

Obsah

II Nelegislatívne akty

ROZHODNUTIA

- ★ **Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/2115 z 27. júla 2017 o schéme pomoci č. SA.38393 (2016/C, ex 2015/E) uplatnenej Belgickom – Zdaňovanie prístavov v Belgicku [oznámené pod číslom C(2017) 5174]⁽¹⁾** 1
- ★ **Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/2116 z 27. júla 2017 o schéme pomoci SA.38398 (2016/C, ex 2015/E) uplatnenej Francúzskom – Zdaňovanie prístavov vo Francúzsku [oznámené pod číslom C(2017) 5176]⁽¹⁾** 24

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

II

(Nelegislatívne akty)

ROZHODNUTIA

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/2115

z 27. júla 2017

o schéme pomoci č. SA.38393 (2016/C, ex 2015/E) uplatnenej Belgickom – Zdaňovanie prístavov v Belgicku

[oznámené pod číslom C(2017) 5174]

(Iba francúzske a holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými článkami ⁽¹⁾ a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

1.1. DOTAZNÍK O FUNGOVANÍ A ZDAŇOVANÍ PRÍSTAVOV A POSTUP SPOLUPRÁCE

- (1) Útvary Komisie zaslali 3. júla 2013 všetkým členským štátom dotazník o fungovaní a zdaňovaní svojich prístavov s cieľom získať prehľad o danej záležitosti a objasniť situáciu prístavov z hľadiska pravidiel Európskej únie o štátnej pomoci v článku 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Belgické orgány odpovedali listami z 30. septembra a 9. októbra 2013. Listom z 20. januára 2014 Komisia požiadala o dodatočné informácie o pravidlách zdaňovania prístavov. Belgické orgány poskytli odpoveď listom z 13. marca 2014 a prístav v Bruseli zaslal svoje pripomienky listom doručeným 18. marca 2014.
- (2) Listom z 9. júla 2014 Komisia v súlade s článkom 21 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ⁽²⁾ (ďalej len „procesné nariadenie“) informovala Belgicko o svojom predbežnom posúdení, podľa ktorého oslobodenie niektorých belgických prístavov (ďalej len „belgické prístavy“) od dane z príjmu spoločností predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú s vnútorným trhom, pričom táto pomoc predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) uvedeného nariadenia. Stretnutie s belgickými orgánmi sa uskutočnilo 23. septembra 2014. Valónsky región a Prístav v Bruseli predložili svoje pripomienky listami z 30. septembra 2014, zatiaľ čo Flámsky región zaslal svoje pripomienky listom z 1. októbra 2014. Listom z 1. júna 2015 Komisia oznámila Belgicku, že vzala na vedomie všetky argumenty predložené Belgickom a že sa stále domnieva, že oslobodenie prístavov od dane z príjmu spoločností predstavovalo pomoc, ktorá bola nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ sú tieto prístavy

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 302, 19.8.2016, s. 5.

⁽²⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9).

zapojené do hospodárskych činností a do tej miery, do akej sú zapojené do hospodárskych činností. Odvolanie ⁽³⁾ proti tomuto listu bolo podané 3. augusta 2015 a bolo zamietnuté ako neprípustné uznesením Všeobecného súdu z 9. marca 2016 ⁽⁴⁾.

1.2. NÁVRH PRÍSLUŠNÝCH OPATRENÍ ZO STRANY KOMISIE A ODPOVEĎ BELGICKÝCH ORGÁNOV

- (3) Komisia 21. januára 2016 potvrdila svoje stanovisko, podľa ktorého oslobodenie prístavov od dane z príjmu spoločností predstavuje schému štátnej pomoci nezlučiteľnej so zmluvou, a belgickým orgánom navrhla, aby v zmysle príslušných opatrení v súlade s článkom 108 ods. 1 ZFEÚ a článkom 22 procesného nariadenia zrušili oslobodenie prístavov od dane z príjmu spoločností, keďže tieto prístavy sú zapojené do hospodárskych činností. Belgické orgány boli vyzvané, aby upravili svoje právne predpisy do desiatich mesiacov od dátumu rozhodnutia, ktoré by sa malo uplatňovať najneskôr na príjmy plynúce z hospodárskych činností od začiatku daňového roka 2017. Belgické orgány boli vyzvané písomne informovať Komisiu, že Belgicko v súlade s článkom 23 ods. 1 procesného nariadenia bezvýhradne a jednoznačne akceptovalo tieto príslušné opatrenia v plnom rozsahu do dvoch mesiacov od dátumu prijatia tohto rozhodnutia. Odvolanie ⁽⁵⁾ proti tomuto návrhu príslušných opatrení bolo podané 18. marca 2016 a bolo zamietnuté ako neprípustné uznesením Všeobecného súdu z 27. októbra 2016 ⁽⁶⁾.
- (4) Listom z 21. marca 2016 belgické orgány zaslali Komisii pripomienky k navrhovaným príslušným opatreniam.

1.3. ZAČATIE FORMÁLNEHO VYŠETROVACIEHO KONANIA

- (5) Listom z 8. júla 2016 Komisia oznámila svoje rozhodnutie začať konanie stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ podľa článku 23 ods. 2 procesného nariadenia.
- (6) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽⁷⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k danému opatreniu. Dňa 24. augusta 2016 sa uskutočnilo stretnutie so zástupcami niektorých belgických prístavov, ktorých sa toto opatrenie týka.
- (7) Belgicko predložilo svoje pripomienky listami z 9. septembra 2016 (spolkový minister financií) a zo 16. septembra 2016 (Valónsky región a valónske prístavy).
- (8) Komisii boli doručené pripomienky týchto zainteresovaných strán: Sea Invest, používateľ prístavov v Antverpách, Gente a Zeebrugge (14. septembra 2016), prístav v Rotterdame konajúci v mene piatich holandských verejných námorných prístavov (16. septembra 2016), prístav v Bruseli (16. septembra 2016), Flámsky prístavný výbor (Vlaamse Havencommissie) (19. septembra 2016) a po predĺžení lehoty na predloženie pripomienok prístavy v Antverpách a Zeebrugge (4. októbra 2016).
- (9) Komisia tieto pripomienky postúpila Belgicku a poskytla mu možnosť vyjadriť sa k nim. Komisia dostala pripomienky Belgicka listom zo 14. novembra 2016. Medzi belgickými orgánmi a Komisiou sa uskutočnilo stretnutie 19. decembra 2016, počas ktorého boli Komisii predložené dodatočné pripomienky. Ďalšie stretnutie sa uskutočnilo 10. januára 2017 medzi belgickými federálnymi a regionálnymi orgánmi, niektorými príjemcami opatrenia a Komisiou.

2. OPIS OPATRENIA A JEHO KONTEXT

2.1. VLASTNÍCTVO A RIADENIE PRÍSTAVOV V BELGICKU

- (10) V Belgicku sú pozemky obsadené prístavmi vo verejnom vlastníctve. V 90. rokoch minulého storočia bola prevádzka hlavných belgických prístavov prevedená na decentralizované subjekty. Niektoré prístavy prevádzkujú autonómne komunálne prístavné orgány (napríklad prístavy v Gente, Ostende a Antverpách); iné sú prevádzkované právnickými osobami, ktoré sa riadia verejným právom (napríklad autonómne prístavy v strednom a západnom Belgicku, v Liège, Charleroi a Namure) alebo verejnou akciovou spoločnosťou v prípade prístavu Zeebrugge.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 156, 2.5.2016, s. 46.

⁽⁴⁾ Uznesenie Všeobecného súdu z 9. marca 2016, Port autonome du Centre et de l'Ouest a i./Komisia, T-438/15, ECLI:EU:T:2016:142.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 175, 17.5.2016, s. 23.

⁽⁶⁾ Uznesenie Všeobecného súdu z 27. októbra 2016, Port autonome du Centre et de l'Ouest a i./Komisia, T-116/16, ECLI:EU:T:2016:656.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 302, 19.8.2016, s. 5.

- (11) Prístavy prevádzkujú verejné subjekty, prístavné orgány.

2.2. PRAVIDLÁ PRE PRÍSTAVY, POKIAL IDE O DAŇ Z PRÍJMU

- (12) V súlade s článkom 1 belgického zákonníka o daniach z príjmov, ktorý bol koordinovaný v roku 1992 (Code des Impôts sur les Revenus, ďalej len „CIR“) ⁽⁸⁾, „spoločnosti“ so sídlom v Belgicku podliehajú dani z príjmu vo forme dane z príjmu spoločností ⁽⁹⁾ (impôt des sociétés, ďalej len „ISoc“). Na druhej strane právnické osoby so sídlom v Belgicku iné ako „spoločnosti“ podliehajú dani z príjmu označovanej ako daň právnických osôb ⁽¹⁰⁾ (impôt des personnes morales, ďalej len „IPM“). V článku 2 CIR sa „spoločnosť“ vymedzuje ako „každá riadne založená spoločnosť, združenie, inštitúcia alebo akýkoľvek orgán, ktorý má právnu subjektivitu a vykonáva podnikateľskú činnosť alebo ziskovú činnosť“.
- (13) V článku 180 ods. 2 CIR sa stanovuje, že niekoľko belgických prístavov nepodlieha dani z príjmu spoločností ⁽¹¹⁾. V článku 220 v ods. 2 zákonníka CIR sa stanovuje, že právnické osoby, ktoré nepodliehajú ISoc podľa článku 180 zákonníka CIR, podliehajú dani z príjmu právnických osôb ⁽¹²⁾. Daň z príjmu právnických osôb sa nevzťahuje na celkovú sumu príjmov alebo ziskov, ale len na určité druhy príjmov. V súlade s článkom 221 CIR sa zdanenie právnických osôb podliehajúcich dani z príjmu právnických osôb vykonáva výlučne na základe katastrálneho príjmu ich nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v Belgicku a príjmov a výnosov z kapitálu a hnutel'ného majetku ⁽¹³⁾. Okrem toho sadzby uplatniteľné na rôzne typy príjmov podliehajúcich dani z príjmu právnických osôb zodpovedajú vo všeobecnosti sadzbám zrážkovej dane z nehnuteľného alebo hnutel'ného majetku ⁽¹⁴⁾ a sú vo všeobecnosti nižšie ako sadzby dane z príjmu spoločností (33,99 %).

3. DÔVODY NA ZAČATIE FORMÁLNEHO VYŠETROVACIEHO KONANIA

- (14) Komisia v liste z 8. júla 2016 usúdila, že belgické orgány neprijali harmonogram vykonávania príslušných opatrení, ktoré uviedla Komisia vo svojom liste z 21. januára 2016. Takisto usúdila, že sa zdá, že belgická vláda zjavne neakceptuje zásadu uplatňovania dane z príjmu spoločností na prístavy, ani sa nezaviazala k zrušeniu oslobodenia od dane, ktoré zvyhodňuje belgické prístavy. Komisia z toho usúdila, že belgické orgány neprijali bezpodmienečne, jednoznačne a v celom rozsahu príslušné opatrenia navrhnuté Komisiou 21. januára 2016.
- (15) Keďže Komisia sa stále domnievala, že oslobodenie belgických prístavov od dane z príjmu spoločností, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť, predstavovalo existujúcu schému štátnej pomoci a pochybovala o zlučiteľnosti tejto schémy pomoci s vnútorným trhom, rozhodla o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ podľa článku 23 ods. 2 procesného nariadenia.

⁽⁸⁾ Článok 1 ods. 1 CIR: „Daňou z príjmu je:

1. daň z celkových príjmov obyvateľov kráľovstva nazvaná daň z príjmu fyzických osôb;
2. daň z celkových príjmov spoločností so sídlom v kráľovstve nazvaná daň z príjmu spoločností;
3. daň z príjmov iných belgických právnických osôb ako spoločností nazvaná daň z príjmu právnických osôb;
4. daň z príjmov nerezidentov nazvaná daň z príjmu nerezidentov.“

⁽⁹⁾ V článku 179 CIR sa opakuje toto pravidlo uvedené v článku 1. Pravidlá v oblasti ISoc sa uvádzajú v hlave III článkoch 179 až 219a zákonníka CIR.

⁽¹⁰⁾ Pravidlá v oblasti IPM sa uvádzajú v hlave IV článkoch 220 až 226 zákonníka CIR.

⁽¹¹⁾ Článok 180 ods. 2 CIR sa vzťahuje na tieto subjekty: SCRL Port autonome du Centre et de l'Ouest (société coopérative à responsabilité limitée), Compagnie des installations maritimes de Bruges, Prístav v Bruseli, autonómny mestský prístavný orgán v Antverpách, Ostende a Gente, autonómne prístavy v Liège, Charleroi a Namure, verejné akciové spoločnosti SA Waterwegen en Zeekanaal a SA De Scheepvaart. V článku 110 zákona z 18. decembra 2016 o uznávaní a dohlade nad kolektívnym financovaním a o rozličných ustanoveniach v oblasti financií (M. B. z 20. decembra 2016; Numac: 2016003460) sa v súvislosti s článkom 180 ods. 2 CIR uvádza, že: „[...] slová ‚autonómne obecné prístavné orgány v Antverpách a Ostende, verejná akciová spoločnosť Havenbedrijf Gent‘ sa nahrádzajú slovami ‚autonómny obecný prístavný orgán v Ostende, verejná akciová spoločnosť Havenbedrijf Antwerpen en Havenbedrijf Gent‘.“

⁽¹²⁾ Článok 220 CIR: „Dani z príjmu právnických osôb podliehajú: [...] 2. právnické osoby, ktoré podľa článku 180 nepodliehajú dani z príjmu spoločností; [...]“.

⁽¹³⁾ Článok 221 CIR: „Právnické osoby podliehajúce dani z príjmu právnických osôb podliehajú zdaneniu len na základe:

1. katastrálnych príjmov z ich nehnuteľností nachádzajúcich sa v Belgicku [...];
2. príjmov a výnosov z kapitálu a hnutel'ného majetku vrátane prvej časti príjmov uvedených v článku 21 ods. 5, 6 a 10 a úrokov uvedených v článku 21 ods. 13 a rôznych príjmov uvedených v článku 90 ods. 5 až 7 a 11.“

⁽¹⁴⁾ Článok 225 CIR: „Daň týkajúca sa príjmov uvedených v článku 221 sa rovná zrážkovej dani z hnutel'ného a nehnuteľného majetku. [...]“.

4. PRIPOMIENKY PRIJATÉ PO ZAČATÍ FORMÁLNEHO VYŠETROVACIEHO KONANIA

4.1. PODNIKY/HOSPODÁRSKE ČINNOSTI

- (16) Belgické prístavy a belgické orgány sa domnievajú, že prístavy nie sú „podnikmi“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže ich úlohy, najmä administratívne riadenie verejného a súkromného sektora, nie sú hospodárskej povahy. Zdôrazňujú, že tieto úlohy sú vo všeobecnom záujme a sú uložené alebo delegované verejnými orgánmi, ktoré môžu slobodne vymedziť rozsah služieb všeobecného nehospodárskeho záujmu. Zdôrazňujú, že prístavné orgány majú osobitné právomoci na vykonávanie týchto úloh, podliehajú kontrole zo strany orgánov a ich cieľom nie je dosahovanie zisku, pričom prebytky sa reinvestujú do prístavnej infraštruktúry a v prípade niektorých prístavov sa vyplácajú obci, ktorá je ich akcionárom.
- (17) Prístavy Antverpy a Zeebrugge a belgické orgány sa domnievajú, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa letísk (vec C-82/01, *Aéroports de Paris* ⁽¹⁵⁾) sa nevzťahuje na prístavy, ktoré majú odlišnú infraštruktúru. Poukazujú najmä na to, že monopol prístavov je výsledkom administratívnej decentralizácie v prospech subjektu, ktorý sa riadi verejným právom a ktorého cieľom nie je dosahovanie zisku, zatiaľ čo riadenie letísk sa postupuje súkromným osobám v rámci výlučnej koncesie hospodárskej činnosti s prevodom operačného rizika hospodárskej povahy. Takisto sa domnievajú, že spor, ktorý preskúmal Súdny dvor vo veci *Aéroports de Paris*, sa netýkal poskytovania „služieb infraštruktúry“, takže analógia s ustanovením o prístavnej oblasti zo strany belgických prístavných orgánov je neprimeraná.
- (18) Väčšina zainteresovaných strán a belgické orgány spochybňujú hospodársku povahu činností, ktoré uviedla Komisia v rozhodnutí o začatí konania, konkrétne najmä poskytovanie prístavnej infraštruktúry plavidlám, prenájom pozemkov a infraštruktúry podnikom, pričom vysvetľujú, že tarify za prenájom pozemkov, koncesie za infraštruktúru a prístup k prístavnej infraštruktúre (prístavné poplatky) sú verejné, nediskriminačné, vopred a jednostranne stanovené prístavnými orgánmi a nie na základe ponuky a dopytu. Odkazujú predovšetkým na rozsudok belgického ústavného súdu z 19. novembra 2015 ⁽¹⁶⁾, v ktorom sa uznáva, že prístavné poplatky predstavujú „čistú odmenu“ tretích osôb pri zasahovaní prístavných orgánov. Odkazujú takisto na flámsky prístavný dekrét z 2. marca 1999 o politike a riadení námorných prístavov ⁽¹⁷⁾ (ďalej len „flámsky prístavný dekrét z 2. marca 1999“), v ktorom sa stanovuje že prístavné poplatky musia byť stanovené v „primeranom pomere“ k hodnote protihodnoty. Okrem iného uvádzajú, že koncesné poplatky sú proporcionálne nižšie pri pozemkoch s vyššou pridanou hodnotou, sú založené na objektívnych parametroch (týkajúcich sa príslušných pozemkov) a odrážajú vnútornú hodnotu vytvorenú poskytovanými službami. Valónsky región a valónske prístavy sa takisto domnievajú, že platenie poplatkov za využívanie infraštruktúry nie je nevyhnutne ukazovateľom hospodárskej povahy činnosti prístavov, pričom skutočnosť, že tieto poplatky sa nevzťahujú na obnovenie investovaného kapitálu, je znakom povahy služieb všeobecného záujmu v oblasti prístavnej činnosti.
- (19) Podľa nich sú hlavné hospodárske činnosti, ktoré sa vykonávajú v prístavoch, zabezpečované koncesionármi, ktorí sa zaoberajú manipuláciou s tovarom (nakládkou a vykládkou), pričom prístavné orgány nemajú nič spoločné s obchodnými zmluvami uzavretými medzi koncesionármi spoločnosťami a vlastníkmi lodí. Prístavy teda nie sú komerčne využívané prístavnými orgánmi, ale spoločnosťami, ktorým je infraštruktúra prepožičaná, pričom v nich musia tieto podniky sami vybudovať vrchné konštrukcie (žeriavy, hangáre) potrebné pre manipulačné služby.
- (20) Dodávajú, že prístavné orgány musia čoraz častejšie financovať nehospodárske činnosti vyplývajúce z právomoci regiónov alebo dokonca činnosti, ktoré nie sú spojené s prevádzkou prístavov ⁽¹⁸⁾. Odvolávajú sa na viaceré rozhodnutia Komisie a rozsudky Súdneho dvora, v ktorých sa stanovuje, že poskytovanie infraštruktúry všetkým potenciálnym používateľom na spravodlivom a nediskriminačnom základe, ani riadenie a využívanie verejných pozemkov na rozvoj priemyselných a obchodných aktivít pre súkromný sektor nepredstavujú hospodárske činnosti.
- (21) Napokon sa domnievajú, že hospodárske činnosti prístavov, ako je zdvíhanie (žeriavové služby) a vlečenie, majú čisto vedľajšiu povahu.

⁽¹⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01, ECLI:EU:C:2002:617.

⁽¹⁶⁾ C.C., 19. novembra 2015, č. 162/2015; M. B. z 5. februára 2016; Numac: 2015205632.

⁽¹⁷⁾ M. B. z 8. apríla 1999; Numac: 1999035415. Pozri článok 13 ods. 3: „Prístavné poplatky sa stanovujú autonómny spôsobom prístavnými orgánmi v primeranom pomere k hodnote protihodnoty ...“.

⁽¹⁸⁾ Tento bod uvádza aj Flámsky prístavný výbor. Uvádza, že vládne financovanie námornej prístupovej infraštruktúry (najmä prevádzky stadiel a hĺbenie prepravných ciest cez niektoré prístavy), základnej infraštruktúry prístavov a služieb kapitána prístavu sa v posledných rokoch znížilo.

4.2. EKONOMICKÁ VÝHODA POSKYTNUTÁ ZO ŠTÁTNYCH PROSTRIEDKOV

- (22) Flámsky prístavný výbor sa domnieva, že keďže sú prístavné orgány povinné čoraz viac financovať ne hospodárske infraštruktúry vyplývajúce z právomocí regiónov, oslobodenie od dane z príjmu spoločností nepredstavuje výhodu.
- (23) Prístav Rotterdam naznačuje, že prístavy v Antverpách, Zeebrugge a Gente majú efektívnu sadzbu dane nižšiu ako 1 % účtovných ziskov.
- (24) Belgické orgány tvrdia, že keďže prístavy platia IPM, nie je splnená podmienka, podľa ktorej musí byť výhoda poskytnutá zo štátnych prostriedkov.

4.3. SELEKTÍVNOSŤ

- (25) Väčšina zainteresovaných strán a belgické orgány sa domnievajú, že referenčným systémom v oblasti zdaňovania právnických osôb nie je daň z príjmu spoločností (ako sa uvádzalo v rozhodnutí o začatí konania), ale článok 1 CIR, v ktorom sa zavádzajú súbežne dva systémy zdaňovania pre právnické osoby so sídlom v Belgicku (ISoc a IPM), podľa kritérií vymedzených v článku 2 CIR (činnosť právnickej osoby, ktorá môže alebo nemusí byť „podnikateľskou činnosťou“ alebo „ziskovou činnosťou“). Dodávajú, že v článku 180 CIR, v ktorom sa stanovuje, že prístavy nepodliehajú ISoc, sa len objasňuje a uplatňuje článok 1 CIR. Niektoré zainteresované strany a belgické orgány sa takisto domnievajú, že IPM je referenčným systémom pre prístavy, ktoré nie sú „spoločnosťami“ v zmysle článku 2 CIR, článku 180 ods. 2 CIR, ktoré sa neodchyľujú od všeobecných pravidiel zdaňovania právnických osôb, ale len uplatňujú tieto všeobecné pravidlá. Tvrdia preto, že aj keby sa vypustil článok 180 ods. 2, prístavy by nevyhnutne nepodliehali ISoc, keďže v rámci administratívy by sa mala individuálne preskúmať ich situácia vzhľadom na všeobecné kritériá v článkoch 1 a 2 CIR, a keďže prístavy nie sú „spoločnosťami“ v zmysle článku 2 CIR, nepodliehali by ISoc.
- (26) Valónsky región a valónske prístavy dodávajú, že táto dualita (existencia dvoch systémov zdaňovania príjmov, ISoc a IPM) je nevyhnutná a obsiahnutá v systéme zdaňovania príjmov a vyplýva z belgickej ústavy. V belgickej ústave sa okrem toho nevyžaduje, aby zákonodarca zdanil určité činnosti a v prípade verejnej správy podľa druhu (štát, spoločenstvá, regióny, provincie a obce) sa majetok vo verejnom alebo súkromnom vlastníctve, na ktorý sa vzťahuje služba vo verejnom záujme, oslobodzuje od zdanenia podľa všeobecnej právnej zásady. Belgické orgány takisto uvádzajú, že podľa judikatúry vnútroštátnych súdov sa služby, úlohy a verejné statky nezdaňujú, ak sa to výslovne nestanovuje v zákone.
- (27) Podľa prístavných orgánov v Antverpách a Zeebrugge a podľa belgických orgánov subjekty (napríklad prístavy), ktoré nerozdeľujú svoj zisk, ale reinvestujú ho alebo sledujú cieľ prekračujúci ich vlastný záujem, podliehajú IPM, čo zodpovedá logike systému.
- (28) Takisto tvrdia, že sa nachádzajú v odlišnej situácii ako ostatné podniky, ktoré podliehajú ISoc. Hoci využívajú určitý stupeň autonómie, a napriek možnej existencii hospodárskych činností sú prístavné orgány súčasťou verejných orgánov a zabezpečujú služby všeobecného záujmu bez toho, aby sa usilovali o ziskovú činnosť, ako to vyplýva z ich stanov. Nepoužívajú priemyselné a obchodné metódy a ich opatrenia sa neradia návratnosťou investícií z krátkodobého hľadiska. Koncesné poplatky a prístavné poplatky nie vždy pokrývajú náklady, ktoré musia znášať. Zabezpečujú úlohy vo verejnom záujme, ktorých čisté náklady nie sú odpočítateľné od základu dane z príjmu spoločností podľa článku 49 CIR, čo by v prípade zdanenia ISoc viedlo k diskriminácii voči ostatným podnikom a k zníženiu investičnej kapacity prístavov.
- (29) Belgické orgány uvádzajú, že v rozsudku z 1. decembra 2016 ⁽¹⁹⁾ belgický ústavný súd potvrdil možnosť zákonodarcu vyňať prístavy z ISoc.

4.4. NARUŠENIE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VPLYV NA OBCHOD

- (30) Flámsky prístavný výbor zdôrazňuje, že v iných členských štátoch, najmä v Holandsku, sú rovnaké prístavné činnosti financované verejnými orgánmi, takže podmienky hospodárskej súťaže nie sú skreslené.

⁽¹⁹⁾ C.C., 1. decembra 2016, č. 151/2016; M. B. z 12. januára 2017; Numac: 2016206080.

- (31) Príslušné prístavné orgány Antverp a Zeebrugge odkazujú na odsek 188 oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc⁽²⁰⁾ (ďalej len „oznámenie z 19. júla 2016“) a uvádzajú, že každý prístav má právny monopol na svoju prístavnú oblasť, pričom tento monopol vylučuje „hospodársku súťaž na trhu, ale aj o trh“. Dospeli k záveru, že opatrením sa nezavádza narušenie hospodárskej súťaže. Uvádzajú takisto stanovisko holandského orgánu pre hospodársku súťaž⁽²¹⁾, podľa ktorého prístav v Rotterdame nekonkuruje prevádzkovateľom iných prístavov, keďže prístavné poplatky predstavujú len malý podiel na prepravných nákladoch vlastníkov lodí, aby zmena týchto taríf smerom nahor alebo nadol nemala nijaký vplyv na prístavnú dopravu.
- (32) Uvádzajú, že podľa oznámenia z 19. júla 2016 sa v sieťovej infraštruktúre rozdielne prvky siete spájajú a nekonkurujú si (bod 211 a poznámka pod čiarou č. 311), takže narušenie hospodárskej súťaže je vylúčené. Poznávajú, že Komisia v tomto oznámení uplatňuje túto zásadu na výstavbu železničnej infraštruktúry (bod 219) a na výstavbu cestnej infraštruktúry vrátane mýtnych ciest (bod 220), ale zastávajú názor, že sa vzťahuje aj na prístavy.
- (33) Valónsky región a valónske prístavy najmä poznamenávajú, že vnútrozemské prístavy oslobodené od ISoc nie sú v hospodárskej súťaži s inými súkromnými vnútrozemskými prístavmi, ktoré by verejnosti sprístupňovali tie isté dostupné infraštruktúry. Federálne orgány dodávajú, že malé vnútrozemské prístavy sa navzájom dopĺňajú s ostatnými prístavmi a sú v hospodárskej súťaži len s cestnou dopravou.
- (34) Prístav v Rotterdame naznačuje, že holandské verejné prístavy konkurujú najmä prístavom v Antverpách, Zeebrugge a Gente.

4.5. ZLUČITEĽNOSŤ

- (35) Valónsky región a valónske prístavy sa domnievajú, že článok 106 ods. 2 ZFEÚ predstavuje primeraný základ pre zlučiteľnosť opatrenia: prístavy majú jasny právny mandát a nemožno poprieť, že prístavy spĺňajú všetky podmienky stanovené v tomto článku. Zdôrazňujú, že zlučiteľnosť podľa článku 93 ZFEÚ, ktorá do týchto podmienok nezahŕňa uplatňovanie neexistencie účinku na obchod, sa musí podrobne posúdiť.
- (36) Prístavné orgány v Antverpách a Zeebrugge sa domnievajú, že Komisia neodpovedala dostatočne odôvodnene na tvrdenia týkajúce sa zlučiteľnosti opatrenia. Dodávajú, že článok 93 ZFEÚ by sa mohol použiť ako základ pre zlučiteľnosť opatrenia, keďže prístavy sú povinné financovať infraštruktúru, ktorá prispieva k transeurópskym dopravným sieťam.

4.6. POTREBA PRECHODNÉHO OBDOBIA

- (37) Belgické orgány žiadajú Komisiu o prechodné obdobie, pokiaľ ide o zdaňovanie prístavov daňou z príjmu spoločností. Zdôrazňujú, že lehota stanovená v rozhodnutí o začatí konania z 8. júla 2016 (zdaňovanie prístavov daňou z príjmu spoločností k 1. januáru 2017) je príliš krátka, najmä pokiaľ ide o časový limit v Holandsku v súvislosti s prípadom SA.25338. Zdôrazňujú, že vypustenie článku 180 ods. 2 CIR znamená legislatívny postup, ktorý trvá „vo všeobecnosti aspoň tri až šesť mesiacov“. Podľa nich by mali byť zmeny zákona oveľa zložitejšie, ako len jednoducho vypustiť článok 180 ods. 2 CIR, keďže i) toto vypustenie nemusí nutne viesť k zdaneniu prístavov daňou z príjmu právnických osôb, ii) rozvoj nového daňového systému pre prístavy musí zohľadňovať ústavnú zásadu rovnosti a iii) postúpenie zdanenia právnickej osoby z IPM na ISoc nie je v belgickom daňovom práve výslovne upravené. Dodávajú, že Komisia musí v prípade uplynutia existujúcej schémy pomoci rešpektovať oprávnené záujmy členského štátu pri zabezpečovaní zaručenia právnej istoty príjmom.
- (38) Prístav v Rotterdame žiada Komisiu, aby rozšírila zdaňovanie holandských prístavov o daň z príjmu spoločností až do vykonania odvetového prieskumu a aby všetky námorné prístavy v severnom pásme zároveň podliehali dani alebo aby prinajmenšom podriadila belgické a francúzske prístavy dani z príjmu spoločností rýchlym a súbežným spôsobom.

⁽²⁰⁾ Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1.

⁽²¹⁾ Správa holandského orgánu pre hospodársku súťaž o prístavnom orgáne v Rotterdame, 2005, P_600019/255.R261, s. 2.

5. POSÚDENIE OPATRENÍ

5.1. EXISTENCIA ŠTÁTNEJ POMOCI V ZMYSLE ČLÁNKU 107 ODS. 1 ZFEÚ

- (39) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

5.1.1. PODNIKY/HOSPODÁRSKE ČINNOSTI

5.1.1.1. Všeobecné ustanovenia

- (40) Podľa Súdneho dvora Európskej únie „hospodársku činnosť predstavuje každá činnosť, ktorá pozostáva z ponuky tovarov alebo služieb na danom trhu“⁽²²⁾. Okrem toho „pojem podnik zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob financovania“⁽²³⁾.
- (41) Okrem toho v súlade s judikatúrou týkajúcou sa hospodárskej povahy prevádzky infraštruktúry⁽²⁴⁾ Komisia vo viacerých rozhodnutiach stanovila, že komerčné využívanie a výstavba prístavnej infraštruktúry predstavujú hospodárske činnosti⁽²⁵⁾. Napríklad komerčné využívanie prístavného terminálu poskytnutého používateľom za poplatok predstavuje hospodársku činnosť⁽²⁶⁾. Súdny dvor už implicitným, ale istým spôsobom uznal hospodársku povahu niektorých prístavných činností, najmä „nalodenie, vylozenie, prekládka, úschovu a vo všeobecnosti pohyb tovaru alebo akéhokoľvek materiálu v prístave“⁽²⁷⁾. Komisia uplatňuje tieto pravidlá nielen na námorné prístavy, ale aj na vnútrozemské prístavy⁽²⁸⁾.
- (42) V tejto súvislosti a v rozpore s belgickými orgánmi a niektorými zainteresovanými stranami sa Komisia domnieva, že judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa letísk sa musí uplatňovať aj na prístavy, ktoré sú jednoducho iným typom infraštruktúry. Rozdiely medzi prístavmi a letiskami, na ktoré poukázali niektoré zainteresované strany – najmä rozdiely v právnej štruktúre alebo skutočnosť, že prístavy sú subjekty verejného práva, ktorých cieľom nie je dosahovanie zisku – nie sú relevantné, pokiaľ ide o všeobecné kritérium týkajúce sa ponuky tovaru alebo služby na trhu, ktoré tvorí judikatúru Súdneho dvora. Okrem toho Komisia poznamenáva, že Súdny dvor v bode 90 rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* pripomína, že „Všeobecný súd správne konštatoval, že príslušné obchodné poplatky predstavovali protihodnotu za služby riadenia letiskových zariadení“; preto je nesprávne tvrdiť, že tento prípad sa netýkal poskytovania služieb infraštruktúry, ako tvrdia belgické orgány a niektoré zainteresované strany.

⁽²²⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7; rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36.

⁽²³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74.

⁽²⁴⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 24. marca 2011, Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt a i./Komisia, spojené veci T-443/08 a T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, najmä body 93 a 94, potvrdené v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 19. decembra 2012, Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig-Halle/Komisia, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821, najmä body 40 – 43 a bod 47. Rozsudok Všeobecného súdu z 12. decembra 2000, *Aéroports de Paris*/Komisia, T-128/98, ECLI:EU:T:2000:290, bod 125, potvrdené v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris*/Komisia, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617.

⁽²⁵⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 15. decembra 2009 o štátnej pomoci č. 385/2009 – Verejné financovanie prístavnej infraštruktúry v prístave Ventspils (Ú. v. EÚ C 62, 13.3.2010, s. 7); rozhodnutie Komisie z 15. júna 2011 o štátnej pomoci 44/2010 – Lotyšská republika – Verejné financovanie prístavnej infraštruktúry v prístave Krievu salā (Ú. v. EÚ C 215, 21.7.2011, s. 21); rozhodnutie Komisie z 22. februára 2012 vo veci štátnej pomoci SA.30742 (N/2010) – Litva – Vybudovanie infraštruktúry pre osobný a nákladný trajektový terminál v prístave Klaipėda (Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 1); rozhodnutie Komisie z 2. júla 2013 o štátnej pomoci SA.35418 (2012/N) – Grécko – Rozšírenie prístavu Piraeus (Ú. v. EÚ C 256, 5.9.2013, s. 2); rozhodnutie Komisie z 18. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) – Španielsko – Prístavný orgán v Bahía de Cádiz (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 18. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) – Španielsko – Prístavný orgán v Bahía de Cádiz (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1).

⁽²⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1991, *Merci Convenzionali Porto di Genova*, C-179/90, ECLI:EU:C:1991:464, body 3 a 27. Rozsudok Súdneho dvora zo 17. júla 1997 vo veci C-242/95, *GT-Link A/S v. de Danske Statsbaner*, ECLI:EU:C:1997:376, bod 52 „Z toho však nevyplýva, že využívanie akéhokoľvek komerčného prístavu patrí k riadeniu služby vo všeobecnom hospodárskom záujme alebo že všetky služby poskytované v takomto prístave patria do takejto úlohy.“

⁽²⁸⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 o štátnej pomoci SA.37402 – Freeport of Budapest (Ú. v. EÚ C 141, 9.5.2014, s. 1); rozhodnutie Komisie zo 17. októbra 2012 o štátnej pomoci SA.34501 – Riečny prístav Königs Wusterhausen/Wildau (Ú. v. EÚ C 176, 21.6.2013, s. 1); rozhodnutie Komisie z 1. októbra 2014 o štátnej pomoci SA.38478 – Prístav Győr-Gönyű (Ú. v. EÚ C 418, 21.11.2014, s. 1).

- (43) Na určenie toho, či sú belgické prístavy podniky, nie je potrebné posudzovať hospodársku alebo nehospodársku povahu každej z ich činností. Stačí preukázať, že subjekty, na ktoré sa vzťahuje predmetné opatrenie, skutočne vykonávajú jednu alebo viac hospodárskych činností, na vykonávanie ktorých sa musia považovať za „podnik“. V tejto súvislosti skutočnosť, že subjekt vykonáva jednu alebo viac činností, či už verejnej alebo nehospodárskej povahy, mu vo všeobecnosti neumožňuje odňať jeho postavenie „podniku“.
- (44) Belgické prístavy môžu vykonávať viacero druhov hospodárskych činností zodpovedajúcich poskytovaniu rôznych služieb na rôznych trhoch. Po prvé, prístavy poskytujú svojim používateľom všeobecnú službu (najmä majiteľom lodí, všeobecnejšie každému prevádzkovateľovi plavidla) tým, že poskytujú plavidlám prístup k prístavnej infraštruktúre za odmenu, ktorá sa všeobecne nazýva „prístavný poplatok“⁽²⁹⁾. Po druhé, niektoré prístavy poskytujú osobitné služby plavidlám, ako je riadenie lode lodivodom, zdvíhanie, manipulácia, uväzovanie, takisto za odmenu⁽³⁰⁾. Po tretie, prístavy za odmenu poskytujú niektoré infraštruktúry alebo pozemky k dispozícii podnikom, ktoré využívajú tieto priestory na svoje vlastné účely alebo aby lodiam zabezpečovali niektoré z uvedených osobitných služieb.
- (45) Skutočnosť, že spoločnosti tretích strán využívajú niektoré pozemky a prístavnú infraštruktúru na poskytovanie služieb vlastníkom lodí alebo lodiam, nevylučuje, že činnosti riadenia vykonávané prístavnými orgánmi vrátane prenájmu týchto pozemkov a infraštruktúr týmto tretím stranám sú takisto hospodárskej povahy.
- (46) Komisia takisto poznamenáva, že samotné belgické vnútroštátne právo obsahuje údaje o priemyselnej a/alebo obchodnej povahe prístavných činností⁽³¹⁾. Oficiálna pripomienka ku CIR nevyhnutne znamená, že prístavy prevádzkujú „akýkoľvek priemyselný, obchodný alebo poľnohospodársky podnik“⁽³²⁾ alebo že aj bez toho, aby ich účelom bolo dosahovanie zisku, vykonávajú „nepretržitú odbornú činnosť zahŕňajúcu [...] opakovanie, dostatočne časté na to, aby tvorilo ‚povolanie‘, pokiaľ ide o činnosti priemyselnej, obchodnej alebo poľnohospodárskej povahy [a] vykonávanie priemyselných alebo obchodných metód“⁽³³⁾ ⁽³⁴⁾.
- (47) Okrem toho Komisia nespochybňuje, že niektoré činnosti prístavov môžu mať nehospodársku povahu, najmä niektoré služby poskytované prístavnými veliteľstvami, ako napríklad kontrola a bezpečnosť námornej dopravy⁽³⁵⁾ alebo dohľad nad znečisťovaním⁽³⁶⁾. V tomto prípade sa však činnosti, ktoré Komisia považuje za hospodárske, líšia od (iných) činností uvedených v predchádzajúcej vete.

⁽²⁹⁾ Pozri článok 15 ods. 1 (týkajúci sa „všeobecných práv prístavov“) flámskeho dekrétu o prístavoch z 2. marca 1999.

⁽³⁰⁾ Pozri článok 15 ods. 2 (týkajúci sa „všeobecných práv prístavov“) flámskeho dekrétu o prístavoch z 2. marca 1999.

⁽³¹⁾ Pozri článok 25 ods. 2, („Flámska vláda je oprávnená vytvoriť spoločný konzultačný výbor. Zriaďuje sa päťročný plán podpory založený na priemyselnom obchodnom modeli“) a článok 26 ods. 1, („Spory medzi prístavnými orgánmi, pokiaľ ide o využívanie a najmä pokiaľ ide o obchodné činnosti prístavných orgánov [...] rieši prístavný výbor pre riešenie sporov [...]“) flámskeho dekrétu o prístavoch z 2. marca 1999. Pozri takisto článok 3 dekrétu z 1. apríla 1999 o zriadení autonómneho prístavu pre stredné a západné Belgicko („Prístavné činnosti sú vymedzené ako činnosti súvisiace s fungovaním spoločnosti, to znamená nakladanie, vykladanie, skladovanie a preprava tovaru, ako aj priemyselné, obchodné a servisné činnosti.“).

⁽³²⁾ Pozri pripomienku 179/10 CIR (pozri nižšie).

⁽³³⁾ Pozri pripomienku 179/11 CIR (pozri nižšie).

⁽³⁴⁾ Pozri pripomienky 2/4, 179/10 a 179/11 CIR.

— Číslo 2/4: „Spoločnosť“ je každá spoločnosť, združenie, inštitúcia alebo akýkoľvek orgán, ktorý:

a) je riadne vytvorený;

b) má právnu subjektivitu;

c) vykonáva podnikateľskú alebo ziskovú činnosť (článok 2 § 2 ods. 1 pododsek 1 CIR 92).

Podrobnejšie vysvetlenie pojmov uvedených v písmenách a), b) a c) odkazuje na 179/6 až 20.“

— Číslo 179/10: „Pojem ‚vykonávať podnikateľskú činnosť‘ znamená ‚prevádzkovanie akéhokoľvek priemyselného, obchodného alebo poľnohospodárskeho podniku‘, ktorého zisky by predstavovali príjmy z podnikania podliehajúce dani z príjmu fyzických osôb, ak by takéto prevádzkovanie vykonávala fyzická osoba alebo spoločnosť atď., ktorá nemá právnu subjektivitu (článok 23 § 1 ods. 1 a článok 24 CIR 92).“

— Číslo 179/11: „Pojem ‚vykonávať ziskovú činnosť‘ znamená:

1. ‚ziskové povolania‘ (článok 23 § 1 ods. 2 a článok 27 CIR 92), pričom tento výraz sa judikatúrou vykladá v zmysle

‚povolania na účely dosahovania zisku‘;

2. ‚povolania ziskovej povahy, ale na neziskovom základe‘, ktoré sa vyznačujú trvalou odbornou činnosťou zahŕňajúcou:

a) opakovanie operácií priemyselnej, obchodnej alebo poľnohospodárskej povahy, ktoré je dostatočne časté na to, aby predstavovalo ‚povolanie‘;

b) vykonávanie priemyselných alebo obchodných metód.

Ide teda o povolania podľa odseku 2, ktoré svojou povahou zvyčajne vytvárajú príjmy alebo zisky, aj keď právnická osoba, ktorá ich vykonáva, nevykonáva podľa svojich stanov ani v skutočnosti činnosť na účely dosahovania zisku.“

⁽³⁵⁾ Rozhodnutie Komisie zo 16. októbra 2002 o štátnej pomoci N 438/02 – Belgicko – Pomoc na podporu vykonávania funkcií orgánov verejnej správy v belgickom sektore prístavov (Ú. v. ES C 284, 21.11.2002, s. 2).

⁽³⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 18. marca 1997, Calì & Figli, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, bod 22.

- (48) Komisia takisto poznamenáva, že zatiaľ čo vnútroštátne orgány majú „široké diskrečné právomoci [...] pri poskytovaní, obstarávaní a organizovaní služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré čo najlepšie naplňajú potreby užívateľov“⁽³⁷⁾, nevylučuje to hospodársku povahu týchto činností. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že samotný pojem „hospodárska činnosť“ vychádza zo skutkových okolností, najmä z existencie trhu pre dotknuté služby⁽³⁸⁾, a nezávisí od vnútroštátnych rozhodnutí alebo posúdení. Komisia je preto oprávnená kvalifikovať niektoré prístavné činnosti za hospodárske činnosti, aj keď vnútroštátne orgány považujú tieto činnosti za služby všeobecného nehospodárskeho záujmu.
- (49) Tieto úvahy napokon ako také nemôžu spochybníť hospodársku alebo nehospodársku povahu vykonávaných činností:
- Skutočnosť, že úlohy prístavov by boli vo všeobecnom záujme a verejné orgány by im ich uložili alebo by ich na ne delegovali: ide o prípad všetkých služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sú napriek tomu hospodárskymi činnosťami. Zo všeobecnejšieho hľadiska „skutočnosť, že konkrétna služba sa poskytuje interne, nie je pre hospodársku povahu činnosti podstatná“⁽³⁹⁾. Všeobecný záujem však možno prípadne zohľadniť pri posúdení zlučiteľnosti pomoci poskytnutej štátom podniku s cieľom podporiť jeho hospodársku činnosť.
 - Skutočnosť, že prístavné orgány majú osobitné právomoci na vykonávanie týchto úloh⁽⁴⁰⁾: takéto osobitné právomoci nevylučujú možnosť, že prístavné orgány môžu vykonávať hospodársku činnosť tým, že budú ponúkať tovar alebo služby na trhu. Tieto právomoci môžu prípadne predstavovať nástroj intervencie na danom trhu.
 - Skutočnosť, že prístavné orgány by mali čoraz častejšie financovať nehospodárske činnosti vyplývajúce z právomoci regiónov alebo dokonca činnosti, ktoré nie sú spojené s prevádzkou prístavov: takáto charakteristika nič nemení na hospodárskej povahe prístavných činností, ktoré pozostávajú z ponuky tovarov alebo služieb na trhu. Neexistencia náhrady alebo nedokonalá náhrada nákladov spojených s nehospodárskymi činnosťami zo strany štátu, ktoré ukladá na farchu prístavov, či už potvrdzuje, alebo vyvracia, že prístavy majú okrem niektorých nehospodárskych činností aj hospodárske činnosti. Daňová výhoda prístavu dotknutého režimu je úmerná zisku dosiahnutému týmto prístavom a nie je v nijakom prípade spojená s nákladom (nezapočítaným) na nehospodárske činnosti, ktoré mu môže štát prípadne účtovať. Komisia preto nemôže túto skutočnosť zohľadniť pri hodnotení systému.
 - Skutočnosť, za predpokladu jej preukázania⁽⁴¹⁾, že prístavy nie sú zamerané na dosahovanie zisku a systematicky reinvestujú svoje zisky: z ustálenej judikatúry vyplýva, že neexistencia účelu dosahovania zisku v mene osoby, ktorá službu vykonáva, neznamená, že táto služba má nehospodársku povahu⁽⁴²⁾. Systematické reinvestovanie ziskov do činnosti nie je takisto rozhodujúce na rozlíšenie hospodárskej činnosti od nehospodárskej činnosti. Každý podnik má okrem iného možnosť rozhodnúť sa prerozdeliť alebo reinvestovať celý vytvorený zisk alebo jeho časť.

5.1.1.2. K uplatňovaným sadzbám

- (50) Pokiaľ ide o charakterizáciu „podnikov“, nie je relevantný ani argument, ktorý predložili belgické orgány a niektoré zainteresované strany, podľa ktorého sú tarify za služby poskytované prístavnými orgánmi verejné, nediskriminačné, vopred a jednostranne stanovené prístavnými orgánmi a nie sú priamo závislé od ponuky a dopytu⁽⁴³⁾.

⁽³⁷⁾ Protokol (č. 26) o službách verejného záujmu (priložený k ZFEÚ).

⁽³⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 1995, FFSA a i., C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, body 27 a 28.

⁽³⁹⁾ Pozri bod 14 oznámenia z 19. júla 2016.

⁽⁴⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, bod 25; rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 2002, Aéroports de Paris, C-82/01 P, body 74 a 77.

⁽⁴¹⁾ Komisia osobitne poznamenáva, že podľa belgických orgánov niektoré belgické prístavy odovzdávajú časť ziskov svojim akcionárom.

⁽⁴²⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 29. októbra 1980, Van Landewyck, spojené veci 209/78 až 215/78 a 218/78, ECLI:EU:C:1980:248, bod 88; rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 1995, FFSA a i., C-244/94, ECLI:EU:C:1995:392, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, ECLI:EU:C:2008:376, body 27 a 28; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, body 122 a 123.

⁽⁴³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 2002, Aéroports de Paris/Komisia, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617, bod 78.

- (51) Komisia v prvom rade poznamenáva, že charakteristiky taríf účtovaných prístavmi (reklama, nediskriminácia atď.) sú podobné charakteristikám taríf účtovaných v rámci SVHZ⁽⁴⁴⁾, ktoré sú naozaj hospodárskymi činnosťami a podliehajú právnym predpisom v oblasti štátnej pomoci. Ceny sú takisto verejné, nediskriminačné a vopred a jednostranne stanovené poskytovateľom vo veľkej väčšine hospodárskych činností.
- (52) Hoci podiel výdavkov spojených s činnosťou, na ktorú sa vzťahujú príjmy vyberané od používateľov, a naopak podiel výdavkov, na ktoré sa vzťahuje daň (daňovník), môže niekedy predstavovať ukazovateľ existencie trhu a hospodárskej činnosti, spôsob určovania cien ako taký nie je v tejto súvislosti rozhodujúci.
- (53) Navyše je nepochybné, že ceny zaplatené používateľmi a zákazníkmi prístavov (všeobecné a osobitné prístavné a koncesné poplatky) pokrývajú prinajmenšom väčšinu nákladov vynaložených prístavnými orgánmi, ak ponúkajú svoje služby na trhu⁽⁴⁵⁾.
- (54) Okrem toho, aj keď valónsky región a valónske prístavy naznačujú, že poplatky za využívanie infraštruktúry nepokrývajú obnovenie investovaného kapitálu, nepredkladajú žiadnu skutkovú okolnosť na podporu svojho argumentu.
- (55) Tento argument sa navyše predkladá ako dôkaz všeobecného záujmu prístavnej činnosti, ktorý ako taký nie je relevantný na určenie hospodárskej alebo nehospodárskej povahy prístavných činností. Komisia takisto poznamenáva, že podľa vymedzenia nie sú náklady na služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ktoré sú hospodárskymi činnosťami) v plnej miere kryté príjmami používateľov, takže existencia schodku financovania nevyhnutne nevylučuje existenciu hospodárskej činnosti v zmysle článku 107 ZFEÚ.
- (56) Navyše samotná skutočnosť, že ceny stanovujú prístavné orgány, neznamená, že sa dopyt neberie do úvahy. Na druhej strane prístavné orgány pri určovaní svojich taríf zohľadňujú okolnosti trhu (ponuku a dopyt, najmä ceny účtované konkurentmi a správanie spotrebiteľov a zákazníkov na strane dopytu), najmä prístavné poplatky⁽⁴⁶⁾. Pokiaľ ide o koncesné poplatky, prístavy v Antverpách a Zeebrugge uvádzajú, že tarify sú stanovené podľa objektívnych parametrov týkajúcich sa povahy pozemkov alebo príslušnej činnosti a odrážajú vytvorenú „vnútornú hodnotu“ a „pridanú hodnotu“. V dôsledku toho sú tarify viazané na charakteristiky služieb poskytovaných prístavmi a charakteristiky podnikov alebo činností, ktoré sa prístav snaží získať. Preto sú tarify jednoznačne dôležitým nástrojom obchodnej politiky vykonávanej v prístave na povzbudenie vlastníkov lodí a prepravcov, aby využívali prístavnú infraštruktúru, a podniky, aby sa tam usadili a aby rozvíjali svoju výrobnú činnosť alebo služby.
- (57) V dôsledku toho poskytovanie prístavnej infraštruktúry a poskytovanie pôdy za odmenu predstavuje služby ponúkané na trhu, a teda aj hospodárske činnosti.

⁽⁴⁴⁾ Službu všeobecného hospodárskeho záujmu zahŕňa „poskytovanie služieb, ktoré by na seba podnik, ak by myslel na svoje vlastné obchodné záujmy, neprevzal alebo by ich neprevzal v tom istom rozsahu alebo za tých istých podmienok“, najmä ceny a kvality (pozri body 47 a 48 oznámenia Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4 – 14).

⁽⁴⁵⁾ V prípade prístavu v Antverpách v roku 2015 predstavovali rôzne platby a prístavné poplatky sumu 290,3 milióna EUR, t. j. približne 84 % bežných príjmov (ktoré zahŕňajú aj prevádzkové granty platené flámskymi vládami) a 113 % prevádzkových nákladov (pozri výročnú správu za rok 2015, s. 61 – 62).

⁽⁴⁶⁾ V článku 25 ods. 3 flámskeho dekrétu o prístavoch z 2. marca 1999 sa ustanovuje, že „flámska vláda a prístavné orgány vyvíjajú iniciatívy na dosiahnutie [...] harmonických tarifných štruktúr vo flámskych námorných prístavoch s cieľom zaručiť spravodlivé konkurencieschopné postavenie flámskych námorných prístavov“. V dokumentoch pripojených k pripomienkam, ktoré odovzdal prístav v Bruseli (s. 102), sa takisto uvádza, že ceny (a zľavy) sa považujú za prostriedok na ovplyvnenie dopytu: „Prístav aktívne presadzuje rozvoj vodnej dopravy a posilňuje presun na iné formy dopravy, konkrétne na vodnú cestu prostredníctvom týchto opatrení: Prístav pokračuje vo svojej politike tarifných stimulov, najmä poplatkoch za plavbu vo výške 0,00025 EUR/tkm a oslobodenia od poplatkov za kotviská pre námornú dopravu, nové prepravy a rastúce prepravy. Región kompenzuje prístavu stratu príjmov súvisiacu s týmto opatrením. [...] V tomto rámci prístav poskytuje zľavy z koncesných poplatkov za svoje pozemky na podniky, ktoré najviac používajú vodný tok. [...]“.

5.1.1.3. **K poskytnutiu prístavnej infraštruktúry vlastníkom lodí za odmenu a osobitné služby poskytované prístavnými orgánmi v prospech vlastníkov lodí za odmenu**

- (58) Pokiaľ ide o služby ponúkané prístavmi výmenou za platenie prístavných poplatkov (prístup k prístavnej infraštruktúre vo všeobecnosti a prípadne akékoľvek osobitné služby), Komisia poznamenáva, že rozhodnutie belgického ústavného súdu z 19. novembra 2015 (č. 162/2015), v ktorom sa uznáva, že prístavné poplatky predstavujú „čistú odmenu“ od tretích osôb v rámci zasahovania prístavných orgánov, ako aj odkazy na flámsky dekrét o prístavoch z 2. marca 1999, v ktorom sa stanovuje, že prístavné poplatky musia byť stanovené v „primeranom pomere“ k hodnote protistrany, sú dôkazom toho, že prístavy ponúkajú služby na trhu za odmenu. Skutočnosť, že táto odmena má primeraným spôsobom pokryť hodnotu protistrany, umožňuje *a priori* vylúčiť, aby služby poskytované používateľom prístavov boli financované v podstate daňou a nie skutočnou odmenou za službu získanú týmito používateľmi, čo opäť potvrdzuje ekonomický prístup, ktorý Belgicko uplatňuje vo vzťahu medzi prístavmi a ich používateľmi, ako aj hospodársku povahu predmetných činností.
- (59) Komisia takisto poukazuje na to, že flámska vláda pred belgickým ústavným súdom tvrdila, že všeobecné prístavné poplatky (protihodnota za prístup k všeobecnej prístavnej infraštruktúre) sú porovnateľné s „mýtom, ktoré sa musí zaplatiť za využitie mýtnej cesty alebo tunela“⁽⁴⁷⁾. Z rozhodovacej praxe Komisie vyplýva, že prevádzka mýtnej cesty alebo tunela predstavuje hospodársku činnosť⁽⁴⁸⁾. Komisia napokon poznamenáva, že v Belgicku prístavné poplatky v zásade podliehajú DPH takisto ako iné služby⁽⁴⁹⁾.
- (60) Rozhodnutia Komisie alebo Súdneho dvora uvádzané zainteresovanými stranami a belgickými orgánmi nespochybujú tento záver. Vo veci N110/2008 JadeWeserPort⁽⁵⁰⁾ Komisia nerozhodla o otázke hospodárskej alebo nehosodárskej povahy dotknutých činností, pričom za odôvodneniami uvedenými zainteresovanými stranami a belgickými orgánmi na podporu ich tvrdení (odôvodnenia 52 až 63 rozhodnutia) nasledujú odôvodnenia, v ktorých sa uvádza, že takáto činnosť sa môže považovať za hospodársku (odôvodnenia 64 až 66 rozhodnutia). Pokiaľ ide o veci N390/2005, ktoré sa týkajú výstavby zariadení na prepravu železničných tratí Lanaken – Maastricht⁽⁵¹⁾ a N478/2004, Coras Iompair Eireann⁽⁵²⁾, Komisia konštatuje, že sa vzťahujú na financovanie výstavby železničných infraštruktúr a nie na sprístupnenie prístavných infraštruktúr za odmenu a že postoj Komisie v týchto dokumentoch nezodpovedá judikatúre Súdneho dvora⁽⁵³⁾, ani súčasnej rozhodovacej praxi Komisie, podľa ktorých výstavba infraštruktúry určenej na hospodárske využívanie predstavuje hospodársku činnosť. Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-18/01, Korhonen⁽⁵⁴⁾, sa netýka práva na štátnu pomoc, ale smernice Rady 92/50/EHS⁽⁵⁵⁾.

5.1.1.4. **K poskytnutiu pozemkov a infraštruktúry podnikom za odmenu**

- (61) Rozhodnutie Komisie vo veci SA.36346⁽⁵⁶⁾, ktoré sa uvádza v bode 17 písm. f) oznámenia Komisie z 19. júla 2016 a na ktoré sa odvolávajú zainteresované strany a belgické orgány, neznamená, že riadenie alebo rozvoj prístavnej oblasti a najmä prenájom alebo sprístupnenie osobitných pozemkov a infraštruktúr za odmenu je nehosodárska činnosť. Vec SA.36346 sa týkala podpory obnovy verejných pozemkov a nie prenájmu pozemkov alebo infraštruktúry za odmenu.

⁽⁴⁷⁾ Rozsudok ústavného súdu 162/2005 z 19. novembra 2015, bod A.2.2.

⁽⁴⁸⁾ Pozri bod 220 oznámenia z 19. júla 2016.

⁽⁴⁹⁾ Prístavné poplatky za vnútrozemskú plavbu podliehajú DPH. Pozri článok 5 taríf prístavu v Antverpách za vnútrozemskú plavbu (Tarifné predpisy pre vnútrozemskú lodnú dopravu, s. 11). Na druhej strane, na základe osobitného oslobodenia uvedeného v článku 139 smernice o DPH (smernica 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1) prevzatého v článku 42 ods. 1 bode 5 belgického zákonníka o DPH sú prístavné poplatky za medzinárodnú dopravu osobitne oslobodené od DPH (bez odkazu na DPH v tarífach prístavu Antverpy pre námornú plavbu). Potreba osobitného oslobodenia poukazuje na to, že predmetné služby by sa zvyčajne zahrnuli do rozsahu pôsobnosti DPH ako služby v zmysle článku 2 ods. 1 písm. c) smernice o DPH.

⁽⁵⁰⁾ Rozhodnutie z 10. decembra 2008 (Ú. v. EÚ C 137, 17.6.2009).

⁽⁵¹⁾ Rozhodnutie zo 4. júla 2006 (Ú. v. EÚ C 276, 14.11.2006).

⁽⁵²⁾ Rozhodnutie zo 7. júna 2006 (Ú. v. EÚ C 207, 31.8.2006).

⁽⁵³⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 24. marca 2011 v spojených veciach T-443/08 a T-455/08, Freistaat Sachsen a.i./Komisia, už citovaný.

⁽⁵⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 22. mája 2003, Korhonen, C-18/01, ECLI:EU:C:2003:300.

⁽⁵⁵⁾ Smernica Rady 92/50/EHS z 18. júna 1992 o koordinácii postupov verejného obstarávania služieb (Ú. v. ES L 209, 24.7.1992, s. 1).

⁽⁵⁶⁾ Rozhodnutie z 27. marca 2014 Schéma rozvoja pôdy GRW pre priemyselné a komerčné využitie (Ú. v. EÚ C 141, 9.5.2014, s. 1).

- (62) V praxi už Komisia zvažovala, že prenájom verejného majetku za odmenu predstavuje hospodársku činnosť, najmä ak dodávateľ prístavu poskytuje svojim zákazníkom prístavné služby⁽⁵⁷⁾. Z tarifných podmienok uverejnených prístavnými orgánmi takisto vyplýva,⁽⁵⁸⁾ že koncesné poplatky podliehajú DPH, čo je dôkazom ich hospodárskej povahy. Prenájom pozemkov prístavmi je takisto hospodárskou činnosťou podliehajúcou DPH⁽⁵⁹⁾.
- (63) Komisia takisto poznamenáva, že prístavy v Antverpách a Zeebrugge vo svojich pripomienkach poukazujú na to, že výber koncesionára sa uskutočňuje na základe „verejného obstarávania“, čo potvrdzuje, že tieto prístavy pri poskytovaní prístupu k prístavnej infraštruktúre ponúkajú tovary alebo služby na trhu.

5.1.1.5. *K doplnkovej alebo hlavnej povahe hospodárskych činností*

- (64) Skutočnosť, že hospodárske činnosti subjektu sú menšinové alebo okrajové vo vzťahu k jej nehospodárskym činnostiam, v zásade neumožňuje vylúčiť tieto hospodárske činnosti z pravidiel v oblasti štátnej pomoci.
- (65) Okrem toho a bez toho, aby bolo potrebné pristúpiť k hodnoteniu pomeru rôznych hospodárskych činností podľa jednotlivých prístavov, z predchádzajúceho vývoja vyplýva, že značná časť činností, ktoré zainteresované strany a belgické orgány považujú za nehospodárske (prenájom pozemkov, prístup k infraštruktúre za odmenu), sú v skutočnosti hospodárske. Ako už bolo uvedené, je nepochybné, že prístavné a koncesné poplatky predstavujú prevažnú časť obratu belgických prístavov a tieto výnosy sú dokonca vyššie ako celkové bežné výdavky v prípade prístavu v Antverpách.
- (66) Napokon, ak Komisia akceptuje, že ak sa infraštruktúra využíva takmer výlučne na účely nehospodárskej činnosti, jej celkové financovanie môže byť vylúčené z rozsahu pôsobnosti pravidiel v oblasti štátnej pomoci, keďže hospodárske využitie zostáva čisto vedľajšie⁽⁶⁰⁾, skutočnosť, že prístavy vykonávajú nehospodárske činnosti, neznamená, že sa samotná prístavná infraštruktúra využíva takmer výlučne na účely nehospodárskej činnosti.

Záver

- (67) Komisia sa preto domnieva, že činnosti vykonávané belgickými prístavmi, na ktoré sa toto opatrenie vzťahuje, sú – prinajmenšom čiastočne – hospodárskymi činnosťami.

5.1.2. HOSPODÁRSKA VÝHODA

- (68) Podľa Súdneho dvora výhodu tvoria nielen pozitívne plnenia, ale takisto aj všetky zásahy, ktoré rôznymi formami znižujú výdavky, ktoré obvykle zatažujú rozpočet podniku⁽⁶¹⁾.
- (69) Komisia poznamenáva, že podľa belgických daňových právnych predpisov zisky z hospodárskych činností, ktoré dosiahli belgické prístavy uvedené v článku 180 ods. 2 CIR, nepodliehajú dani z príjmu spoločností. V dôsledku toho tieto prístavy nemusia znášať náklady, ktoré bežne znášajú subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmu spoločností.
- (70) Daň z príjmu právnických osôb nemá vplyv na celkovú výšku zisku. Subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmu právnických osôb, môžu zdaniť iba časť príjmov dosiahnutých činnosťami prístavu, a to konkrétne katastrálneho príjmu ich nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v Belgicku a príjmov a výnosov z kapitálu a hnutel'ného majetku⁽⁶²⁾. V dôsledku toho základ dane z príjmu právnických osôb nezahŕňa celkovú výšku ziskov dosiahnutých prístavmi, ako sú prístavné poplatky a platby platené zákazníkmi za služby ponúkané prístavmi

⁽⁵⁷⁾ Pozri rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) Prístav Bahía de Cádiz, odôvodnenie 29 (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1), rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci č. SA.30742 (N/2010) Klaipėda, odôvodnenia 8 a 9 (Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 1), rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci N 44/2010 Prístav Krievu Sala, odôvodnenie 67 (Ú. v. EÚ C 215, 21.7.2011, s. 21), rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci č. C 39/2009 (ex N 385/2009) Prístav Ventspils, odôvodnenia 30, 57 a 58 (Ú. v. EÚ C 62, 13.3.2010, s. 7).

⁽⁵⁸⁾ Pozri napríklad bod 2.7 dokumentu Všeobecné podmienky pre koncesie v oblasti prístavu Antverpy. Pozri aj tarifné podmienky prístavu v Liège.

⁽⁵⁹⁾ Odpoveď na parlamentnú otázku č. 397, ktorú predložil Willem-Frederik Schiltz zo 7. mája 2013 (komora, otázky a odpovede, 2012 – 2013, QRVA 53/128 z 9. septembra 2013, strana 86); ústna odpoveď na parlamentnú otázku č. 4288 pána Servaisa Verherstraetena z 11. mája 2011 (Súhrnný záznam 53, výbor pre financie a rozpočet 229 z 11. mája 2011, s. 22.). Súdny dvor takisto zastáva názor, že táto činnosť je hospodárskou činnosťou v zmysle smernice o DPH (pozri rozsudok Súdneho dvora z 25. októbra 2007, Ministero delle Finanze – Ufficio IVA di Milano/CO.GE.P. Srl, C-174/06, ECLI:EU:C:2007:634, body 31 – 35).

⁽⁶⁰⁾ Pozri bod 207 oznámenia z 19. júla 2016.

⁽⁶¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598.

⁽⁶²⁾ Pozri článok 221 CIR.

alebo platby a nájomné platené za využívanie prístavnej infraštruktúry. Pokiaľ ide o časť príjmov podliehajúcich dani z príjmu právnických osôb, sadzby sú okrem toho vo všeobecnosti nižšie ⁽⁶³⁾ ako platná sadzba dane z príjmu spoločností (33,99 %). Výška dane platenej za hospodárske činnosti je teda nižšia ako suma vyplývajúca z uplatňovania pravidiel zdaňovania spoločností.

- (71) Okrem toho Belgicko neposkytlo nijaký dôkaz, ktorý by bol v rozpore s týmto záverom Komisie v rámci postupu spolupráce začatého 9. júla 2014, a to ani vo svojich pripomienkach po začatí formálneho vyšetrovacieho konania 8. júla 2016. Nenamietalo ani proti pripomienkam holandských prístavov, podľa ktorých prístavy v Antverpách, Zeebrugge a Gente majú skutočnú daňovú sadzbu, ktorá je výrazne nižšia ako sadzba dane z príjmu spoločností v Belgicku (33,99 %).
- (72) Takisto nie je možné riadiť sa argumentom Flámskeho prístavného výboru, podľa ktorého výhoda vyplývajúca z oslobodenia od dane z príjmu spoločností v zásade iba kompenzuje zvyšujúce sa financovanie neehospodárskych infraštruktúr zo strany prístavných orgánov mimo ich pôsobnosti. Žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva totiž nezaručuje, že výška výhody sa obmedzuje na čisté náklady na takéto neehospodárske infraštruktúry ⁽⁶⁴⁾. Oslobodenie od dane z príjmu spoločností, ktorej výška je úmerná dosiahnutému zisku, má za následok výhodu, ktorá nie je úmerná možným nákladom na financovanie neehospodárskych infraštruktúr.
- (73) V dôsledku toho sa Komisia domnieva, že príslušné prístavy majú výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorá zodpovedá rozdielu medzi daňou z príjmu spoločností, ktorú mali prístavy zaplatiť za svoje hospodárske činnosti, a podielu dane z príjmu právnických osôb, ktorú možno pripísať týmto hospodárskym činnostiam.

5.1.3. ŠTÁTNE ZDROJE A PRIPÍSATEĽNOSŤ ŠTÁTU

- (74) V súlade s článkom 107 ods. 1 ZFEÚ sa za štátnu pomoc považujú iba opatrenia poskytnuté členskými štátmi alebo zo štátnych prostriedkov. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zrieknutie sa prostriedkov, ktoré mali byť v zásade vrátené do štátneho rozpočtu, predstavuje prevod štátnych zdrojov ⁽⁶⁵⁾.
- (75) Na rozdiel od toho, čo tvrdia belgické orgány, keďže zdaňovanie hospodárskych činností prístavov v rámci dane z príjmu právnických osôb vedie k zdaneniu, ktoré je pre daňovníka výhodnejšie, ako by bolo zdanenie v rámci dane z príjmu spoločností (pozri časť 5.1.2 vyššie o existencii hospodárskej výhody), výsledkom je výpadok v daňových príjmoch štátu.
- (76) Komisia sa preto domnieva, že toto opatrenie predstavuje prevod štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (77) Okrem toho, keďže je predmetný daňový systém súčasťou belgických právnych predpisov a nebol Belgicku uložený právnymi predpismi Únie, je pripísateľný štátu ⁽⁶⁶⁾.

5.1.4. SELEKTÍVNOSŤ

- (78) Na to, aby sa opatrenie mohlo považovať za štátnu pomoc, musí byť selektívne, t. j. musí uprednostňovať určité podniky alebo určité produkcie v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ ⁽⁶⁷⁾.

⁽⁶³⁾ Pozri článok 225 CIR.

⁽⁶⁴⁾ Pozri bod 206 oznámenia z 19. júla 2016, a v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 87 až 95.

⁽⁶⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2000, Francúzsko/Ladbroke Racing a Komisia, C-83/98 P, ECLI:EU:C:2000:248, body 48 až 51.

⁽⁶⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187/Komisia, spojené veci C-182/03 a C-217/03, EU:C:2006:416, bod 128.

⁽⁶⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 2005, Taliansko/Komisia, C-66/02, EU:C:2005:768, bod 94.

- (79) Podľa ustálenej judikatúry ⁽⁶⁸⁾ pozostáva posúdenie materiálnej selektívnosti opatrenia, ktorým sa znižuje záťaž, ktorá obvykle ovplyvňuje rozpočet podniku, ako je oslobodenie od dane, z troch etáp: v prvom rade je potrebné určiť spoločný alebo „normálny“ daňový režim (tzv. referenčný systém) platný v príslušnom členskom štáte. Po druhé, treba overiť, či sa predmetné opatrenie odchyľuje od referenčného systému, keďže sa ním zavádzajú rozdiely medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto referenčným daňovým systémom nachádzajú *de facto* a *de jure* v porovnateľnej situácii. Ak je to tak, opatrenie je *a priori* selektívne. Po tretie, je potrebné určiť, či je výnimka odôvodnená povahou alebo všeobecnou štruktúrou, inými slovami vnútornou logikou referenčného daňového systému ⁽⁶⁹⁾. Pokiaľ ide o túto tretiu etapu, je povinnosťou členského štátu preukázať, že diferencované daňové zaobchádzanie je priamo odvodené od základných alebo riadiacich zásad jeho daňového systému ⁽⁷⁰⁾.
- (80) Počas konania belgické orgány postupne obhajovali dva argumenty. Belgické orgány vo svojich odpovediach na dotazník, ktorý 3. júla 2013 zaslali útvary Komisie, najskôr uviedli, že článok 180 ods. 2 CIR je právnym základom oslobodenia od ISoc pre prístavy. Vo svojich pripomienkach z 19. decembra 2016 však zvážili, že prístavy nepodliehajú ISoc jednoduchým uplatňovaním všeobecných pravidiel CIR uvedených v článkoch 1 a 2 CIR, keďže prístavy nie sú „spoločnosti“ v zmysle článku 2 CIR.
- (81) Pojem štátnej pomoci je objektívny a musia sa zohľadniť iba účinky tohto opatrenia. Je nepochybné, že belgické prístavy neplatia ISoc, ale základom pre toto neplatenie ISoc môže byť podľa belgických orgánov buď článok 180 ods. 2 CIR, alebo články 1 a 2 CIR.

5.1.4.1. **Posúdenie selektívnosti, ak články 1 a 2 CIR predstavujú právny základ pre neplatenie ISoc belgickými prístavmi**

- (82) Vo svojich pripomienkach z 19. decembra 2016 belgické orgány tvrdia, že článok 180 ods. 2 CIR nie je právne záväzný a má čisto deklaratórnu povahu. Zrušenie by nemalo zmeniť situáciu v prístavoch, pokiaľ ide o ISoc. Podľa belgických orgánov by tieto prístavy boli podľa článkov 1 a 2 CIR oslobodené od ISoc a od všeobecných kritérií belgického daňového systému. Belgické orgány tvrdia, že prístavy nie sú „spoločnosťami“ v zmysle článkov 1 a 2 CIR.
- (83) V tomto usporiadaní by referenčný systém pozostával z článkov 1 a 2 CIR, v ktorých sa stanovuje, že „spoločnosti“ podliehajú ISoc, zatiaľ čo právnické osoby so sídlom v Belgicku, avšak iné ako spoločnosti, podliehajú IPM. Podľa belgických orgánov, keďže prístavy nie sú „spoločnosťami“, nevyhnutne sa na ne vzťahujú IPM. Článok 180 ods. 2 CIR, ktorý podľa belgických orgánov iba poukazuje na dôsledky všeobecných pravidiel stanovených v článkoch 1 a 2, teda nepredstavuje výnimku z referenčného systému, a teda je jeho neoddeliteľnou súčasťou. Pokiaľ prístavy nie sú „spoločnosťami“, pravidlá v oblasti IPM by sa mohli takisto považovať za užší referenčný systém.
- (84) Tento výklad vychádza v podstate z predpokladu, že povaha činností vykonávaných prístavmi by nevyhnutne vylučovala, že by mohli byť kvalifikované ako „spoločnosti“ na účely dane z príjmu (právnických osôb so sídlom v Belgicku), keďže predstavujú „podniky“ v zmysle článku 107 ZFEÚ, ako sa uvádza vyššie. Ani pripomienky Belgicka, ani pripomienky tretích strán neposkytujú žiadne presvedčivé dôkazy o dôvodnosti tejto hypotézy.
- (85) Komisia sa naopak domnieva, že prístavy sú v zásade „spoločnosťami“ na účely dane z príjmu na základe veľkej časti ich činností a vykonávajú hospodárske činnosti, ktoré ich kvalifikujú ako „podniky“ v zmysle článku 107 ZFEÚ. Okrem toho neexistuje ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré by spochybňovalo takúto klasifikáciu spoločností.

⁽⁶⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 56; rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 49.

⁽⁶⁹⁾ To je prípad, keď je opatrenie priamo odvodené od základných alebo riadiacich zásad, ktoré sú vlastné referenčnému systému, alebo ak vyplýva z vlastných mechanizmov potrebných na jeho fungovanie a účinnosť, pozri napr. rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., v spojených veciach C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 69.

⁽⁷⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 81; rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 65.

- (86) Komisia poznamenáva, že hypotéza, o ktorú sa opierajú belgické orgány, je v rozpore s oficiálnou pripomienkou k CIR, s inými internými dokumentmi, ako aj s úradnými vyhláseniami belgickej vlády. V úradnom komentári k CIR sa preto uvádza, že právnické osoby, ktoré sú „bezpodmienečne“ vylúčené z ISoc (najmä prístavy podľa článku 180 ods. 2 CIR), by sa „mali v zásade považovať za daňových poplatníkov podliehajúcich ISoc“⁽⁷¹⁾. Väčšina prístavov uvedených v článku 180 ods. 2 CIR, ktoré sú verejnými alebo súkromnými akciovými spoločnosťami alebo autonómnymi samosprávnymi orgánmi, by v dôsledku svojej právnej formy (a charakteristík všeobecne spojených s touto právnou formou) mala v zásade podliehať dani z príjmu spoločností⁽⁷²⁾. V samotnom flámskom dekréte o prístavoch z 2. marca 1999 sa uvádzajú zmienky o priemyselnej⁽⁷³⁾ a/alebo obchodnej⁽⁷⁴⁾ povahe prístavných činností, a teda o ich klasifikácii za „spoločnosť“ v zmysle článku 2 CIR, čoho dôsledkom by malo byť ich podriadenie ISoc. Rovnako samotná belgická vláda pred belgickým ústavným súdom uviedla, že prístavy, okrem iných spoločností a právnických osôb uvedených v článkoch 180 a 220 ods. 2 CIR, sú „skutočne právnickými osobami, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo ziskovú činnosť v zmysle článku 2 CIR“⁽⁷⁵⁾. Belgický podpredseda vlády a minister financií a zahraničného obchodu takisto pred belgickou Snemovňou reprezentantov uviedol, že belgické prístavy sú verejnými podnikmi, ktoré by v prípade neexistencie bezpodmienečného oslobodenia od dane uvedeného v článku 180 CIR podliehali ISoc v súlade s článkami 1, 2 a 179 CIR⁽⁷⁶⁾. Prístavy napokon prirodzene ani priamo nepodliehajú IPM, ale len pokiaľ sú osobitne oslobodené od ISoc článkom 180 ods. 2 CIR, podľa rovnakej úpravy článku 220 ods. 2 CIR, čo je v rozpore s výkladom belgických orgánov, podľa ktorého prístavy neplatia ISoc, lebo prirodzene podliehajú IPM ako právnické osoby so sídlom v Belgicku iné ako „spoločnosti“.
- (87) Komisia teda nesúhlasí s názorom, že aj keby bol článok 180 ods. 2 vypustený, prístavy by nepodliehali ISoc v súlade so všeobecnými kritériami článkov 1 a 2 CIR. Vzhľadom na faktory uvedené v predchádzajúcom odôvodnení sa Komisia naopak domnieva, že v súlade so všeobecnými pravidlami belgického vnútroštátneho práva by prístavy, ktoré sú „spoločnosťami“ v zmysle článku 2 CIR, mali podliehať ISoc, ak by neboli formálne a bezpodmienečne vyňaté článkom 180 ods. 2 CIR. Z tých istých dôvodov Komisia popiera, že pravidlá týkajúce sa IPM predstavujú referenčný systém pre zdaňovanie prístavov.
- (88) Vo svojich pripomienkach belgické orgány a niektoré zainteresované strany tvrdia, že oslobodenie prístavov od ISoc vyplýva okrem všeobecných pravidiel CIR (články 1 a 2) z ďalších všeobecných pravidiel vnútroštátneho práva (všeobecná zásada práva, pravidlo judikatúry, podľa ktorého služby, úlohy a verejné statky nepodliehajú dani, ak sa to výslovne nestanovuje v zákone či samotnej belgickej ústave).

⁽⁷¹⁾ Pozri pripomienku 179/2: „Už teraz sa upriamuje pozornosť na skutočnosť, že hoci môžu byť v zásade považované za daňových poplatníkov podliehajúcich ISoc, sú vylúčené z ISoc na základe článkov 180 až 182 CIR 92: 1. právnické osoby, ktoré sú“ bezpodmienečne „vylúčené z ISoc. (pozri pripomienku k článku 180 CIR 92); [...]“.

⁽⁷²⁾ Pozri pripomienku 179/16: „Belgické obchodné spoločnosti (SA, SCA, SNC, SCS, SPRL, SC a SCRIS) sú v zásade zriadené na vykonávanie ziskovej činnosti. Vo všeobecnosti sa teda podieľajú buď na akomkoľvek priemyselnom, obchodnom alebo poľnohospodárskom využívaní, alebo na ziskovej činnosti, alebo na oboch, a akékoľvek príjmy a zisky, ktoré vo všeobecnosti dosahujú, sa majú považovať za výsledok tejto činnosti.“ Pozri aj body A.2.1 a B3.1. rozsudku ústavného súdu č. 148/2012 zo 6. decembra 2012 (M.B., 29. januára 2013). V odpovedi na parlamentnú otázku minister financií uviedol, že pokiaľ ide o autonómne samosprávne orgány, bolo potrebné preskúmať konkrétne prípady, či podliehajú ISoc alebo IPM v závislosti od povahy dotknutých činností. Vzhľadom na to, že podľa kráľovského výnosu z 10. apríla 1995 musia mať tieto činnosti priemyselnú alebo obchodnú povahu, možno sa podľa názoru ministra domnievať, že autonómne samosprávne orgány podliehajú v zásade ISoc (QRVA, Komora, 1996 – 1997, č. 86, 16. júna 1997, s. 11749 – 11750; QRVA, Komora, 2001 – 2002, 26. marca 2002, CRIV 50 COM 702, s. 8 – 9).

⁽⁷³⁾ Pozri článok 25 ods. 2: „Flámska vláda je oprávnená vytvoriť spoločný konzultačný výbor. Zriaďuje sa päťročný plán podpory založený na priemyselnom obchodnom modeli.“

⁽⁷⁴⁾ Pozri článok 26 1: „Spory medzi prístavnými orgánmi, pokiaľ ide o využívanie, a najmä pokiaľ ide o obchodné činnosti prístavných orgánov [...], rieši prístavný výbor pre riešenie sporov [...]“.

⁽⁷⁵⁾ Pozri rozsudok č. 136/98 zo 16. decembra 1998 (M. B. zo 6. januára 1999, s. 261), bod A.7.1: „Podľa Rady ministrov sa spoločnosti a právnické osoby uvedené v článku 220 ods. 2 CIR nachádzajú v porovnateľných situáciách. Hoci sa v článku 180 CIR vylučujú uvedené právnické osoby z dane z príjmu spoločností, ide v skutočnosti o právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo ziskovú činnosť v zmysle článku 2 § 2 ods. 1 a 2 CIR.“ Pozri aj bod A.7.2: „Medzi právnickými osobami uvedenými v článku 220 ods. 1 a 3 na jednej strane a právnickými osobami uvedenými v článku 220 ods. 2 [t. j. prístavy] na druhej strane existuje objektívne kritérium rozlišovania, keďže len posledná uvedená kategória vykonáva ziskovú činnosť. [...]“.

⁽⁷⁶⁾ Verejná schôdza v stredu 29. januára 1997, Výbor pre financie a rozpočet, vystúpenie pána Jacquesa Simoneta pred podpredsedom vlády a ministrom financií a zahraničného obchodu o zdaňovaní belgických prístavov daňou z príjmu právnických osôb (č. 1017). Pozri <http://www3.dekamer.be/digidocanha/K0112/K01120466/K01120466.PDF> s. 5.

- (89) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že bežné uplatňovanie všeobecných pravidiel belgického práva by malo za následok podriadenie prístavov ISoc na základe príjmov z ich hospodárskych činností.
- (90) Navyše, aj keby na rozdiel od toho, čo práve Komisia uviedla, by predmetné vnútroštátne pravidlá – alebo ich výklad zo strany správneho orgánu – mohli viesť k neplateniu ISoc zo strany belgických prístavov, týmito pravidlami by sa zaviedla diskriminácia medzi „podnikmi“, ktoré vykonávajú hospodárske činnosti v zmysle článku 107 ZFEÚ (pozri oddiel 5.1.1). Podobne ako článok 180 ods. 2 CIR v analýze, ktorú Komisia uvádza nižšie, tieto pravidlá alebo systém belgického zdaňovania príjmov ako celok by boli zdrojom výhod poskytovaných niektorým „podnikom“, konkrétne prístavom, zatiaľ čo sa tieto podniky, pokiaľ ide o zisky z „hospodárskych činností“, nachádzajú v situácii porovnateľnej s inými podnikmi (právnickými osobami so sídlom v Belgicku) podliehajúcimi ISoc, pokiaľ ide o cieľ dane z príjmu právnických osôb so sídlom v Belgicku, ktorým je zdaňovanie ziskov. Komisia sa domnieva, že prístavy nedodržiavajú „osobitné prevádzkové zásady, ktoré ich jasne odlišujú od ostatných hospodárskych subjektov“, ktoré podliehajú ISoc⁽⁷⁷⁾. Najmä skutočnosť, že cieľom prístavov nie je dosahovanie zisku⁽⁷⁸⁾, nestačí na to, aby sa domnievali, že sa nachádzajú v odlišnej situácii ako ostatní prevádzkovatelia podliehajúci ISoc. V tomto prípade by bol samotný belgický systém selektívny⁽⁷⁹⁾.
- (91) Takže napriek tomu, že články 1 a 2 CIR predstavujú právny základ pre neplatenie ISoc zo strany belgických prístavov, toto neplatenie by bolo *prima facie* selektívnym opatrením, pokiaľ ide o hospodárske činnosti prístavov.

5.1.4.2. Posúdenie selektívnosti, ak článok 180 ods. 2 CIR predstavuje právny základ pre neplatenie ISoc belgickými prístavmi

- (92) V dôsledku uvedeného vývoja sa Komisia domnieva, že článok 180 ods. 2 CIR je jediným právnym základom pre neplatenie ISoc belgickými prístavmi a že v prípade neexistencie takéhoto ustanovenia by prístavy platili ISoc ako akákoľvek iná spoločnosť alebo podnik na základe zdaniteľných príjmov z hospodárskej činnosti.

5.1.4.2.1. Referenčný systém a odchýlka od referenčného systému

- (93) Komisia sa domnieva, že **referenčný systém** v tomto prípade tvoria všeobecné daňové pravidlá vyplývajúce z článkov 1 a 2 CIR. V článku 1 CIR sa pre právnické osoby so sídlom v Belgicku stanovuje dvojitý systém zdaňovania príjmov: podriaďuje „spoločnosti“ ISoc a „právnické osoby iné ako spoločnosti“ IPM. V článku 2 CIR sa uvádzajú kritériá na vymedzenie „spoločností“, a teda na určenie právnických osôb, ktoré budú podliehať ISoc, a na vylúčenie tých, ktorých príjmy budú podliehať IPM. V článku 179 sa potvrdzuje, že daňoví poplatníci podliehajúci ISoc sú spoločnosti so sídlom v Belgicku.
- (94) Článok 180 ods. 2 CIR predstavuje **výnimku** z týchto všeobecných daňových pravidiel. V skutočnosti sa ňou prístavy oslobodzujú od ISoc bez toho, aby sa uplatnili všeobecné kritériá rozdelenia medzi ISoc a IPM vymedzené v článkoch 1 a 2, teda bez toho, aby sa zohľadnila kvalita „spoločností“ (alebo nie) uvedených prístavov⁽⁸⁰⁾.
- (95) Keďže na základe dôvodov uvedených v odôvodnení 86 sú prístavy „spoločnosťami“ v zmysle článku 1 CIR, referenčný systém zdaňovania príjmov prístavov sa môže vymedziť obmedzenejším spôsobom ako súbor pravidiel týkajúcich sa zdaňovania spoločností (ISoc), konkrétne článkov 1 a 179 CIR, v ktorých sa stanovuje, že „spoločnosti“ so sídlom v Belgicku podliehajú ISoc, ktorá sa vymedzuje ako „daň z celkového príjmu“.

⁽⁷⁷⁾ Súdny dvor vo svojom rozsudku z 8. septembra 2011 (rozsudok Paint Graphos a. i., spoločné veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 55 a nasl.) zdôrazňuje, že osobitnými zásadami fungovania sú zásada nadradenosti osobného prvku nad kapitálovým, pravidlo „jedna osoba, jeden hlas“ alebo riadenie príslušného subjektu v prospech členov, čo sú charakteristiky, ktoré v prípade prístavov neplatia.

⁽⁷⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, body 136 a 137.

⁽⁷⁹⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo, spojené veci C-106/09 P a C-107/09 P, ECLI:EU:C:2011:732, body 101 a nasl.

⁽⁸⁰⁾ Výklad, podľa ktorého sa článkom 180 ods. 2 CIR len uplatňujú všeobecné pravidlá na prístavy, keďže sa nepovažujú za „spoločnosti“, sa skúma ďalej.

- (96) Vzhľadom na tento referenčný systém predstavuje článok 180 ods. 2 CIR výslovnú výnimku (ktorá je dôvodom jeho stanovenia), pretože vyníma prístavy z rozsahu pôsobnosti článku 179 a ISoc, aj keď následne podliehajú IPM podľa článku 220 ods. 2 CIR. Pri neexistencii výslovného a osobitného oslobodenia od dane uvedeného v článku 180 ods. 2 CIR by belgické prístavy, takisto ako ostatné spoločnosti so sídlom v Belgicku, v plnej miere podliehali ISoc.

5.1.4.2.2. Výnimka z referenčného systému, ktorou sa zavádza rozlišovanie medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný referenčným daňovým systémom nachádzajú v porovnateľnej právnej a faktickej situácii

- (97) Z uvedeného vyplýva, že článok 180 ods. 2 CIR sa odchyľuje od všeobecných pravidiel upravujúcich zdaňovanie príjmov „spoločností“ (s odkazom na všeobecné pravidlá článkov 1 a 2 CIR, ako aj s odkazom na menej všeobecné pravidlá článku 179 CIR) a zavádzajú sa ním rozdiely medzi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný referenčným daňovým systémom *de facto* a *de jure* nachádzajú v porovnateľnej situácii. Bez ohľadu na prijatý referenčný systém (ISoc alebo zdaňovanie príjmov právnických osôb so sídlom v Belgicku vo všeobecnosti) je cieľom dane z príjmu zdaňovať príjmy, čo je cieľ, vzhľadom na ktorý sú všetky podniky, pokiaľ ide o výhody ich hospodárskych činností, *de facto* a *de jure* v tej istej situácii.
- (98) Na tomto posúdení nemení nič skutočnosť, že sa prístavy nebudú snažiť o dosahovanie zisku alebo že budú venovať menšiu pozornosť krátkodobej návratnosti investícií. Je preukázané, že oslobodenie od dane v prospech neziskových podnikov, ktoré vykonávajú hospodárske činnosti, sa vo všeobecnosti považuje za selektívne, aj keď sa priznáva s ohľadom na cieľ vnútroštátneho zákonodarcu zvýhodniť subjekty pokladané za sociálne záslužné⁽⁸¹⁾. Skutočnosť, že belgické prístavy sú vo vlastníctve a pod kontrolou verejných orgánov alebo že – s výnimkou hospodárskych činností – vykonávajú nehospodárske činnosti, ako napríklad úlohy vyplývajúce z vykonávania verejnej moci, neznamená, že sa nachádzajú *de jure* a *de facto* v inej situácii, pokiaľ ide o uplatňovanie dane z príjmu spoločností z príjmov vytvorených z ich hospodárskych činností.
- (99) Príslušné opatrenie je teda *prima facie* selektívne, pokiaľ ide o hospodárske činnosti prístavov.

5.1.4.3. Opodstatnenie povahou a všeobecnou štruktúrou systému

- (100) Ako už bolo uvedené, členský štát musí preukázať, že výnimka je odôvodnená povahou alebo všeobecnou štruktúrou referenčného daňového systému. V záverečnej fáze trojstupňovej analýzy sa môže diferencované zaobchádzanie odôvodňovať len charakteristickými vlastnosťami referenčného daňového systému.
- (101) Súlad opatrenia s vnútroštátnym právom nemôže ako taký predstavovať odôvodnenie štruktúry systému, pokiaľ sa nepreukáže, že toto odôvodnenie vyplýva z charakteristických vlastností referenčného daňového systému⁽⁸²⁾.
- (102) V tomto ohľade rozhodnutie belgického ústavného súdu č. 151/2016 z 1. decembra 2016 nemalo v nijakom prípade požadovaný rozsah, ktorý sa snažili presadiť belgické orgány. Toto rozhodnutie sa nevzťahuje na oslobodenie prístavov od ISoc, pokiaľ ide o právo na štátnu pomoc, ale na to, aby združenie obcí, štruktúry spolupráce a združenia projektov podriadilo ISoc v súvislosti so zásadou rovnosti a nediskriminácie, aby neexistencia diskriminácie vo vnútroštátnom práve neovplyvňovala neexistenciu selektívnosti v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (103) Keďže rozhodujúcim kritériom zdaňovania vo forme ISoc alebo IPM je vykonávanie „podnikateľskej“ alebo „ziskovej“ činnosti dotknutým subjektom (pozri článok 2 CIR), údajné skutočnosti, že by prístavy mali byť oslobodené od ISoc, pretože nerozdeľujú svoj zisk, ale ho reinvestujú, a že sledujú cieľ, ktorý presahuje ich individuálny záujem, že nemajú zákonný cieľ vytvárať zisk, že sú súčasťou verejných orgánov a že zabezpečujú úlohy všeobecného záujmu, nie sú dostatočné na to, aby odôvodňovali výhodnejšie daňové zaobchádzanie ako daňové zaobchádzanie s inými spoločnosťami so sídlom v Belgicku z hľadiska hlavných zásad daňového systému.

⁽⁸¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, body 136 a 137.

⁽⁸²⁾ V rámci vnútroštátneho práva možno rozhodnúť o tom, či opatrenie spĺňa vyššie normy v súvislosti s inými kritériami, ako je správne fungovanie daňového systému.

Pretože aj iné podniky opätovne investujú svoj zisk, sledujú ciele alebo vytvárajú účinky pre hospodárstvo nad rámec svojho individuálneho záujmu⁽⁸³⁾, a to bez toho, aby boli z týchto dôvodov oslobodené od ISoc. Podobne aj subjekty, ktoré nepatria k verejným orgánom (ako napríklad neziskové združenia), môžu podliehať IPM za predpokladu, že spĺňajú všeobecné kritérium stanovené v článku 2 CIR, keďže príslušnosť k verejnej sfére už nie je relevantná, pokiaľ ide o vnútroštátne pravidlá. Aj napriek svojmu štatutárnemu neziskovému účelu môžu tieto združenia podliehať ISoc v súlade so všeobecnými kritériami článkov 1 a 2 CIR, ak vykonávajú „podnikateľskú“ alebo „ziskovú“ činnosť.

- (104) Uvádzaná skutočnosť, že zdroje prístavov nie vždy pokrývajú ich náklady, nemôže predstavovať zdôvodnenie oslobodenia od dane z príjmu spoločností, pretože v prípade neexistencie zisku nie je v systéme bežného zdaňovania príjmov splatná nijaká daň a pretože strata môže byť odložená a účtovaná proti budúcim ziskom z prípadnej hospodárskej činnosti, takže oslobodenie od dane je zbytočné a má vplyv len vtedy, keď prístavy dosahujú zdaniteľný zisk. Komisia poznamenáva, že v priebehu rokov 2004 – 2014 (jedenásť rozpočtových rokov) boli výsledky prístavov v Antverpách, Gente, Zeebrugge a Ostende takmer vždy pozitívne (negatívny výsledok mali Antverpy v roku 2011 a Ostende v roku 2013), takže uvádzané odôvodnenie je teoretické a dokonca v rozpore s faktami. Okrem toho sa nijaké oslobodenie od ISoc podobné tomu, ktoré využívajú prístavy, neposkytuje iným „spoločnostiam“ v prípade, že ich zdroje nepokrývajú ich náklady.
- (105) Rovnako skutočnosť, že niektoré náklady, ktoré nie sú spojené so sociálnym cieľom podniku, nie sú odpočítateľné od ISoc podľa článku 49 CIR, takisto neodôvodňuje opodstatnenie oslobodenia prístavov od ISoc. V článku 49 CIR sa stanovuje, že „výdavky vzniknuté alebo znášané daňovníkom počas zdaniteľného obdobia na účely nadobudnutia alebo zachovania zdaniteľných príjmov sú odpočítateľné“. Oslobodenie od ISoc v prospech prístavov nie je spojené so skutočnosťou, že prístavy by boli finančne znevýhodnené článkom 49 CIR: oslobodenie od ISoc sa týka všetkých dosiahnutých ziskov a neobmedzuje sa na zisky vyplývajúce z prípadnej neexistencie odpočítateľnosti určitých výdavkov podľa článku 49 CIR. Oslobodenie prístavov od ISoc preto nie je odôvodnené usmernením belgického daňového systému, a to ani za predpokladu, že článok 49 CIR predstavuje takéto usmernenie. Navyše ani belgické orgány, ani zainteresované strany nepreukázali, že vzhľadom na cieľ opatrenia⁽⁸⁴⁾ a jeho znenie by takéto ustanovenie mohlo skutočne zabrániť odpočítateľnosti nákladov prístavov na neehospodárske činnosti všeobecného záujmu. Prístavy v Antverpách a Zeebrugge okrem toho predstavujú tento problém jednoducho len ako riziko, a nie ako overený fakt.
- (106) Po druhé, skutočnosť, že oslobodenie prístavov od ISoc, takisto ako oslobodenie od dane z majetku verejného alebo súkromného vlastníctva niektorých verejných osôb zabezpečujúcich verejné služby, by vyplývalo zo všeobecnej zásady práva, dokonca samotnej belgickej ústavy za predpokladu jej preukázania⁽⁸⁵⁾, nemusí byť nevyhnutne takej povahy, aby sa toto oslobodenie odôvodňovalo povahou alebo všeobecnou štruktúrou systému, pokiaľ sú všetky prípadné úvahy zákonodarcu alebo vnútroštátnych súdov mimo riadneho fungovania daňového systému alebo jeho hlavných zásad.
- (107) Napokon, tvrdenia belgických orgánov a zainteresovaných strán týkajúce sa kritérií vytvorených vnútroštátnou judikatúrou s cieľom posúdiť, či je právnická osoba „spoločnosťou“ v zmysle článkov 1 a 2 CIR (najmä pokiaľ ide o nedostatok priemyselných a obchodných metód), sú neúčinné pri preukazovaní zdôvodnenia opatrenia vnútornou logikou daňového systému, keďže v skutočnosti majú za cieľ preukázať, že prístavy nie sú „spoločnosťami“, v prípade čoho by neexistencia zdanenia ISoc bola selektívna v dôsledku samotného výberu kritérií používaných na určenie hraníc referenčného systému (pozri vyššie) a nie z dôvodu odchýlky od tohto referenčného systému, ktorý by mohol byť prípadne odôvodnený.

⁽⁸³⁾ Niektoré subjekty, najmä združenia obcí, ktoré boli ISoc v Belgicku podriadené len nedávno, vykonávajú aj úlohy všeobecného záujmu. Pozri bod 19.1 rozsudku belgického ústavného súdu č. 151/2016 z 1. decembra 2016, v ktorom sa pripomína, že združenia obcí boli „vytvorené s cieľom verejného záujmu“ a „prevzali úlohu plniť komunálnu povinnosť“.

⁽⁸⁴⁾ Podľa bodu 11 oficiálneho komentára k článku 49 sa neodpočítateľnosť týka „čisto súkromných operácií“, zatiaľ čo v tomto konaní sa uvádza, že výdavky vzniknuté vo verejnom záujme nie sú odpočítateľné.

⁽⁸⁵⁾ Pripomienky prijaté Komisiou sa týkajú majetku verejnej správy „podľa povahy“ uvedeného v článku 220 ods. 1 CIR, konkrétne „štátu, spoločenstiev, regiónov, provincií, aglomerácií, federácií obcí, samospráv, verejných centier sociálnej činnosti združení obcí, verejných kultúrnych zariadení, ako aj poldrov a vodných nádrží“, nie však majetku prístavov: tento článok sa nevzťahuje ani na autonómne obecné prístavné orgány, ani na iné typy belgických prístavov uvedené v odôvodnení 13 a v poznámke pod čiarou č. 12.

5.1.5. NARUŠENIE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE A VPLYV NA OBCHOD

- (108) Na to, aby sa opatrenie považovalo za štátnu pomoc, musí ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Únie a narušovať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením. Tieto dve kritériá sú úzko prepojené.
- (109) Podľa judikatúry sa teda narušenie hospodárskej súťaže predpokladá, keď štát poskytne finančnú výhodu podniku v liberalizovanom odvetví, v ktorom existuje alebo by mohla existovať hospodárska súťaž⁽⁸⁶⁾. Nemožno však poprieť, že v sektore prístavov existuje hospodárska súťaž a je narušovaná povahou a charakteristikami dopravy, najmä námornej a vnútrozemskej dopravy. Dopravné služby ponúkané prístavmi konkurujú prinajmenšom do istej miery tým, ktoré sa ponúkajú v iných prístavoch a inými dopravcami v Belgicku a v ďalších členských štátoch.
- (110) V rámci verejnej konzultácie so zainteresovanými stranami o návrhu nariadenia o prístavoch „všetky zainteresované strany zdôraznili potrebu stabilných a spravodlivých podmienok [...] z hľadiska „medzipristavnej“ hospodárskej súťaže v EÚ (hospodárska súťaž medzi prístavmi) [...]“⁽⁸⁷⁾. Okrem toho prístavy, najmä vnútrozemské prístavy a vo všeobecnosti vodná doprava, ktoré tvoria reťazec, konkurujú iným formám dopravy. Hospodárska súťaž sa navyše obzvlášť stupňuje medzi prístavmi na belgickom a holandskom pobreží (často sa v tejto súvislosti hovorí ako o oblasti Amsterdam – Rotterdam – Antverpy).
- (111) V dôsledku posilnenia pozície príjemcov v medzinárodnom obchode môže toto opatrenie ovplyvniť obchod v rámci Únie a narušiť hospodársku súťaž.
- (112) Okrem toho, údajná skutočnosť, že podobné opatrenia štátnej pomoci existujú v iných členských štátoch, a správanie Komisie, pokiaľ ide o tieto prípadné opatrenia, nemajú vplyv na kvalifikovanie dotknutého opatrenia ako štátnej pomoci, pričom opatrenie zvyhodňujúce belgické prístavy uvedené v článku 180 ods. 2 CIR by malo za následok zlepšenie ich situácie v rámci hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o referenčnú situáciu, v ktorej by boli zdanené za normálnych podmienok systému zdaňovania spoločností⁽⁸⁸⁾.
- (113) Okrem toho, hoci prístavy možno považovať za zákonný monopol, aby mohli ponúkať svoje služby v rámci prístavu, ktorý prevádzkujú, dopravné služby, ktoré ponúkajú, aspoň do určitej miery konkurujú tým, ktoré ponúkajú ďalší dopravcovia, najmä prístavy iných členských štátov.
- (114) Stanovisko holandského orgánu pre hospodársku súťaž uvádzané zainteresovanými stranami nie je v kontexte súčasného konania o štátnej pomoci relevantné. Netýka sa totiž posúdenia schémy podľa článku 107 ZFEÚ, ktoré si vyžaduje osobitné preskúmanie podmienky týkajúcej sa hospodárskej súťaže. V článku 25 flámskeho dekrétu o prístavoch z 2. marca 1999 sa okrem iného uvádza, že tarify uplatňované prístavmi majú vplyv na ich konkurenčné postavenie⁽⁸⁹⁾. Existenciu hospodárskej súťaže medzi európskymi prístavmi potvrdzujú aj pripomienky holandských verejných prístavov.
- (115) Okrem toho odkazy na body 211, 219 a 220 oznámenia z 19. júla 2016 nie sú v tomto prípade relevantné, lebo sa netýkajú prístavnej infraštruktúry, ktorá sa uvádza v bode 215. V tomto poslednom bode sa uvádza, že „verejné financovanie prístavnej infraštruktúry podporuje hospodársku činnosť, a preto v zásade podlieha pravidlám štátnej pomoci“ a že „prístavy môžu medzi sebou súťažiť, preto financovanie prístavnej infraštruktúry má takisto potenciál ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi“. Okrem toho sa v bodoch 219 a 220

⁽⁸⁶⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

⁽⁸⁷⁾ Pozri návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec pre prístup na trh s prístavnými službami a finančná transparentnosť prístavov, COM(2013) 296 final (Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 111), bod 2.1. Pozri aj oznámenie Komisie o európskej prístavnej politike {SEC(2007)1339} {SEC(2007)1340}, KOM(2007) 616 v konečnom znení, bod II.4.2.

⁽⁸⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1969, Komisia/Francúzsko, spojené veci 6/69 a 11/69, ECLI:EU:C:1969:68, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 22. marca 1977, Steinike & Weinlig, 78/76 ECLI:EU:C:1977:52, bod 24; rozsudok Všeobecného súdu z 30. apríla 1998, Vlaamse Gewest/Komisia, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77, bod 54; a rozsudok Súdneho dvora z 19. mája 1999, Taliansko/Komisia C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 21.

⁽⁸⁹⁾ V článku 25 ods. 3 sa uvádza: „Flámska vláda a prístavné orgány vyvíjajú iniciatívy na dosiahnutie [...] harmonických tarifných štruktúr vo flámskych námorných prístavoch s cieľom zaručiť spravodlivé konkurencieschopné postavenie flámskych námorných prístavov.“ V článku 25 ods. 4 sa uvádza: „Ak sú tarify [...] zjavne v rozpore s verejným záujmom alebo sú proti spravodlivej hospodárskej súťaži medzi prístavnými orgánmi, regionálny komisár prístavu musí tieto rozhodnutia predložiť konzultačnému výboru. [...]“.

uvedeného oznámenia uvádza, že pomoc na výstavbu príslušnej infraštruktúry nemôže mať vplyv na obchod v rámci Spoločenstva alebo na hospodársku súťaž, zatiaľ čo dané opatrenie v tomto konaní nepredstavuje pomoc na výstavbu infraštruktúry, ale prevádzkovú pomoc spojenú so ziskom dosiahnutým v súvislosti s jej využívaním.

5.1.6. ZÁVER

- (116) Vzhľadom na uvedené argumenty oslobodenie od dane stanovené v článku 180 ods. 2 CIR pre belgické prístavy predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, pokiaľ príjmy oslobodené od dane pochádzajú z hospodárskej činnosti prístavov.

5.2. ZLUČITELNOSŤ OPATRENIA S VNÚTORNÝM TRHOM

- (117) Je na príslušnom členskom štáte, aby preukázal, že opatrenia štátnej pomoci možno považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom. Vo svojich rôznych príspevkoch, odpovediach a pripomienkach belgické orgány nepredložili nijaký argument, pokiaľ ide o zlučiteľnosť opatrenia. Valónsky región a valónske prístavy sa domnievajú, že články 93 a 106 ods. 2 ZFEÚ by mohli predstavovať primeraný základ pre zlučiteľnosť. Prístavné orgány v Antverpách a Zeebrugge sa domnievajú to isté, pokiaľ ide o článok 93 ZFEÚ.
- (118) Po prvé, v článku 106 ods. 2 ZFEÚ sa stanovuje, že náhrada za vykonávanie služieb vo verejnom záujme sa môže vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak spĺňa určité podmienky⁽⁹⁰⁾. Komisia však poznamenáva, že predmetné opatrenie, ktoré prepojuje výšku pomoci s dosiahnutými ziskami, nie je spojené ani obmedzené na čisté náklady na úlohy vo verejnom záujme⁽⁹¹⁾, aj keď ide o nevyhnutnú podmienku, aby bola pomoc považovaná za zlučiteľnú na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ. V dôsledku toho sa opatrenie nemôže považovať za náhradu za službu vo verejnom záujme zlučiteľnú s vnútorným trhom a nie je zlučiteľné na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- (119) Po druhé, v článku 93 ZFEÚ sa stanovuje, že pomoc, ktorá slúži na koordináciu dopravy alebo predstavuje náhrady za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou, sa takisto môže vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Zatiaľ čo prístavy zohrávajú dôležitú úlohu pri rozvoji multimodálnej dopravy, všetky investície do prístavov nepatria do rozsahu pôsobnosti článku 93 ZFEÚ, ktorý sa obmedzuje na pomoc, ktorá slúži na koordináciu dopravy. Oslobodenie od dane z príjmu spoločností okrem toho nepredstavuje investičnú pomoc, ale prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zameraná na konkrétne investície. Opatrením sa podporujú spoločnosti, ktoré vykazujú najvyšší zisk, a preto majú *a priori* vyššiu vnútornú kapacitu na financovanie investícií. Nie je už ani zamerané na náhradu nákladov za niektoré záväzky súvisiace s verejnoprospešnou službou, ako sa uvádza vyššie. Navyše toto opatrenie vo forme oslobodenia od dane má za následok neobmedzenú výhodu vo vzťahu k akýmkoľvek nákladom. Neobmedzuje sa preto na výšku potrebnú na zabezpečenie koordinácie dopravy ani na náhradu nákladov za niektoré záväzky súvisiace s verejnoprospešnou službou, a preto nezaručuje dodržiavanie zásady proporcionality. Nemá ani identifikovaný stimulačný účinok. V dôsledku toho sa článok 93 ZFEÚ neuplatňuje.
- (120) Po tretie, hoci Belgicko alebo zainteresované strany neuviedli článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, Komisia preskúmala, či je predmetné opatrenie také, aby umožnilo „rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí“ bez toho, aby sa zmenili obchodné podmienky v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Z uvedených dôvodov (nedostatočná proporcionality, chýbajúci stimulačný účinok a nedostatočná súvislosť s určeným cieľom všeobecného záujmu) sa však Komisia domnieva, že článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ sa neuplatňuje.

⁽⁹⁰⁾ Pozri oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (2012/C 8/02) (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4). Pozri aj rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3).

⁽⁹¹⁾ Pozri závery generálnej advokátky Kokott vo veci C-74/16, *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania v Ayuntamiento de Getafe*, ECLI:EU:C:2017:135, bod 75.

5.3. EXISTUJÚCA POMOC ALEBO NOVÁ POMOC

- (121) Belgické orgány vysvetlili, že prístavy podliehajú dani z príjmu právnických osôb od 60. rokov 20. storočia a že pred týmto obdobím podliehali tzv. zvláštnej dani z príjmu (*impôt cédulaire*), čo je daň podobná dani z príjmu právnických osôb. Daňové zaobchádzanie vyhradené pre prístavy súviselo aj s právnym postavením prístavov, ktoré sa časom zmenilo. Podľa belgických orgánov sa daňový systém pre právnické osoby na prístavy vzťahoval ešte pred nadobudnutím platnosti Rímskej zmluvy v roku 1958. Na základe získaných informácií by boli prístavy vždy oslobodené od dane z príjmu spoločností.
- (122) V súlade s článkom 1 písm. b) bodom i) procesného nariadenia predstavujú schémy pomoci zavedené pred nadobudnutím platnosti zmluvy existujúce schémy pomoci.
- (123) Na základe dostupných informácií bolo oslobodenie od dane z príjmu spoločností v prospech prístavov v platnosti pred rokom 1958 a odvtedy nebolo podstatne zmenené. Preto sa opatrenie považuje za existujúcu schému pomoci.

6. K ŽIADOSTI BELGICKÝCH ORGÁNOV O UDELENIE PRECHODNÉHO OBDOBIA PRE BELGICKÉ PRÍSTAVY

- (124) Pokiaľ ide o žiadosť o prechodné obdobie, ktorú predložili belgické orgány, Komisia pripomína, že v tomto štádiu konania týkajúceho sa existujúcej pomoci nemožno v zásade povoliť prechodné obdobie s výnimkou výnimočných okolností. V konečnom rozhodnutí môže Komisia poskytnúť príslušnému členskému štátu primeranú lehotu na vykonanie s ohľadom na požadované zmeny.
- (125) Komisia takisto poznamenáva, že od začiatku postupu spolupráce 9. júla 2014 už mali belgické orgány určitý čas na začatie úvah o prípadných legislatívnych zmenách. Takisto poznamenáva, že ako sa belgické orgány obávali, neexistuje nijaká pochybnosť o tom, že k 1. januáru 2017 prístavy podliehajú dani z príjmu spoločností.
- (126) Komisia musí v súlade s povinnou úlohou, ktorú má na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ, bezodkladne ukončiť poskytovanie štátnej pomoci, ktorá sa považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a obnoviť podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže. Ak sa Komisia v tomto štádiu konania domnieva, že určitým podnikom sa poskytuje nezlučiteľná pomoc, nemôže v zásade pozastaviť príslušné konanie o štátnej pomoci alebo udeliť prechodné obdobie, pretože by to viedlo k schváleniu vyplácania pomoci nezlučiteľnej s vnútorným trhom počas dlhšieho obdobia, čo by bolo nespravodlivé aj voči konkurentom, ktorí nedostávajú pomoc alebo dostávajú nižšiu výšku pomoci. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že holandské prístavy, ktoré podliehajú dani z príjmu spoločností od 1. januára 2017, ju žiadajú, aby bezodkladne podriadila belgické prístavy dani z príjmu spoločností.
- (127) Ako už bolo uvedené, prípadná existencia inej štátnej pomoci poskytovanej iným prístavom v iných členských štátoch neodôvodňuje pozastavenie konania alebo odklad nadobudnutia účinnosti vnútroštátnych opatrení, ktorými sa vykonáva rozhodnutie Komisie. Takýto odklad by mal za následok predĺženie súčasných narušení medzi prístavmi v severnej Európe, konkrétnejšie medzi belgickými prístavmi, už spomínanými holandskými prístavmi a francúzskymi prístavmi, pretože sú predmetom podobného súčasného rozhodnutia, ktorým sa rušia daňové výnimky, ktoré v súčasnosti využívajú.
- (128) Ďalej skutočnosť, že Komisia údajne Holandsku ponechala dlhšie obdobie vykonávania vo veci SA.25338 ⁽⁹²⁾, nie je relevantná na podporu žiadosti o prechodné obdobie v tomto prípade. Komisia zaobchádza so všetkými členskými štátmi rovnako a ku každému prípadu pristupuje podľa jeho vlastných charakteristík, a preto holandský prípad nemožno porovnávať s belgickým prípadom. Okrem toho Komisia vo svojom konečnom rozhodnutí výslovne odmietla udeliť Holandsku prechodné obdobie napriek tomu, že existujú podobné opatrenia, ktoré sú v iných členských štátoch ešte stále platné. Treba takisto poznamenať, že Holandsko muselo ukončiť predmetné daňové výhody ešte pred Belgickom, aby nezvýhodňovalo svoje prístavy.
- (129) Tvrdenia predložené belgickými orgánmi v danej veci, ktoré sa týkajú ich zosúladenia podľa vnútroštátneho práva, navyše nepredstavujú výnimočné okolnosti, ktoré by zdôvodňovali prechodné obdobie. Ako to už Komisia uviedla, zrušenie článku 180 ods. 2 CIR by malo byť v zásade dostatočné na to, aby prístavy podliehali ISoc. Podobne skutočnosť, že prechod právnickej osoby z IPM na ISoc nie je výslovne upravený v belgických daňových právnych predpisoch, nie je dostatočným argumentom; belgická daňová správa má možnosť (a naozaj ju využíva)

⁽⁹²⁾ Pozri rozhodnutie Komisie (EÚ) 2016/634 z 21. januára 2016 o štátnej pomoci č. SA.25338 (2014/C) (ex E 3/2008 a ex CP 115/2004), ktorú poskytlo Holandsko — Oslobodenie verejných podnikov od dane z príjmov právnických osôb (Ú. v. EÚ L 113, 27.4.2016, s. 148).

rekvalifikovať činnosť subjektu podliehajúceho IPM tak, aby podliehal ISoc v prípade, že neexistuje legislatívne opatrenie, ktorým by sa riadil takýto prevod. Belgické orgány nevysvetľujú, prečo by zrušenie bezpodmienečného oslobodenia prístavov od ISoc bolo v rozpore so zásadou rovnosti, a to aj za predpokladu, že je táto okolnosť vyplývajúca z vnútroštátneho práva relevantná na udelenie prechodného obdobia. Belgická vláda naopak s cieľom presadzovať rovnaké zaobchádzanie nedávno predložila reformu zameranú na to, aby belgické združenia obcí podliehali ISoc, napriek tomu, že predtým boli od ISoc oslobodené a podliehali IPM (čo je takisto prípad prístavov) ⁽⁹³⁾.

- (130) Okrem toho Komisia nikdy neschválila príslušné opatrenie, ktoré belgické orgány nikdy neoznámili. Zásada právnej istoty a oprávneného očakávania sa preto v prejednávanej veci neuplatňuje, keďže pri danom opatrení, ktorým je existujúca pomoc, Komisia nemôže nariadiť vrátenie pomoci poskytnutej v minulosti.

7. K ŽIADOSTI HOLANDSKÝCH PRÍSTAVOV

- (131) Pokiaľ ide o žiadosť holandských prístavov o odloženie ich zdanenia daňou z príjmu spoločností, Komisia zdôrazňuje, že toto konanie sa netýka holandských, ale belgických prístavov. Komisia vo svojom konečnom rozhodnutí vo veci SA.25338 ⁽⁹⁴⁾ o holandských prístavoch okrem iného odmietla odsunúť zdanenie holandských prístavov daňou z príjmu spoločností z rovnakých zásadných dôvodov, ako sú dôvody uvedené v tomto rozhodnutí. Skutočnosť, že holandské prístavy podliehajú dani z príjmu spoločností, je takisto dôsledkom holandského vnútroštátneho práva a Komisia nemá v nijakom prípade, v rámci článku 107 ZFEÚ, právomoc nariadiť členským štátom, aby zmenili svoje právne predpisy s cieľom poskytnúť štátnu pomoc určitým prevádzkovateľom.

8. ZÁVER

- (132) Oslobodenie od dane z príjmu spoločností v prospech belgických prístavov uvedených v článku 180 ods. 2 CIR predstavuje existujúcu schému štátnej pomoci nezlučiteľnú s vnútorným trhom.
- (133) Belgické orgány by preto mali zrušiť príslušné oslobodenie od dane z príjmu spoločností a podriaďiť dotknuté subjekty dani z príjmu spoločností. Toto opatrenie by sa malo prijať pred koncom prebiehajúceho kalendárneho roka ku dňu tohto rozhodnutia a uplatniť najneskôr na príjmy vytvorené z hospodárskych činností od začiatku účtovného roka po jeho prijatí,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Oslobodenie od dane z príjmu spoločností v prospech belgických prístavov uvedených v článku 180 ods. 2 CIR predstavuje existujúcu schému štátnej pomoci nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Článok 2

1. Belgicko je povinné zrušiť oslobodenie od dane z príjmu spoločností uvedené v článku 1 a podriaďiť dani z príjmu spoločností tie subjekty, na ktoré sa toto oslobodenie vzťahuje.
2. Opatrenie, ktorým Belgicko plní svoje povinnosti podľa odseku 1, musí byť prijaté do konca bežného kalendárneho roka v deň oznámenia tohto rozhodnutia. Toto opatrenie sa musí uplatňovať najneskôr na príjmy z hospodárskych činností vytvorených od začiatku účtovného roka po jeho prijatí.

Článok 3

Belgicko bude Komisiu informovať do dvoch mesiacov odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia o opatreniach prijatých na jeho splnenie.

⁽⁹³⁾ Pozri parlamentný dokument, Komora č. 54 0672/001, s. 8 – 9.

⁽⁹⁴⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 92.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Belgickému kráľovstvu.

V Bruseli 27. júla 2017

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/2116**z 27. júla 2017****o schéme pomoci SA.38398 (2016/C, ex 2015/E) uplatnenej Francúzskom – Zdaňovanie prístavov vo Francúzsku**

[oznámené pod číslom C(2017) 5176]

(Iba francúzske znenie je autentické)**(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými článkami ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

- (1) Útvary Komisie zaslali 3. júla 2013 všetkým členským štátom dotazník o fungovaní a zdaňovaní svojich prístavov s cieľom získať prehľad o danej záležitosti a objasniť situáciu prístavov z hľadiska pravidiel Európskej únie o štátnej pomoci. Francúzske orgány odpovedali listom z 25. októbra 2013. Listom z 3. februára 2014 útvary Komisie požiadali o dodatočné informácie o francúzskych pravidlách týkajúcich sa zdaňovania prístavov, pokiaľ ide o daň z príjmov právnických osôb. Francúzske orgány odpovedali listom z 1. apríla 2014.
- (2) Komisia listom z 9. júla 2014 informovala francúzske orgány podľa článku 21 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 ⁽²⁾ (ďalej len „procesné nariadenie“) o svojom predbežnom posúdení francúzskych pravidiel týkajúcich sa zdaňovania prístavov. V tomto liste sa uvádza, že Komisia kvalifikuje tieto pravidlá ako štátnu pomoc a objasňuje dôvody, pre ktoré ich považuje za nezlučiteľné s vnútorným trhom. Komisia dala francúzskym orgánom možnosť predložiť pripomienky k tomuto predbežnému posúdeniu. Francúzsko predložilo svoje pripomienky listom zo 7. novembra 2014. Medzi útvarmi Komisie a francúzskymi orgánmi sa 12. decembra 2014 konalo stretnutie. Francúzske orgány zaslali Komisii dodatočné pripomienky 15. januára 2015. Útvary Komisie listom z 1. júna 2015 informovali francúzske orgány, že v tejto fáze stále zastávajú svoje predbežné stanovisko vyjadrené v liste z 9. júla 2014.
- (3) Komisia listom z 21. januára 2016 potvrdila svoje stanovisko a v súlade s článkom 108 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a s článkom 22 procesného nariadenia francúzskym orgánom nariadila zrušenie – prostredníctvom vhodných opatrení – oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb („impôt sur les sociétés“), ktoré využívali prístavy, pokiaľ išlo o príjmy z hospodárskych činností, a to od začiatku účtovného roka 2017. Francúzske orgány boli vyzvané, aby sa do dvoch mesiacov bezpodmienečne a jednoznačne vyjadrili k návrhu Komisie v súlade s článkom 23 ods. 1 procesného nariadenia.
- (4) Listom z 11. apríla 2016 francúzske orgány zaslali Komisii svoje pripomienky. Medzi francúzskymi orgánmi a útvarmi Komisie sa 27. júna 2016 uskutočnilo stretnutie.
- (5) Keďže odpoveď francúzskych orgánov nepredstavovala bezpodmienečné a jednoznačné prijatie návrhu vhodných opatrení, Komisia listom z 8. júla 2016 rozhodla o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ pri uplatňovaní článku 23 ods. 2 procesného nariadenia. Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* ⁽³⁾. Komisia vyzvala Francúzsko, aby predložilo svoje pripomienky k obsahu rozhodnutia. Komisia takisto vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k predmetnému opatreniu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 302, 19.8.2016, s. 23.⁽²⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, p. 9).⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 302, 19.8.2016, s. 23.

- (6) Listom z 19. septembra 2016 boli Komisii doručené pripomienky Francúzska.
- (7) Komisia dostala pripomienky od týchto zainteresovaných strán: veľké námorné prístavy v kontinentálnom Francúzsku (Le Havre, Rouen, Dunkerque) a v zámorských departementoch (Guyana, Guadeloupe), obchodné a priemyselné komory (ďalej len „CCI“), správcovia prístavov (CCI v Breste, CCI v Bayonne v Baskicku), odborové združenia alebo zástupcovia prístavov a námorného sveta vo všeobecnosti (Francúzske združenie vnútrozemských prístavov, ďalej len „AFPI“), sprostredkovateľský výbor pre podporu vodnej dopravy/Provoideau, Únia prístavov Francúzska (ďalej len „UPF“), Francúzsky morský inštitút, územné jednotky (departement Guadeloupe, región Guadeloupe, Bretónsko) a prístav Rotterdam, konajúci v mene piatich holandských verejných prístavov.
- (8) Komisia tieto pripomienky postúpila Francúzsku a poskytla mu možnosť vyjadriť sa k nim. Komisia dostala pripomienky Francúzska listom z 3. novembra 2016. Medzi francúzskymi orgánmi a útvarmi Komisie sa 16. novembra 2016 uskutočnilo stretnutie.

2. OPIS OPATRENIA A JEHO KONTEXT

2.1. Vlastníctvo a riadenie prístavov vo Francúzsku

- (9) Francúzsky systém prístavov (rybárske prístavy, obchodné prístavy a rekreačné prístavy) pozostáva z prístavov patriacich štátu (na jednej strane z veľkých námorných prístavov, ďalej len „GPM“, predtým označovaných ako „autonómne prístavy“; na druhej strane z veľkých riečnych prístavov, najmä autonómnych prístavov v Paríži a Štrasburgu) a prístavov patriacich územným jednotkám. Francúzsko uvádza, že sporné opatrenie sa zameriava na rybárske prístavy a obchodné prístavy, pričom však aj rekreačné prístavy môžu využívať subjekty, na ktoré sa vzťahuje oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb (ako napríklad CCI), a preto sa na nich toto konanie takisto vzťahuje.
- (10) Prístavy GPM, ktoré sa až do reformy v roku 2008 ⁽⁴⁾ označovali pojmom „autonómne prístavy“, sú štátne verejné inštitúcie. Z hľadiska dopravy tovarov riadia viac ako 80 % francúzskej námornej dopravy. Podľa Francúzska GPM vykonávajú tieto úlohy: regulácia a kontrola námornej dopravy v prístavných oblastiach a prístupu k nim prostredníctvom prístavných veliteľstiev, rozvoj a údržba prístavných infraštruktúr, riadenie a valorizácia prístavnej oblasti, všeobecná podpora prístavu, rozvoj ponuky prístavných služieb a služieb železničnej dopravy a vnútrozemskej vodnej dopravy. Sú finančne autonómne.
- (11) Za prevádzku GPM je zodpovedný štát. Je im pridelený verejný účtovník a sú pod dohľadom zástupcov štátu. Francúzsko uvádza, že od reformy v roku 2008, ktorá presunula manipulačné činnosti do súkromného sektora, sa úlohy GPM opäť zameriavali na činnosti v oblasti bezpečnosti a zabezpečenia prístavov a prístavnú políciu na jednej strane, a na druhej strane na funkcie rozvoja prístavnej oblasti. Prístavy sú vlastníckmi svojho priestoru.
- (12) Autonómne riečne prístavy, konkrétne autonómny prístav Paríž a autonómny prístav Štrasburg, sú prevádzkované verejnými inštitúciami štátu. Ostatné riečne prístavy sú spravované koncesionármi (CCI vo všeobecnosti).
- (13) Prístavy patriace územným jednotkám, nazývané decentralizované prístavy, sú kontrolované územnými celkami a ich prevádzka sa vo všeobecnosti zveruje CCI alebo námorným obchodným komorám ⁽⁵⁾. Podľa Francúzska sú tieto prístavy spravidla stredne veľké a zohrávajú dôležitú úlohu na miestnej úrovni.

2.2. Pravidlá pre prístavy, pokiaľ ide o daň z príjmov právnických osôb

- (14) V súlade s ustanoveniami článku 205, článku 206 ods. 1 a článku 1654 všeobecného daňového zákonníka (ďalej len „CGI“ – Code général des impôts) právnické osoby, ktoré sa riadia súkromným alebo verejným právom a ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo ziskovú činnosť, podliehajú dani z príjmov právnických osôb. Podľa článku 165 prílohy 4 k CGI verejné inštitúcie priemyselnej alebo obchodnej povahy podliehajú všetkým priamym daniam a podobným daniam uplatniteľným na podobné súkromné podniky. V článku 167 prílohy 4 k tomuto zákonníku sa uvádza, že tieto ustanovenia sa vzťahujú najmä na „obchodné a priemyselné komory“ a na „autonómne prístavy“ (ktoré sa v roku 2008 stali veľkými námornými prístavmi, okrem niektorých prístavov, ako sú autonómne riečne prístavy Paríž a Štrasburg).

⁽⁴⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 29. júna 2011 o opatrení SA.27106 (C 13/09 – ex N 614/08), ktoré Francúzsko zamýšľala zaviesť na podporu prístavného sektora (Ú. v. EÚ L 221, 27.8.2011, s. 8).

⁽⁵⁾ Obchodné komory so sídlom v prímorskom meste a obchodné komory bez ohľadu na ich zemepisnú polohu sú koncesionármi verejných zariadení v námornom prístave.

- (15) Ministerské rozhodnutia z 11. augusta 1942 a 27. apríla 1943 ⁽⁶⁾ však oslobodili od dane z príjmov právnických osôb „autonómne prístavy, námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré riadia prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení“. Toto oslobodenie od dane sa vo všeobecnosti vzťahuje na „budovy a služby potrebné na prevádzku prístavov alebo služby, ktoré priamo závisia od tejto prevádzky“. V daňovej dokumentácii sa uvádza, že by bolo „vhodné liberálnym spôsobom uplatňovať vyššie uvedené rozhodnutie [rozhodnutie z 11. augusta 1942] a zachovať oslobodenie od dane, a to nielen pokiaľ ide o služby s nespornou námornou povahou, ale aj pokiaľ ide o zariadenia námorných obchodných komôr, ktoré síce nie sú prísne vymedzené ako prístavné zariadenia, no napriek tomu sa týkajú prevádzky prístavu, bez ktorej by nemali dôvod existovať“, a že „finančné produkty poberané autonómnymi prístavmi a obchodnými a priemyselnými námornými komorami v dôsledku vyplácania peňažných prostriedkov z prevádzky priemyselných a obchodných námorných zariadení“ sú takisto oslobodené od dane z príjmov právnických osôb.

3. DÔVODY NA ZAČATIE FORMÁLNEHO VYŠETROVACIEHO KONANIA

- (16) Komisia v liste z 8. júla 2016 uviedla, že francúzske orgány neakceptovali harmonogram vykonávania vhodných opatrení stanovených v jej liste z 21. januára 2016 a že aj napriek tomu, že v preambule uviedli, že v zásade nebudú protestovať proti opatreniam, ktoré navrhla Komisia, sa zdá, že sponchybujú kvalifikovanie ako štátnej pomoci, ktoré prijala Komisia, v súvislosti s opatreniami týkajúcimi sa malých prístavov. Komisia usúdila, že francúzske orgány neprijali bezpodmienečne, jednoznačne a v celom rozsahu príslušné opatrenia navrhnuté Komisiou 21. januára 2016.
- (17) Keďže Komisia sa stále domnievala, že oslobodenie prístavov od dane z príjmov právnických osôb, keďže vykonávajú hospodársku činnosť, predstavovalo existujúcu schému štátnej pomoci a pochybovala o zlučiteľnosti tejto schémy s vnútorným trhom, rozhodla o začatí konania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ pri uplatňovaní článku 23 ods. 2 procesného nariadenia.

4. PRIPOMIENKY FRANCÚZSKYCH ORGÁNOV A ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN PO ZAČATÍ FORMÁLNEHO VYŠETROVACIEHO KONANIA

4.1. Podniky/hospodárske činnosti

- (18) Niektorí francúzski prevádzkovatelia námorných prístavov a zástupcovia správcov prístavov, najmä GPM Le Havre, CCI v Breste a UPF sa domnievajú, že prístavy nie sú „podnikmi“ v zmysle článku 10 ods. 1 ZFEÚ. Francúzske orgány majú rovnaký názor a dodávajú, že prístavy „nie sú podniky ako ostatné spoločnosti“, ale že sú to „subjekty v službách iných podnikov“ a že „zo skutočnosti, že sa v Zmluve o fungovaní Európskej únie ustanovil ad hoc článok [článok 93], ktorý sa zaoberá štátnou pomocou v oblasti dopravy, vyplýva, že európsky zákonodarcia chcel túto osobitosť zohľadniť“.

4.1.1. Činnosti všeobecného záujmu alebo vyplývajúce zo základných funkcií štátu

- (19) Podľa CCI v Breste prístavy vykonávajú činnosť poskytovania služby všeobecného nehospodárskeho záujmu (SIG) a samotný verejný orgán je oprávnený vymedziť rozsah činností všeobecného záujmu. Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa neuplatňuje, ak štát „vykonáva verejnú právomoc“, čo platí v prípade prístavov, na ktoré štát legálne delegoval výkonné činnosti. Podľa CCI v Breste sa v ministerských rozhodnutiach z 11. augusta 1942 a 27. apríla 1943 uplatňuje článok 165 prílohy 4 k CGI, v ktorom sa uznáva, že činnosti prístavov sa nevykonávajú na účely dosahovania zisku.
- (20) UPF a GPM Le Havre dodávajú, že niektoré francúzske prístavy sú veľmi dôležité, pričom ich „nedostupnosť by mohla významne znížiť vojenský či hospodársky potenciál, bezpečnosť či schopnosť prežitia národa“ v zmysle článku L. 1332-1 obranného kódexu, keďže ich tvorí infraštruktúra určená na vykonávanie činností patriacich medzi základné funkcie štátu.
- (21) Veľký námorný prístav Le Havre, odvolávajúci sa na vec C-276/97, zdôrazňuje, že veľké námorné prístavy sú verejnoprávne orgány vykonávajúce svoje činnosti v rámci osobitného režimu, a to či už z hľadiska ich vzniku, kontroly, riadenia alebo príjmov. Ako „verejnoprávne organizmy“ vykonávajúce svoje činnosti ako „verejné orgány“ splňajú veľké námorné prístavy podmienky na uplatnenie oslobodenia od DPH podľa článku 4 ods. 5 šiestej smernice o DPH.

⁽⁶⁾ Pozri francúzsku daňovú dokumentáciu BOI-IS-CHAMP-30-60, bod 230 a nasl.

- (22) Francúzske orgány a viacerí správcovia prístavov sa domnievajú, že operácie bagrovania pod vodou, či už sa vykonávajú v prístavoch, alebo mimo nich, sú ne hospodárske a že Komisia to uviedla v rozhodnutí z 20. októbra 2004 v dokumentácii N 520/2003^(***) (⁽⁷⁾) (ďalej len „rozhodnutie z 20. októbra 2004“). Vysvetľujú, že táto činnosť slúži všetkým terminálom a je nevyhnutná na zaistenie bezpečného prístupu ku kanálom a vodným plochám prístavu pre každého prevádzkovateľa, ktorý to potrebuje, a zároveň umožňuje voľný pohyb pre všetky plavidlá. Z bagrovania pod vodou majú podľa nich výhody všetci prevádzkovatelia bez ohľadu na oblasť prevádzky, a teda námorné spoločenstvo ako celok.

4.1.2. Činnosti, ktoré nie sú hospodárske

- (23) GPM Le Havre poukazuje na to, že štruktúra prístavných poplatkov sa určuje na vnútroštátnej úrovni a že Súdny dvor vo veci C-343/95 pripisuje význam skutočnosti, že poplatky sú schvaľované verejným orgánom. Domnieva sa, že všetky úlohy, ktoré boli veľkým námorným prístavom zverené v článku L. 5312-2 zákona o doprave, majú ne hospodársku povahu podľa rozhodovacej praxe Komisie, najmä podľa rozhodnutia z 20. októbra 2004 a rozhodnutí uvedených v bode 17 písm. a) a f) oznámenia Komisie z 19. júla 2016 o pojme štátna pomoc (⁽⁸⁾) (ďalej len „oznámenie z 19. júla 2016“). Domnieva sa, že od reformy v roku 2008 môžu GPM využívať verejné zariadenia len vo výnimočných prípadoch, čo je jediná činnosť, ktorá by sa mohla považovať za hospodársku činnosť.
- (24) GPM Le Havre a CCI v Breste sa domnievajú, že akákoľvek zostávajúca hospodárska činnosť v prístavoch by sa v každom prípade klasifikovala ako vedľajšia, takže takáto činnosť by sa nemala považovať za hospodársku podľa bodov 18 a 207 oznámenia z 19. júla 2016.
- (25) AFPI uvádza, že pre prístavy sa zabezpečenie návratnosti investícií, ktorá je rozhodujúcim cieľom pri investičných rozhodnutiach typického podniku, nachádza až za všeobecným záujmom. AFPI sa domnieva, že samotná Komisia v rozhodnutí z 20. októbra 2004 uznala, že projekty prístavnej infraštruktúry sa „nikdy nebudú realizovať na čisto obchodnom základe“. Dodáva, že právo hospodárskej súťaže by sa malo vzťahovať len na podniky, ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo ziskovú činnosť, a že zisky dosiahnuté vnútrozemskými prístavmi (riečnymi prístavmi), ktoré nemajú akcionárov, sa systematicky reinvestujú.

4.2. Hospodárska výhoda

- (26) Viacerí prevádzkovatelia francúzskych námorných prístavov a zástupcovia prevádzkovateľov vnútrozemských prístavov sa domnievajú, že predmetné opatrenie kompenzuje úlohy, ktoré boli prístavom zverené verejnými orgánmi. Veľký námorný prístav Dunkerque tvrdí, že náklady na tieto úlohy systematicky presahujú teoretické náklady na daň z príjmov právnických osôb. Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb preto podľa prístavu Dunkerque nepredstavuje pre prístavy hospodársku výhodu.

4.3. Selektívnosť

- (27) Francúzske orgány a viacerí prevádzkovatelia francúzskych námorných prístavov sa domnievajú, že opatrenie nie je selektívne, lebo sa vzťahuje na všetky francúzske prístavy a je neoddeliteľnou súčasťou francúzskeho daňového systému už viac ako 70 rokov.
- (28) Dodávajú, že Komisia nepreukázala, v čom sa prístavy nachádzajú *de facto* a *de jure* v porovnateľnej situácii s ostatnými spoločnosťami, pričom poukazujú na to, že prístavy podľa vnútroštátneho práva zabezpečujú prevádzkovateľom potrebné podmienky na vykonávanie dopravy pri plnení svojich úloh bez toho, aby im konkurovali alebo ich nahrádzali, pričom musia zabezpečovať verejnoprospešné služby alebo vykonávať úlohy súvisiace s výsadami verejnej moci. Veľký námorný prístav Le Havre uvádza, že vysoký podiel prístavných poplatkov na rozpočte prístavov, rozšírenie štátnej kontroly na GPM a skutočnosť, že nejde o „prevádzkovateľov pracujúcich za bežných hospodárskych podmienok [...] vzhľadom na právny monopol, ktorý GPM uplatňujú pri správe prístavov“, ich odlišuje od ostatných prevádzkovateľov. Podľa Bretónska skutočnosť, že sú niektoré malé prístavy riadené CCI, svedčí o tom, že sa nachádzajú v odlišnej situácii.

(***) Oprava administratívnej chyby.

(⁽⁷⁾) Rozhodnutie Komisie z 20. októbra 2004 o štátnej pomoci N 520/2003 – Belgicko – Finančná podpora pre infraštruktúru vo flámskych prístavoch, odôvodnenie 35 (Ú. v. EÚ C 176, 16.7.2005, s. 11).

(⁽⁸⁾) Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1.

- (29) CCI v Breste, správca prístavu Brest, a GPM Le Havre naznačujú, že základom na oslobodenie prístavov od dane z príjmov právnických osôb by bol článok 165 prílohy 4 k CGI, keďže prístavy sa nezameriavajú na činnosti na účely dosahovania zisku, na ktoré by sa daň z príjmov právnických osôb mohla vzťahovať. Ministerské rozhodnutia z 11. augusta 1942 a 27. apríla 1943 iba potvrdzujú uplatňovanie všeobecných ustanovení článku 165 prílohy 4 a článkov 205 a 206 CGI na prístavy.
- (30) Niekoľko prevádzkovateľov francúzskych námorných prístavov takisto tvrdí, odvolávajúc sa na francúzsku ústavnú radu, ktorá sa domnieva, že sa môže uplatniť výnimka zo zásady rovnosti pred zdanením za predpokladu, že zákonodarca svoje rozdiely v zaobchádzaní založí na objektívnych a racionálnych kritériách v súlade s cieľmi sledovanými dotknutým opatrením, ako aj za predpokladu, že to nepovedie k výraznému narušeniu zásady rovnosti vo vzťahu k verejným bremenám [rozhodnutie č. 2012-238 o prioritnej otázke ústavnosti z 20. apríla 2012 ⁽⁹⁾], že predmetné opatrenie nenarušia rovnosť vo vzťahu k verejným bremenám.

4.4. Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod

- (31) Francúzske orgány a viacerí prevádzkovatelia francúzskych námorných prístavov naznačujú, že Komisia nepreukázala narušenie hospodárskej súťaže, pričom konkurenčná doprava je nízka a prítlačivosť prístavu sa meria veľkým počtom parametrov (výkonnosť ostatných článkov v dodávateľskom reťazci), na ktoré nebude mať zdanenie prístavov daňou z príjmov právnických osôb nijaký vplyv. AFPI sa domnieva, že na rozdiel od námorných prístavov si vnútrozemské prístavy navzájom nekonkurujú, lebo ich vnútrozemie je oveľa menšie a odlišné.
- (32) Francúzske orgány a viacerí prevádzkovatelia francúzskych námorných prístavov sa domnievajú, že činnosť malých prístavov (prístavy, ktoré nie sú súčasťou transeurópskych dopravných sietí) neovplyvňuje hospodársku súťaž z hľadiska ich objemu činnosti a z hľadiska hlavne miestnej povahy ich vplyvu, najmä keď kumulovaná činnosť malých francúzskych prístavov predstavuje len 1 % z celkovej dopravy Únie. Samotná Komisia uznala, že „v súlade so zavedenou praxou nemá pomoc na infraštruktúru v prístavoch, ktorých podiel na príslušnom trhu je menej ako 5 % osobnej alebo nákladnej dopravy, negatívny vplyv na hospodársku súťaž a obchodovanie medzi členskými štátmi“ [rozhodnutie z 11. apríla 2016 vo veci SA.43975 Prístav Funchal ⁽¹⁰⁾].
- (33) Niektoré zainteresované strany sa domnievajú, že zámorské prístavy nie sú schopné konkurovať prístavom ostatných členských štátov.
- (34) Pre francúzske orgány a niektoré zainteresované strany by podriadenie francúzskych prístavov dani z príjmov právnických osôb v súčasnosti viedlo k narušeniu hospodárskej súťaže medzi európskymi prístavmi, lebo členské štáty uplatňujú rozličné daňové sadzby. Dodávajú, že veľa štátov poskytuje svojim prístavom finančnú podporu na základe rozličných podmienok, či už daňových, alebo nedaňových.
- (35) Prístav Rotterdam sa domnieva, že daň z príjmov právnických osôb bude v roku 2017 predstavovať pre holandské prístavy značné náklady, ktoré ich konkurenti, najmä prístavy Dunkerque a Le Havre, nemusia platiť.

4.5. Zlučiteľnosť

- (36) Francúzske orgány a viacerí prevádzkovatelia francúzskych prístavov tvrdia, že dotknuté oslobodenie je v každom prípade zlučiteľné s vnútorným trhom, lebo umožňuje kompenzovať niektoré úlohy financované prístavmi, ktoré súvisia s výsadami verejnej moci (úlohy týkajúce sa prístavných veliteľstiev, bagrovania prístupu do prístavu, údržby ochranných diel, pozemného prístupu, ochrany životného prostredia, ako aj bezpečnosti alebo ochrany). Keby výška dane z príjmov právnických osôb, od ktorej je každý prístav oslobodený, nepresiahla výšku poplatkov vyplývajúcich z výsad verejnej moci, alebo by dokonca bola nižšia ako táto suma, toto oslobodenie by bolo zlučiteľné s vnútorným trhom.
- (37) Zástupcovia správcov vnútrozemských prístavov zdôrazňujú, že vnútrozemské prístavy zohrávajú dôležitú úlohu pri rozvoji multimodálnej dopravy, že investície do prístavov patria do pôsobnosti článku 93 ZFEÚ (koordinácia dopravy) a že oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb takisto patrí do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ týkajúceho sa veľkých projektov európskeho záujmu ako Seine Nord Europe či transeurópske dopravné koridory. AFPI poukazuje na to, že by sa mohol uplatňovať článok 93 ZFEÚ, keďže sa v ňom stanovujú „náhrady za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou“.

⁽⁹⁾ Úradný vestník z 21. apríla 2012, s. 7198.

⁽¹⁰⁾ Rozhodnutie Komisie z 11. apríla 2016 o štátnej pomoci SA.43975 (2016/N) – Portugalsko – Investičná pomoc prístavu Funchal (Ú. v. EÚ C 183, 11.5.2016, s. 1).

- (38) Pokiaľ ide o francúzske orgány a niekoľko zámorských zainteresovaných strán, zlučiteľnosť opatrenia v prípade zámorských prístavov by sa mala preskúmať osobitne vzhľadom na článok 349 ZFEÚ. Vzhľadom na obmedzenosť trhov, ostrovnú alebo izolovanú povahu týchto území a vzdialenosť od akéhokoľvek iného európskeho prístavu sa zdá, že predmetné opatrenie nenasahuje hospodársku súťaž. GPM v Guadeloupe navrhuje začleniť pomoc na prevádzku zámorskej dopravy do nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014⁽¹⁾ (ďalej len „RGEC“). GPM v Guyane sa domnieva, že plní poslanie všeobecného záujmu (verejná bezpečnosť, národná obrana, zásobovanie) bez toho, aby sa tým zmenili obchodné podmienky, pokiaľ je prístav výlučným zdrojom zásobovania. Vzhľadom na náklady by letecká nákladná doprava na dané územie predstavovala iba 1 % celkovej nákladnej dopravy. Zainteresované strany sa domnievajú, že zrušenie oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb by viedlo k zdraženiu dodávok na toto územie, čo by sa premietlo do cien tovaru pre konečných zákazníkov, ako aj k zníženiu investičnej kapacity. Zdôrazňujú, že takéto zrušenie by bolo v rozpore s inými daňovými ustanoveniami o výnimkách prijatými Komisiou, ako sú opatrenia daňovej podpory investíciám či nulová sadzba DPH, ktorá umožňuje znížiť spotrebné náklady.

4.6. Časový harmonogram konania

- (39) Viacerí prevádzkovatelia francúzskych námorných prístavov žiadajú Komisiu, aby zrušila prebiehajúce konanie až do konečného prijatia súčasnej európskej agendy o prístavoch, najmä revízie nariadenia RGEC a návrhu nariadenia, ktorým sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov (ďalej len „návrh nariadenia o prístavných službách“)⁽¹²⁾. Boli prekvapení rýchlosťou konania proti Francúzsku, pričom Komisia s Holandskom diskutovala takmer 20 rokov, kým prijala konečné rozhodnutie.
- (40) Prístav Rotterdam žiada Komisiu, aby pozastavila zdaňovanie holandských prístavov daňou z príjmov právnických osôb až do vykonania odvetvového prieskumu a aby všetky námorné prístavy v severnom pásme (prístavy južného pobrežia Severného mora) zároveň podliehali dani alebo aby prinajmenšom podriadila belgické a francúzske prístavy dani z príjmov právnických osôb rýchlym a súbežným spôsobom.

5. POSÚDENIE OPATRENÍ

5.1. Existencia štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- (41) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narušuje hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

5.1.1. Podniky/hospodárske činnosti

5.1.1.1. Všeobecné ustanovenia

- (42) Podľa ustálenej judikatúry pojem „podnik zahŕňa každý subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho postavenia a spôsobu svojho financovania“⁽¹³⁾. Podľa Súdneho dvora Európskej únie „hospodársku činnosť predstavuje každá činnosť, ktorá pozostáva z ponuky tovarov alebo služieb na danom trhu“⁽¹⁴⁾.

⁽¹⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, p. 1).

⁽¹²⁾ COM(2013) 296 final — 2013/0157 (COD), Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 111. Medzičasom bol prijatý tento akt: Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352 z 15. februára 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov (Ú. v. EÚ L 57, 3.3.2017, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a i., spojené veci C-180/98 až C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, bod 74.

⁽¹⁴⁾ Pozri rozsudky Súdneho dvora zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko, C-118/85, ECLI:EU:C:1987:283, bod 7 a z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, ECLI:EU:C:1998:303, bod 36.

- (43) V súlade s judikatúrou⁽¹⁵⁾ Komisia vo viacerých rozhodnutiach stanovila, že komerčné využívanie a výstavba prístavnej infraštruktúry predstavujú hospodárske činnosti⁽¹⁶⁾. Napríklad komerčné využívanie prístavného terminálu poskytnutého používateľom za poplatok predstavuje hospodársku činnosť⁽¹⁷⁾. Súdny dvor už implicitným, ale istým spôsobom uznal hospodársku povahu niektorých prístavných činností, najmä „nalodenie, vylodenie, prekládku, úschovu a vo všeobecnosti pohyb tovaru alebo akéhokoľvek materiálu v prístave“⁽¹⁸⁾. Tieto pravidlá sa vzťahujú nielen na námorné prístavy, ale aj na vnútrozemské prístavy⁽¹⁹⁾.
- (44) Komisia nepopiera, že na prístavy sa môže delegovať vykonávanie určitých úloh orgánu verejnej moci či úloh nehospodárskej povahy, ako je kontrola a bezpečnosť námornej dopravy⁽²⁰⁾ alebo dohľad nad znečisťovaním⁽²¹⁾, ani to, že pri vykonávaní týchto úloh prístavy nie sú podnikmi v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V tejto súvislosti Komisia poukazuje na to, že oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb, na ktoré sa vzťahuje toto konanie, môže predstavovať štátnu pomoc iba vtedy, ak sa vzťahuje na príjmy plynúce z hospodárskych činností. Naopak skutočnosť, že subjekt vykonáva jednu alebo viac činností, či už verejnej alebo nehospodárskej povahy, nestačí na to, aby sa mu vo všeobecnosti odňalo jeho postavenie „podniku“. Prístav sa preto bude považovať za „podnik“, ak a do tej miery, do akej skutočne vykonáva jednu alebo viac hospodárskych činností.
- (45) Prístavy môžu vykonávať viacero druhov hospodárskych činností zodpovedajúcich poskytovaniu rôznych služieb na rôznych trhoch⁽²²⁾. Po prvé, prístavy poskytujú plavidlám všeobecné služby tým, že im za odmenu poskytujú prístup k prístavnej infraštruktúre. Po druhé, niektoré prístavy poskytujú plavidlám špecifickejšie služby, ako je riadenie lode lodivodom, zdvíhanie, manipulácia, uväzovanie, takisto za odmenu. V týchto dvoch prvých prípadoch sa odmena, ktorú prístavy poberajú, vo všeobecnosti nazýva „prístavný poplatok“⁽²³⁾. Po tretie, prístavy za odmenu poskytujú niektoré infraštruktúry alebo pozemky k dispozícii podnikom, ktoré využívajú tieto priestory na svoje vlastné účely alebo aby lodiam zabezpečovali niektoré z prístavných služieb uvedených vyššie⁽²⁴⁾.
-
- (15) Rozsudok Všeobecného súdu z 12. decembra 2000, *Aéroports de Paris/Komisia*, T-128/98, ECLI:EU:T (**):2000:290, bod 125, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01 P, ECLI:EU:C:2002:617. Pozri aj rozsudok Všeobecného súdu zo 17. decembra 2008, *Ryanair/Komisia*, T-196/04, ECLI:EU:T:2008:585, bod 88. Rozsudok Všeobecného súdu z 24. marca 2011, *Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt a i./Komisia*, spojené veci T-443/08 a T-455/08, ECLI:EU:T:2011:117, predovšetkým body 93 a 94, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 19. decembra 2012, *Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig-Halle/Komisia*, C-288/11 P, ECLI:EU:C:2012:821, predovšetkým body 40 až 43 a 47.
- (16) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 15. decembra 2009 o štátnej pomoci N 385/2009 – Verejné financovanie prístavnej infraštruktúry v prístave Ventspils (Ú. v. EÚ C 62, 13.3.2010, s. 7); rozhodnutie Komisie z 15. júna 2011 o štátnej pomoci 44/2010 – Lotyšská republika – Verejné financovanie prístavnej infraštruktúry v prístave Krievu salā (Ú. v. EÚ C 215, 21.7.2011, s. 21); rozhodnutie Komisie z 22. februára 2012 vo veci štátnej pomoci SA.30742 (N/2010) – Litva – Vybudovanie infraštruktúry pre osobný a nákladný trajektový terminál v prístave Klaipėda (Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 1); rozhodnutie Komisie z 2. júla 2013 o štátnej pomoci SA.35418 (2012/N) – Grécko – Rozšírenie prístavu Piraeus (Ú. v. EÚ C 256, 5.9.2013, s. 2); rozhodnutie Komisie z 18. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) – Španielsko – Prístavný orgán v Bahía de Cádiz (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1).
- (17) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 18. septembra 2013 o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) – Španielsko – Prístavný orgán v Bahía de Cádiz (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1).
- (18) Rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1991 vo veci C-179/90 *Merci convenzionali porto di Genova*, ECLI:EU:C:1991:464, body 3 a 27; rozsudok Súdneho dvora zo 17. júla 1997 vo veci C-242/95 *GT-Link A/S v. de Danske Statsbaner*, ECLI:EU:C:1997:376, bod 52 „Z toho však nevyplýva, že využívanie akéhokoľvek komerčného prístavu patrí k riadeniu služby vo všeobecnom hospodárskom záujme alebo že všetky služby poskytované v takomto prístave patria do takejto úlohy.“
- (19) Pozri napríklad rozhodnutie Komisie z 18. decembra 2013 o štátnej pomoci SA.37402 – *Freeport of Budapest* (Ú. v. EÚ C 141, 9.5.2014, s. 1); rozhodnutie Komisie zo 17. októbra 2012 o štátnej pomoci SA.34501 – *Vnútrozemský prístav Königs Wusterhausen/Wildau* (Ú. v. EÚ C 176, 21.6.2013, s. 1); rozhodnutie Komisie z 1. októbra 2014 o štátnej pomoci SA.38478 – *Prístav Győr-Gönyű* (Ú. v. EÚ C 418, 21.11.2014, s. 1).
- (20) Rozhodnutie Komisie zo 16. októbra 2002 o štátnej pomoci N 438/02 – Belgicko – Pomoc na podporu vykonávania funkcií orgánov verejnej správy v belgickom sektore prístavov (Ú. v. ES C 284, 21.11.2002, s. 2).
- (21) Rozsudok Súdneho dvora z 18. marca 1997, *Calì & Figli*, C-343/95, ECLI:EU:C:1997:160, bod 22.
- (22) Tieto činnosti sa týkajú nehnuteľností a služieb potrebných na prevádzku prístavov, a preto sú oslobodené od dane z príjmov právnických osôb.
- (23) V článku L. 5321-1 francúzskeho zákona o doprave sa stanovuje, že „prístavný poplatok sa môže vyberať v námorných prístavoch pod jurisdikciou štátu, miestnych orgánov alebo ich zoskupení, pokiaľ ide o obchodné operácie alebo o zotrvanie plavidiel uskutočňované v tomto prístave“, a že toto právo „môže zahŕňať niekoľko prvkov“ alebo „poplatkov“ (podľa článku L. 5321-3 tohto zákona). Tieto ustanovenia sa vzťahujú aj na riečne prístavy podľa článku L. 4323-1 zákona. V rozhodnutí č. 76-92 L zo 6. októbra 1976 francúzska ústavná rada uviedla, že predmetnými ustanoveniami „sa z dôvodu zotrvania lodí v prístavoch a z hľadiska operácií, ktoré sa v nich vykonávajú, zavádzajú poplatky, ktorých výška sa v plnej miere vyčleňuje na financovanie prístavných výdavkov [...], ktoré sú kompenzáciou za využívanie verejných zariadení a služieb poskytovaných z tohto dôvodu [a tieto poplatky] majú povahu poplatkov za poskytnuté služby“.
- (24) Podľa článku L. 5312-2 zákona o doprave sú veľké námorné prístavy zodpovedné najmä za „správu a zhodnocovanie priestorov, ktorých sú vlastníckmi alebo ktoré im boli vyčlenené“. Pozri aj článok L. 5313-2 pre autonómne prístavy a článok L. 4322-1 pre autonómny prístav Paríž.

- (46) Nie všetky francúzske prístavy nevyhnutne vykonávajú všetky uvedené činnosti. Ako uvádzajú niektoré z nich, najmä GPM už nemôžu v zásade využívať „zariadenia používané na nakladanie, vykladanie, manipuláciu a skladovanie súvisiace s plavidlami“ (článok L. 5312-4 francúzskeho zákona o doprave). Zdá sa však, že niektoré veľké námorné prístavy aj naďalej používajú tieto zariadenia a poskytujú príslušné služby ⁽²⁵⁾.
- (47) Zatiaľ čo verejný orgán disponuje širokou mierou voľnej úvahy pri vymedzovaní takých hospodárskych činností, ktoré by mohli predstavovať služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „SVHZ“), nevyklučuje to hospodársku povahu týchto činností. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že samotný pojem „hospodárska činnosť“ vychádza zo skutkových okolností, najmä z existencie trhu pre dotknuté služby a nezávisí od vnútroštátnych rozhodnutí alebo posúdení. Skutočnosť, že činnosti prístavov nie sú zamerané na dosahovanie zisku v zmysle ustanovení CGL, hoci aj v tomto prípade, sama osebe nestačí na to, aby sa týmto službám odobrala ich hospodárska povaha podľa právnych predpisov o štátnej pomoci. Samotná skutočnosť, že úlohy vykonávané prístavmi boli na ne delegované štátom, nestačí na to, aby sa dotknuté činnosti kvalifikovali ako nehospodárske. Všetky služby vo verejnom záujme sú totiž úlohami, ktoré štát delegoval na podniky. SVHZ však zahŕňajú vykonávanie hospodárskych činností.
- (48) Okrem toho skutočnosť, že niektoré prístavy možno kvalifikovať za dôležité zariadenia v zmysle článku L. 1332-1 francúzskeho obranného kódexu, neumožňuje považovať prístavné činnosti za základné funkcie štátu v zmysle právnych predpisov o štátnej pomoci. Mnohé hospodárske činnosti v oblasti energetiky, telekomunikácií a dopravy môžu byť takisto veľmi dôležité pre život národa, a to bez toho, aby sa tým odňala ich hospodárska povaha. Komisia takisto poznamenáva, že vo francúzskom obrannom kódexe (pozri články L. 1332-4, L. 1332-5 a L. 1332-6) sa výslovne uvádza postavenie „podniku“ aspoň v prípade niektorých dotknutých prevádzkovateľov.
- (49) Uvádzaná skutočnosť, že GPM spĺňajú kritériá stanovené v článku 4 ods. 5 šiestej smernice o DPH ⁽²⁶⁾ a preskúmané Súdny dvorom vo veci C-276/97, nie je v tomto prípade relevantná. V dotknutom článku smernice o DPH sa stanovuje, že „štáty, regionálne a miestne orgány, ako aj iné subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa nepovažujú za zdaniteľné osoby vzhľadom na činnosti alebo transakcie, ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci ani vtedy, keď v súvislosti s týmito činnosťami alebo transakciami vyberajú dávky, poplatky, príspevky alebo platby“ a Súdny dvor stanovuje, že „činnosti vykonávané ako verejné orgány v zmysle článku 4 ods. 5 prvého pododseku šiestej smernice sú činnosti vykonávané verejnoprávnymi orgánmi v rámci právneho režimu, ktorý je pre nich osobitný“ ⁽²⁷⁾. Aj keď možno predpokladať, že prístavy budú konať v rámci právneho režimu, ktorý je pre nich osobitný, táto vlastnosť ich sama osebe nezabavuje postavenia subjektu podliehajúceho DPH ⁽²⁸⁾. Hoci sa nepopiera hospodárska povaha vykonávaných činností, oslobodením od dane sa potvrdzuje, že vykonávané činnosti sú hospodárske, keďže oslobodenie od dane (ktoré priamo ovplyvňuje postavenie zdaniteľného subjektu) má opodstatnenie len vtedy, ak sú vykonávané činnosti hospodárske ⁽²⁹⁾. Toto kritérium (vykonávanie činnosti v rámci právneho režimu, ktorý je pre verejné orgány osobitný) bolo vypracované Súdny dvorom v súvislosti s článkom 4 ods. 5 smernice o DPH a nemá ekvivalent v právnych predpisoch o štátnej pomoci. Naopak, v súlade s judikatúrou uvedenou v odôvodnení 43 právny režim, ktorému prevádzkovatelia podliehajú, nie je postačujúci na vylúčenie existencie hospodárskej činnosti v zmysle článku 107 ZFEÚ.

⁽²⁵⁾ Pozri Dvor audítorov, Hodnotenie reformy veľkých námorných prístavov, Výročná verejná správa 2017 – február 2017, francúzska dokumentácia: „Zachovanie manipulačných činností v niektorých prístavoch.“

⁽²⁶⁾ „Štáty, regionálne a miestne orgány, ako aj iné subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa nepovažujú za zdaniteľné osoby vzhľadom na činnosti alebo transakcie, ktorých sa zúčastňujú ako orgány verejnej moci, ani vtedy, keď v súvislosti s týmito činnosťami alebo transakciami vyberajú dávky, poplatky, príspevky alebo platby.“ V podstate prevzaté ustanovenie článku 13 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽²⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Komisia Európskych spoločenstiev/Francúzska republika, C-276/97, ECLI:EU:C:2000:424, bod 40.

⁽²⁸⁾ Okrem podmienky týkajúcej sa neexistencie „výrazného narušenia hospodárskej súťaže“ sa v článku 4 ods. 5 stanovuje, že „subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, sa v každom prípade považujú za zdaniteľné osoby v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I za predpokladu, že uvedené činnosti nevykonávajú v zanedbateľnom rozsahu“. Poskytovanie prístavných služieb sa uvádza v prílohe I.

⁽²⁹⁾ Vo veci C-276/97 Súdny dvor jasne vymedzil predmetnú činnosť (sprístupnenie cestnej infraštruktúry účastníkom cestnej premávky za odmenu) hospodárskej činnosti (bod 32) pred preskúmaním toho, či sa bude uplatňovať oslobodenie uvedené v článku 4 ods. 5 (bod 37).

- (50) Podobne ani skutočnosť, či prístavy fungujú na základe čisto komerčnej maximalizácie zisku, alebo nie, či uprednostňujú všeobecný záujem pred návratnosťou investícií, alebo nie, či je ich cieľom dosahovanie zisku, alebo nie, a či systematicky investujú svoje zisky, alebo nie, už nie je postačujúca na to, aby sa vylúčila hospodárska povaha činnosti spočívajúcej v ponúkaní tovarov alebo služieb na trhu⁽³⁰⁾. Komisia okrem toho poznamenáva, že niektoré francúzske prístavy vytvárajú zisk, vyplácajú dividendy štátu⁽³¹⁾, a teda systematicky neinvestujú svoje zisky do infraštruktúry.
- (51) Napokon, tvrdenie francúzskych orgánov, podľa ktorého ZFEÚ obsahuje konkrétny článok (článok 93) na riešenie štátnej pomoci v oblasti dopravy, len potvrdzuje, že dopravné činnosti sú hospodárskymi činnosťami (v opačnom prípade by nešlo o štátnu pomoc).

5.1.1.2. O prístupe k prístavnej infraštruktúre vo všeobecnosti

- (52) Konkrétnejšie, pokiaľ ide o služby ponúkané prístavmi výmenou za zaplatenie prístavných poplatkov, skutočnosť, že štruktúra prístavných poplatkov sa určuje na vnútroštátnej úrovni a že poplatky sú schválené verejným orgánom, sama osebe nestačí na to, aby sa týmto službám odobrala ich hospodárska povaha⁽³²⁾. Najmä vo veci C-343/95, ktorú uvádza GPM Le Havre, sa Súdny dvor opieral najmä o povahu vykonávaných činností s cieľom posúdiť ich hospodársku povahu (pozri odôvodnenia 18 a 23) a prípadne o schvaľovanie taríf na vnútroštátnej úrovni. Navyše podľa francúzskeho zákona o doprave⁽³³⁾ sú za stanovenie taríf zodpovedné samotné prístavy.
- (53) Pokiaľ ide o odkaz veľkého námorného prístavu Le Havre na rozhodnutie Komisie z 20. októbra 2004 vo veci N 520/200[3] (***), Komisia uvádza, že od roku 2004 sa jej rozhodovacia prax zmenila v súvislosti s vývojom judikatúry Súdneho dvora. Výstavba a údržba prístupovej infraštruktúry k prístavom, ak sa takáto infraštruktúra môže používať všetkými používateľmi bez diskriminácie a bezplatne, sa obvykle považujú za všeobecné opatrenia, ktoré štát prijal v rámci svojej zodpovednosti za rozvoj námornej dopravy. Pokiaľ niektoré osobitosti tohto prípadu nevedú k opačnému záveru, Komisia sa v zásade domnieva, že prístupová infraštruktúra nachádzajúca sa mimo prístavu prináša prospech námornému spoločenstvu ako celku a že jej verejné financovanie nie je štátnou pomocou. Naopak, verejné financovanie prístupovej infraštruktúry nachádzajúcej sa vnútri prístavu by v zásade malo prinášať prospech osobitne pre prevádzku samotného prístavu a predstavuje štátnu pomoc⁽³⁴⁾.

5.1.1.3. O poskytovaní pozemkov a osobitnej infraštruktúry podnikom za odmenu

- (54) Z rozhodnutia Komisie vo veci SA.36346⁽³⁵⁾, ktoré sa uvádza v bode 17 písm. f) oznámenia Komisie z 19. júla 2016, nemožno vyvodiť, že riadenie alebo rozvoj prístavnej oblasti a najmä prenájom alebo sprístupnenie osobitných pozemkov a infraštruktúr za odmenu nie je hospodárska činnosť. Vec SA.36346 sa týkala podpory obnovy verejných pozemkov a nie prenájmu pozemkov za odmenu.

⁽³⁰⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, body 122 a 123.

⁽³¹⁾ Autonómny prístav Paríž takto zaplatil 8 miliónov EUR v rozpočtovom roku 2014 a 11 miliónov EUR v rozpočtovom roku 2016. Veľký námorný prístav Dunkerque zaplatil 5 miliónov EUR v rozpočtovom roku 2014 a 4 milióny EUR v rozpočtovom roku 2016. Pozri rozsudky z 18. februára 2016 a 23. februára 2017, v ktorých sa stanovuje výška dividend splatných štátu od autonómneho prístavu Paríž a veľkých námorných prístavov, Úradný vestník Francúzskej republiky č. 0048 z 26. februára 2016 a Úradný vestník Francúzskej republiky č. 53 z 3. marca 2017. Vyplatené dividendy sa v priebehu času značne líšia podľa výsledku hospodárenia (medzi 14 % a 33 % pre GPM Le Havre v období 2008 – 2013, medzi 22 % a 35 % pre GPM Marseille v období 2009 – 2014).

⁽³²⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 22. februára 2012 o štátnej pomoci SA.30742 (N/2010) – Litva – Prístav Klaipėda, odôvodnenie 9 (Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 1).

⁽³³⁾ Pozri najmä články R. 5321-2 a R. 5321-11.

⁽³⁴⁾ Pozri body 5 a 7 hodnotiacej schémy prístavnej infraštruktúry (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_ports_en.pdf) a rozhodnutie Komisie z 30. apríla 2015 o štátnej pomoci SA.39608 Rozšírenie prístavu Wismar, odôvodnenie 31 (Ú. v. EÚ C 203, 19.6.2015, s. 3).

⁽³⁵⁾ Rozhodnutie Komisie z 27. marca 2014 o opatrení SA.36346 (2013/N) Schéma rozvoja pôdy GRW pre priemyselné a komerčné využitie (Ú. v. EÚ C 141, 9.5.2014, s. 1).

- (55) Vo všeobecnosti predstavuje prenájom verejného majetku za odmenu hospodársku činnosť, najmä ak dodávateľ prístavu poskytuje svojim zákazníkom prístavné služby⁽³⁶⁾. Okrem toho už aj samotná francúzska vláda usúdila, že príjmy z prenájmu pozemkov (štátne poplatky) by mali podľa vnútroštátneho práva podliehať dani z príjmov právnických osôb⁽³⁷⁾. Z pripomienok daňových právnych predpisov uverejnených generálnym riaditeľstvom pre verejné financie (oficiálna doktrína francúzskych daňových úradov) vyplýva aj to⁽³⁸⁾, že koncesné poplatky pre celý prístav alebo jeho časť (napr. koncesia na verejné zariadenia) podliehajú DPH, čo je ďalším dôkazom ich hospodárskej povahy.

5.1.1.4. O operáciách bagrovania pod vodou

- (56) Výstavba a údržba prístupovej infraštruktúry k prístavam, najmä bagrovanie riek, prístupových ciest a kanálov pod vodou, ak sa takáto infraštruktúra môže používať všetkými používateľmi bez diskriminácie a bezplatne, sa obvykle považujú za všeobecné opatrenia, ktoré štát prijal v rámci svojej zodpovednosti za rozvoj námornej dopravy. Komisia vo všeobecnosti rozlišuje podľa toho, či sa prístupová infraštruktúra nachádza vnútri prístavu alebo mimo neho a či je prístupná širokej verejnosti. Pokiaľ niektoré osobitosti tohto prípadu nevedú k opačnému záveru, Komisia sa v zásade domnieva, že prístupová infraštruktúra nachádzajúca sa mimo prístavu prináša prospech námornému spoločenstvu ako celku a že jej verejné financovanie nie je štátnou pomocou. Naopak, verejné financovanie prístupovej infraštruktúry nachádzajúcej sa vnútri prístavu by v zásade malo prinášať prospech osobitne pre prevádzku samotného prístavu a predstavuje štátnu pomoc⁽³⁹⁾.
- (57) Komisia napríklad tvrdila, že bagrovanie ústia pod vodou, ktorým by sa zlepšil prístup k rieke a ktoré by prinieslo prospech rovnako pre všetkých prevádzkovateľov nachádzajúcich sa v ústí a pozdĺž vnútrozemských vodných tokov, predstavuje všeobecné opatrenie, z ktorého má prospech námorné spoločenstvo ako celok. Komisia sa preto v tejto veci domnievala, že bagrovanie pod vodou nepredstavuje hospodársku činnosť⁽⁴⁰⁾.

5.1.1.5. O doplnkovej alebo hlavnej povahe hospodárskych činností

- (58) Skutočnosť, že hospodárske činnosti subjektu sú menšinové alebo okrajové vo vzťahu k jeho neehospodárskym činnostiam, v zásade neumožňuje vylúčiť tieto hospodárske činnosti z pravidiel v oblasti štátnej pomoci.
- (59) Okrem toho a bez toho, aby bolo potrebné pristúpiť k hodnoteniu pomeru rôznych hospodárskych činností podľa jednotlivých prístavov, z predchádzajúceho vývoja vyplýva, že značná časť činností, ktoré niektoré zainteresované strany a francúzske orgány považujú za neehospodárske, sú v skutočnosti hospodárskej povahy. Okrem toho prístavné a koncesné poplatky predstavujú prevažnú väčšinu príjmov veľkých námorných prístavov⁽⁴¹⁾ a značným spôsobom prispievajú k vytváraniu kladného základu dane prístavov z hľadiska dane z príjmov právnických osôb.

⁽³⁶⁾ Pozri rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci SA.36953 (2013/N) Prístav Bahía de Cádiz, odôvodnenie 29 (Ú. v. EÚ C 335, 16.11.2013, s. 1) rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci č. SA.30742 (N/2010) Klaipėda, odôvodnenia 8 a 9 (Ú. v. EÚ C 121, 26.4.2012, s. 1), rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci N 44/2010 Prístav Krievu salā, odôvodnenie 67 (Ú. v. EÚ C 215, 21.7.2011, s. 21), rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci č. C 39/2009 (ex N 385/2009) Prístav Ventspils, odôvodnenia 30, 57 a 58 (Ú. v. EÚ C 62, 13.3.2010, s. 7).

⁽³⁷⁾ Pozri správu Generálneho inšpektorátu financií (No 2007-M-031-01) a Generálnej rady ciest a mostov (No 005126-01) o modernizácii autonómnych prístavov, júl 2008, strana 53 („Súčasný poplatky za zariadenia patria do rozsahu zdaniteľných ziskových činností, ale v strednodobom horizonte majú v rámci navrhovanej reformy zaniknúť ako zdroje prístavov. Za týchto podmienok predstavujú štátne poplatky v strednodobom horizonte hlavný a trvalý zdroj zdaniteľnej činnosti“). (<http://www.ladocumentationfrancaise.fr/var/storage/rapports-publics/084000035.pdf>).

⁽³⁸⁾ Pozri BOI-TVA-BASE-10-20-40-10 §§230 až 270 (<http://bofip.impots.gouv.fr/bofip/1474-PGP.html>). Pozri aj odpoveď na písomnú otázku č. 17487 pána M. Jeana Arthuisa, ktorá bola uverejnená v úradnom vestníku Senátu z 10. marca 2011 – strana 573; <http://www.senat.fr/questions/base/2011/qSEQ110317487.html>.

⁽³⁹⁾ Pozri body 5 a 7 hodnotiacej schémy prístavnej infraštruktúry (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_ports_en.pdf).

⁽⁴⁰⁾ Pozri rozhodnutie Komisie z 11. marca 2014 vo veci štátnej pomoci SA. 35720 (2014/NN) – Spojené kráľovstvo – Liverpool City Council Cruise Liner Terminal, odôvodnenia 64 až 69 (Ú. v. EÚ C 120, 23.4.2014, s. 4).

⁽⁴¹⁾ V percentuálnom vyjadrení z obratu predstavujú napríklad prístavné poplatky 42 % a štátne príjmy 34 % (a kumulatívne 55 % prevádzkových nákladov) pre GPM Bordeaux (v roku 2013, pozri Dvor audítorov, osobitná správa uverejnená 8. marca 2016, s. 60 a 64) a 62 % a 18 % (a kumulatívne 76 % prevádzkových nákladov) pre GPM Le Havre (v roku 2013, pozri Dvor audítorov, osobitná správa uverejnená 30. marca 2016, s. 112 a 113).

- (60) Komisia napokon uznáva, že celé financovanie infraštruktúry možno vylúčiť z rozsahu pôsobnosti pravidiel v oblasti štátnej pomoci, ak sa táto infraštruktúra používa takmer výlučne na účely nehospodárskej činnosti, a že hospodárske využitie je čisto vedľajšie⁽⁴²⁾. Skutočnosť, že prístavy vykonávajú nehospodárske činnosti na pozemkoch, na ktorých sa nachádzajú, však neznamená, že samotná prístavná infraštruktúra sa používa takmer výhradne na účely nehospodárskej činnosti, alebo že hospodárske činnosti sú doplnkové k nehospodárskym činnostiam.

5.1.1.6. Záver

- (61) Autonómne prístavy (pričom väčšina z nich sa stala veľkými námornými prístavmi, s výnimkou autonómnych riečnych prístavov Paríž a Strasburg), námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory spravujúce prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení, ktoré priamo využívajú infraštruktúru alebo poskytujú služby v prístave, sú, pokiaľ ide o ich hospodárske činnosti – najmä tie, ktoré sú uvedené v odôvodnení 45, „podnikmi“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

5.1.2. Štátne prostriedky a pripísateľnosť opatrenia štátu

- (62) Podľa článku 107 ods. 1 ZFEÚ štátnu pomoc môžu predstavovať len opatrenia poskytnuté štátom alebo prostredníctvom štátnych zdrojov. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zrieknutie sa prostriedkov, ktoré mali byť v zásade vrátené do štátneho rozpočtu, predstavuje prevod štátnych zdrojov v zmysle tohto ustanovenia⁽⁴³⁾.
- (63) Francúzsky štát sa prostredníctvom oslobodenia od dane, ktoré využívajú prevádzkovatelia francúzskych prístavov, vzdáva daňových príjmov, a preto oslobodenie od dane zahŕňa prevod štátnych zdrojov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Keďže toto oslobodenie od dane vychádza zo súboru ministerských rozhodnutí, možno ho takisto pripísať Francúzsku.

5.1.3. Hospodárska výhoda

- (64) Na to, aby opatrenie predstavovalo štátnu pomoc, musí príjemcovi poskytovať finančnú výhodu. Pojem výhoda zahŕňa nielen pozitívne plnenia, ale aj opatrenia, ktoré v rôznych formách znižujú poplatky, ktoré by boli zvyčajne znášané z rozpočtu podniku⁽⁴⁴⁾.
- (65) Ako sa už uviedlo vyššie, podľa francúzskych daňových právnych predpisov „autonómne prístavy, námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré spravujú prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení“⁽⁴⁵⁾, by mali podliehať dani z príjmov právnických osôb z dôvodu ich hospodárskych činností, avšak sú od nej oslobodené. V dôsledku toho tieto subjekty nemusia znášať náklady na daň z príjmov právnických osôb, ktoré bežne znášajú francúzske podniky v súvislosti s ich hospodárskymi činnosťami. Využívajú teda hospodársku výhodu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (66) Navyše skutočnosť, že oslobodením od dane z príjmov právnických osôb sa kompenzujú dodatočné náklady vyplývajúce z úloh všeobecného záujmu zverených prístavom verejnými orgánmi, nemôže spochybniť kvalifikáciu výhody, ak na jednej strane výška výhody v dôsledku oslobodenia od dane bola skutočne určená na kompenzáciu dodatočných nákladov spojených s úlohami vo verejnom záujme a na druhej strane bola táto suma obmedzená na čisté dodatočné náklady spojené s výkonom týchto úloh (zamedzenie nadmernej kompenzácie)⁽⁴⁶⁾. V tomto prípade to však neplatí. Vnútroštátne právne predpisy neobsahujú nijaké ustanovenie, ktorým by sa zavádzalo akékoľvek prepojenie medzi oslobodením od dane z príjmov právnických osôb a prípadným verejnoprávnym poslaním prístavov⁽⁴⁷⁾. Vo vnútroštátnych právnych predpisoch sa nezaručuje, že

⁽⁴²⁾ Pozri bod 207 oznámenia z 19. júla 2016.

⁽⁴³⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2000, Francúzsko/Ladbroke Racing a Komisia, C-83/98 [P] (***), ECLI:EU:C:2000:248, body 48 až 51.

⁽⁴⁴⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598, bod 38.

⁽⁴⁵⁾ Ako aj ich nástupcovia (najmä GPM), ktorých daňové orgány považujú za oslobodených od dane z príjmov právnických osôb z rovnakého dôvodu.

⁽⁴⁶⁾ Pozri bod 206 oznámenia z 19. júla 2016 a v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu rozsudok Súdneho dvora z 24. júla 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 87 až 95.

⁽⁴⁷⁾ Z historického hľadiska bolo oslobodenie od dane, ktoré bolo priznané v roku 1942, určené na urýchlenie obnovy prístavov zničených v dôsledku vojny a nie na akúkoľvek kompenzáciu verejnoprávného posrania.

výška kompenzácie (t. j. neuhradená suma dane z príjmov právnických osôb) sa bude obmedzovať na to, čo je nevyhnutné na pokrytie všetkých alebo časti nákladov vzniknutých pri plnení záväzkov služby vo verejnom záujme. Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb, ktorej výška je úmerná dosiahnutému zisku, nie je obmedzené, a môže preto viesť k výhode, ktorá nie je primeraná dodatočným nákladom vyplývajúcim zo záväzkov verejnej služby. Napokon, tvrdenie veľkého námorného prístavu Dunkerque, že náklady na služby vo verejnom záujme systematicky presahujú teoretické zaťaženie dane z príjmov právnických osôb, nie je preukázané nijakými číslami ani historickými údajmi; aj v prípade neexistencie akejkoľvek právnej záruky (a to platí aj do budúcnosti), pokiaľ ide o nadmernú kompenzáciu, aj keby sa toto tvrdenie overilo v minulosti, nestačilo by to na dodržanie kritéria na zamedzenie nadmernej kompenzácie.

5.1.4. *Selektívnosť*

- (67) Na to, aby sa opatrenie mohlo považovať za štátnu pomoc, musí byť selektívne, t. j. musí uprednostňovať určité podniky alebo určité produkcie v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ⁽⁴⁸⁾.
- (68) Podľa ustálenej judikatúry⁽⁴⁹⁾ sa posúdenie materiálnej selektívnosti daňového opatrenia, ktorým sa zmiernujú náklady, ktoré zvyčajne ovplyvňujú rozpočet podniku, skladá z troch etáp: po prvé, je potrebné určiť spoločný alebo „normálny“ daňový systém (označovaný ako „referenčný systém“) platný v príslušnom členskom štáte. Po druhé, treba overiť, či sa predmetné opatrenie odchyľuje od referenčného systému, keďže sa ním zavádzajú rozdiely medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto systémom nachádzajú *de facto* a *de jure* v porovnateľnej situácii. Ak je to tak, opatrenie je *a priori* selektívne. Po tretie, je potrebné určiť, či je výnimka odôvodnená povahou alebo všeobecnou štruktúrou referenčného systému. Pokiaľ ide o túto tretiu etapu, je povinnosťou členského štátu preukázať, že diferencované daňové zaobchádzanie je priamo odvodené od základných alebo riadiacich zásad daňového systému⁽⁵⁰⁾ identifikovaného ako referenčný systém.

Referenčný systém

- (69) Referenčným systémom je francúzska daň z príjmov právnických osôb, ktorá sa v zásade vyberá zo všetkých ziskov alebo príjmov dosiahnutých spoločnosťami a inými právnickými osobami (článok 205 CGI). V súlade s ustanoveniami článku 206 ods. 1 a článku 1654 CGI právnické osoby, ktoré sa riadia súkromným alebo verejným právom a ktoré vykonávajú podnikateľskú alebo ziskovú činnosť, podliehajú dani z príjmov právnických osôb. Podľa ustanovení článku 165 prílohy 4 k CGI verejné inštitúcie priemyselnej alebo obchodnej povahy podliehajú všetkým priamym daniam a podobným daniam uplatniteľným na podobné súkromné podniky. V článku 167 prílohy 4 k CGI sa takisto stanovuje, že tieto ustanovenia sa vzťahujú najmä na obchodné a priemyselné komory a na autonómne prístavy. Ani francúzske orgány, ani zainteresované tretie strany sa nevyjadřili k tomuto bodu po prijatí rozhodnutia o začatí konania.

Výnimka v rámci referenčného systému

- (70) Podľa už uvedených ministerských rozhodnutí z rokov 1942 a 1943 sú od dane z príjmov právnických osôb oslobodené „autonómne prístavy, námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré spravujú prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení“. Na rozdiel od toho, čo tvrdia niektoré francúzske prístavy, oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb v prospech prístavov teda nevychádza zo všeobecných ustanovení CGI (najmä článku 165 prílohy 4 k CGI) a neziskovej povahy činnosti prístavov, ale z ministerských rozhodnutí z rokov 1942 a 1943, ktoré sa výslovne odchyľujú od týchto všeobecných ustanovení a implicitne poukazujú na to, že prístavy vykonávajú činnosti na účely dosahovania zisku⁽⁵¹⁾. Toto sa potvrdzuje rozhodnutím Štátnej rady, ktoré uviedli zainteresované strany⁽⁵²⁾.

⁽⁴⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 2005, Taliansko/Komisia, C-66/02, EU:C:2005:768, bod 94.

⁽⁴⁹⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 49; rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 56.

⁽⁵⁰⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 65; rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 81.

⁽⁵¹⁾ Pozri Úradný vestník verejných financií – Dane – BOI-IS-CHAMP-30-60, II (bod 240): „[...] následné ministerské rozhodnutia oslobodili prístavy od priamych daní [...]“.

⁽⁵²⁾ Štátna rada, 2. júla 2014, minister zodpovedný za rozpočet, č. 374807, ECLI:FR:CESSR:2014:374807.20140702.

- (71) Vzhľadom na účel referenčného systému, ktorým je zdanenie ziskov dosiahnutých spoločnosťami a právnickými osobami, sa však subjekty, na ktoré sa vzťahujú ministerské rozhodnutia z rokov 1942 a 1943, nachádzajú *de facto* a *de jure* v situácii porovnateľnej so situáciou iných spoločností alebo právnických osôb podliehajúcich tejto dani, keďže všetky tieto spoločnosti dosahujú zisk. Predmetné oslobodenie teda predstavuje výnimku z pravidiel stanovených referenčným daňovým systémom.
- (72) Komisia sa preto domnieva, že oslobodenie uvedených subjektov od dane je *prima facie* selektívne.
- (73) Skutočnosť, že toto opatrenie sa vzťahuje na všetky francúzske prístavy, za predpokladu, že sa potvrdí⁽⁵³⁾, nebude spochybňovať tento záver. Predmetné opatrenie nie je v súvislosti s referenčným systémom všeobecné, pretože sa vzťahuje iba na určité podniky (prevádzkovateľov prístavov), ktoré sa však nachádzajú *de facto* a *de jure* v porovnateľnej situácii ako iné spoločnosti alebo právnické osoby podliehajúce tejto dani, to znamená ako všetky podniky, ktoré vytvárajú zisk. Toto opatrenie je všeobecné len s ohľadom na referenčný systém, ktorý by sa obmedzoval len na samotné prístavy (referenčný systém vypracovaný ministerskými rozhodnutiami z rokov 1942 a 1943), zatiaľ čo vyššie bolo preukázané, že referenčným systémom boli všeobecné ustanovenia týkajúce sa dane z príjmov právnických osôb, ktorým podliehajú podniky zo všetkých sektorov.
- (74) Navyše, vzhľadom na cieľ referenčného systému, ktorým je podriaďiť dani z príjmov zisky dosiahnuté akoukoľvek právnickou osobou, nie sú charakteristiky, ktoré uviedli francúzske orgány a zainteresované strany (úlohy uložené prístavom pre iné podniky, osobitné vecné bremená, prevádzkovanie zo strany CCI, neexistencia hospodárskej súťaže, financovanie prístavnými poplatkami a využívanie úloh súvisiacich s výsadami verejnej moci), relevantné na to, aby sa nimi *de facto* a *de jure* preukázala existencia odlišnej situácie. Hoci sa týmito okolnosťami môže v prípade potreby objasniť, že prevádzkovatelia prístavov poverení vykonávaním úloh všeobecného záujmu majú nižšiu ziskovosť, a teda nižšie zdaniteľné zisky, nemožno nimi zdôvodniť, že by dosiahnuté zisky, a to aj napriek nákladom spojeným s týmito úlohami všeobecného záujmu, mali byť oslobodené od dane z príjmov právnických osôb.
- (75) Okrem toho francúzska vláda už v súvislosti so žiadosťou o vytvorenie odchylného daňového režimu pre autonómne orgány rekreačných prístavov uznala, že „európske právne predpisy o pravidlách hospodárskej súťaže vylučujú, že by sa tieto odchylné daňové opatrenia mohli udeliť na niektoré činnosti“⁽⁵⁴⁾.

Odôvodnenie na základe povahy a štruktúry systému

- (76) Francúzske orgány uvádzajú, že opatrenie je neoddeliteľnou súčasťou francúzskeho daňového systému už viac ako 70 rokov, ale ani po toľkom čase to nestačí na to, aby sa výnimka od bežných pravidiel tohto systému považovala za odôvodnenú povahou a štruktúrou tohto systému. Na základe uplynutého času však možno odôvodniť využitie konania v prípade existujúcej pomoci (pozri nižšie). Komisia sa preto domnieva, že v dôsledku predmetného referenčného systému je logické zisky zdaní. Z toho vyplýva, že oslobodenie od dane založené výlučne na príslušnosti k určitej kategórii podnikov alebo uznané len určitými subjektmi určenými zákonom nevyplýva z tejto logiky.
- (77) Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie niektorých zainteresovaných strán, že dotknuté opatrenie nevytvára „závažné narušenie zásady rovnosti“, Komisia poznamenáva, že skutočnosť, že opatrenie nevytvára „závažné narušenie zásady rovnosti“ vo francúzskom práve neznamená, že je priamo odvodené od vlastných základných alebo určujúcich zásad referenčného systému alebo keď je výsledkom inherentných mechanizmov potrebných na účinné fungovanie systému (***)⁽⁵⁵⁾ v zmysle právnych predpisov o štátnej pomoci. Ako sa uvádza v rozhodnutí Ústavnej rady⁽⁵⁶⁾, posúdenie zásady rovnosti vo francúzskom práve zohľadňuje ciele sledované výnimkou, to znamená ciele všeobecného záujmu mimo daňového systému, ktoré nemožno použiť v štádiu odôvodnenia

⁽⁵³⁾ Niektoré prístavy prevádzkujú právnické osoby, na ktoré sa nevzťahujú rozhodnutia z rokov 1942 a 1943, napríklad obchodný a rybársky prístav Sète (spravovaný orgánom verejnej správy na regionálnej úrovni – pozri rozsudok správneho odvolacieho súdu v Marseille z 19. januára 2016, č. 13MA03445), prístav Lorient (spravovaný spoločnosťou so zmiešaným vlastníctvom, pozri parlamentnú otázku č. 23815 uverejnenú v Úradnom vestníku Francúzskej republiky z 9. apríla 2013, s. 3694) alebo rekreačný prístav v Saint-Cyprien (spravovaný orgánom verejnej správy prístavu Saint-Cyprien, samosprávnym orgánom s právnou subjektivitou – pozri rozsudok správneho odvolacieho súdu v Marseille z 27. novembra 2012 č. 12MA01312).

⁽⁵⁴⁾ Odpoveď na parlamentnú otázku č. 18664 uverejnenú v Úradnom vestníku Francúzskej republiky z 3. marca 2009, s. 2040.

⁽⁵⁵⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., spojené veci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, bod 69.

⁽⁵⁶⁾ Rozhodnutie č. 2012-238 o prioritnej otázke ústavnosti z 20. apríla 2012, Úradný vestník Francúzskej republiky z 21. apríla 2012, s. 7198.

povahou a štruktúrou daňového systému. Ak by sa pri posudzovaní zlučiteľnosti pomoci mohli prípadne zohľadňovať ciele, ktoré sú mimo tohto systému, neumožnili by zdôvodniť selektívnosť výnimky, a teda ani preukázať neexistenciu štátnej pomoci. Rozhodnutie Ústavnej rady, o ktorom sa zmienili zainteresované strany, sa navyše netýka rozhodnutí ministerstiev o oslobodení prístavov od dane z príjmov právnických osôb, ale legislatívneho textu, ktorý oslobodzuje niektoré športové podujatia od dane, ktorej vnútorná logika sa líši od logiky dane z príjmov právnických osôb.

- (78) Komisia sa preto domnieva, že oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb nie je odôvodnené povahou a štruktúrou francúzskeho daňového systému.

5.1.5. Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod

- (79) Na to, aby sa opatrenie považovalo za štátnu pomoc, musí ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi Únie a narušovať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením. Tieto dve kritériá sú úzko prepojené.

- (80) Ako to Súdny dvor pripomenul najmä v rozsudku *Eventech* ⁽⁵⁷⁾,

„65 [...] podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, na účely kvalifikovania vnútroštátneho opatrenia ako štátnej pomoci sa nemusí preukázať skutočný dosah dotknutej pomoci na obchod medzi členskými štátmi a skutočné narušenie hospodárskej súťaže, ale len preskúmať, či táto pomoc môže tento obchod ovplyvniť a narušiť hospodársku súťaž (rozsudok *Libert a i.*, C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 76 a citovaná judikatúra).

66. Presnejšie, ak pomoc, ktorú členský štát poskytne, posilní v rámci obchodu medzi členskými štátmi postavenie určitých podnikov voči ostatným konkurujúcim podnikom, treba na tieto ostatné konkurujúce podniky hľadieť ako na podniky ovplyvnené pomocou (pozri v tomto zmysle rozsudok *Libert a i.*, EU:C:2013:288, bod 77 a citovanú judikatúru).

67. V tejto súvislosti nie je nevyhnutné, aby sa podniky, ktoré sú príjemcami pomoci, sami zúčastňovali na obchode medzi členskými štátmi. Ak totiž členský štát poskytne podnikom pomoc, činnosť v rámci štátu sa tým môže udržať alebo zvýšiť s takým následkom, že šance podnikov so sídlom v iných členských štátoch vstúpiť na trh tohto členského štátu sa znížia (pozri v tomto zmysle rozsudok *Libert a i.*, EU:C:2013:288, bod 78 a citovanú judikatúru).

68. Okrem toho podľa judikatúry Súdneho dvora neexistuje hranica alebo percento, pod úrovňou ktorého možno tvrdiť, že obchod medzi členskými štátmi nie je ovplyvnený. V skutočnosti významom relatívne malá pomoc alebo relatívne malá veľkosť podniku, ktorý je príjemcom pomoci, nevylučujú *a priori* možnosť, že to bude mať vplyv na obchod medzi členskými štátmi (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 81).

69. Preto podmienka, podľa ktorej pomoc musí ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi, nezávisí od miestnej alebo regionálnej povahy poskytovaných dopravných služieb alebo od významu dotknutej oblasti podnikania (rozsudok *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*, EU:C:2003:415, bod 82).“

- (81) V rozsudku vo veci *Wam* ⁽⁵⁸⁾ zdôraznil najmä toto:

„53. [...] môže skutočnosť, že hospodárske odvetvie bolo predmetom liberalizácie na úrovni Spoločenstva, charakterizovať skutočný alebo možný dosah pomoci na hospodársku súťaž, ako aj jej účinok na obchod medzi členskými štátmi (rozsudok *Cassa di Risparmio di Firenze a i.*, už citovaný, bod 142 a citovaná judikatúra).

54. Čo sa týka podmienky narušenia hospodárskej súťaže, treba pripomenúť, že pomoci, ktorých cieľom je odbremeniť podnik od nákladov, ktoré by musel bežne znášať v rámci svojej bežnej prevádzky alebo bežných činností, v zásade narušajú podmienky hospodárskej súťaže (rozsudky z 19. septembra 2000, *Nemecko/Komisia*, C-156/98, Zb. 2000, s. I-6857, bod 30, a *Heiser*, už citovaný, bod 55).“

⁽⁵⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, *Eventech*, vec C-518/13, ECLI:EU:C:2015:9, body 65 až 69.

⁽⁵⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 30. apríla 2009, *Komisia/Taliansko a Wam*, vec C-494/06, ECLI:EU:C:2009:272, body 53 a 54.

- (82) V tomto prípade však daňová výhoda dotknutej prístavy oslobodzuje od prevádzkových nákladov, ktoré by za normálnych okolností museli platiť. Touto výhodou sa tieto prístavy uprednostňujú pred tými francúzskymi prístavmi a zahraničnými prístavmi Európskej únie, ktoré ju nevyužívajú. Môže sa ňou narušiť obchod v rámci Únie, ako aj hospodárska súťaž.
- (83) V sektore prístavov existuje hospodárska súťaž a je narušaná povahou a charakteristikami dopravy, najmä námornej a vnútrozemskej dopravy. Hoci prístavy možno považovať za zákonný monopol na poskytovanie prístavných služieb v rámci prístavu, ktorý prevádzkujú, dopravné služby, ktoré ponúkajú, aspoň do určitej miery konkurujú tým, ktoré sa ponúkajú v ďalších prístavoch alebo ďalšími prístavmi, ako aj inými dopravcami vo Francúzsku⁽⁵⁹⁾, ako aj v iných členských štátoch.
- (84) V rámci verejnej konzultácie so zainteresovanými stranami o návrhu nariadenia o prístavoch „všetky zainteresované strany zdôraznili potrebu stabilných a spravodlivých podmienok [...] z hľadiska „medzipristavnej“ hospodárskej súťaže v Únii (hospodárska súťaž medzi prístavmi) [...]“⁽⁶⁰⁾. Okrem toho prístavy, najmä vnútrozemské prístavy a vo všeobecnosti vodná doprava, ktoré tvoria reťazec, konkurujú iným formám dopravy. Keďže existujú alebo by mohli existovať iné riešenia na prepravu tovaru do zámorských regiónov, opatrenie môže aj v týchto prístavoch nachádzajúcich sa ďaleko od kontinentálneho Francúzska a od ostatných európskych prístavov viesť k narušeniu hospodárskej súťaže a ovplyvneniu obchodu medzi členskými štátmi.
- (85) Hoci je pravda, že príťažlivosť prístavu sa meria viacerými parametrami, najmä jeho spojením s vnútrozemím⁽⁶¹⁾, cena služieb poskytovaných prístavmi (prístavné poplatky a iné poplatky hradené vlastníckmi lodí) predstavuje prvok konkurencieschopnosti prístavov⁽⁶²⁾. Na rozdiel od toho, čo tvrdia francúzske orgány a niektoré zainteresované strany, skutočnosť, že tento prvok je viac alebo menej dôležitý z hľadiska ostatných prvkov konkurencieschopnosti prístavov, nevedie k záveru, že predmetné opatrenie nemá nijaký vplyv na hospodársku súťaž, lebo toto opatrenie môže ovplyvniť ceny účtované prístavmi a za nezmenených okolností bude táto cena rozhodujúca pre vlastníkov lodí pri výbere cesty alebo logistického riešenia zahŕňajúceho jeden prístav namiesto iného.
- (86) Treba takisto poznamenať, že európske prístavy si navzájom konkurujú aj s cieľom prilákať prevádzkovateľov (alebo koncesionárov), ktorí poskytujú určité prístavné služby vlastníkom lodí, pokiaľ prístavný orgán tieto služby neposkytuje priamo. Výška poplatku, ktorý prístavy účtujú koncesionárom za sprístupnenie pozemkov a infraštruktúry (prístavné zariadenia), zohráva úlohu aj vtedy, keď sa títo koncesionári rozhodujú, v ktorom prístave sa usadia a aké prostriedky na to vynaložia. Prístavy vo všeobecnosti konkurujú ostatným hospodárskym subjektom na finančnom a investičnom trhu; pričom za rovnakých podmienok poskytuje toto opatrenie prístavom výhodu pre investorov v porovnaní s ostatnými subjektmi, ktoré nepoživajú výhody tohto opatrenia (predstavujú atraktívnejšiu investíciu).
- (87) Okrem toho, keďže predmetné opatrenie predstavuje schému pomoci, ktorá sa uplatňuje na veľmi rozdielne prístavy z hľadiska ich veľkosti, geografickej polohy, typu (vnútrozemský prístav, námorný prístav) alebo činností, pri zisťovaní, či skúmané opatrenie predstavuje štátnu pomoc, nie je nevyhnutné individuálne preukázať, že toto opatrenie vedie v každom prístave k narušeniu hospodárskej súťaže a k ovplyvneniu obchodovania.
- (88) V tejto súvislosti stačí poznamenať, že francúzske orgány a zainteresované strany pripúšťajú, že niektoré veľké prístavy, ako sú prístavy Le Havre, Rouen a Marseille, konkurujú iným prístavom Európskej únie, takže toto opatrenie má vplyv na obchod a obchodné výmeny. Pripomienky prístavu Rotterdam sa takisto uberajú týmto smerom.

⁽⁵⁹⁾ Najmä francúzske prístavy, ktoré nepodliehajú oslobodeniu od dane z príjmov právnických osôb. Pozri poznámku pod čiarou č. 51 tohto rozhodnutia.

⁽⁶⁰⁾ Pozri bod 2.1. návrhu nariadenia o prístavných službách. Pozri aj oznámenie Komisie o európskej prístavnej politike KOM(2007) 0616 v konečnom znení, bod II.4.2.

⁽⁶¹⁾ Pozri oznámenie Komisie o európskej prístavnej politike KOM(2007) 0616 v konečnom znení, bod II.1.

⁽⁶²⁾ Náklady na dopravné služby poskytované prístavmi tvoria často značnú časť celkových nákladov na dopravu. Pozri Európske námorné prístavy v roku 2030: výzvy do budúcnosti, správa Európskej komisie z 23. mája 2013: „Náklady a kvalita prístavných služieb sú významným faktorom pre európske hospodárstvo. Náklady na prístavné služby môžu predstavovať významnú časť celkových nákladov logistického reťazca. Prekládka nákladu, prístavné poplatky a námorné služby v prístavoch môžu pre podniky využívajúce na prepravu tovaru príbrežnú námornú dopravu tvoriť 40 % až 60 % celkových logistických nákladov na prepravu „od dverí k dverám.““

- (89) Okrem toho, uvádzaná skutočnosť, že podobné opatrenia štátnej pomoci existujú v iných členských štátoch, a správanie Komisie, pokiaľ ide o tieto prípadné opatrenia, nemajú vplyv na kvalifikovanie dotknutého opatrenia ako štátnej pomoci⁽⁶³⁾, oslobodenie francúzskych prístavov od dane z príjmov právnických osôb by malo za následok zlepšenie ich situácie v rámci hospodárskej súťaže, pokiaľ ide o referenčnú situáciu, v ktorej by boli zdanené za normálnych podmienok systému zdaňovania daňou z príjmov právnických osôb⁽⁶⁴⁾. Okrem toho, existencia rozdielných sadzieb dane z príjmov právnických osôb v členských štátoch je len dôsledkom nedostatočnej harmonizácie priamych daní medzi členskými štátmi a odráža iba zvrchované rozhodnutia členských štátov financovať zdanením určité služby – alebo určitú úroveň služieb – pre daňovníkov.
- (90) Okrem toho nie je potrebné, aby bolo narušenie hospodárskej súťaže alebo ovplyvnenie obchodu citeľné či podstatné. Uvádzaná skutočnosť, že konkurenčné typy prepravy sú slabé, čo však ani zďaleka nepreukazuje neexistenciu narušenia hospodárskej súťaže, svedčí o tom, že skutočne existuje viac či menej intenzívny konkurenčný vzťah medzi francúzskymi prístavmi a ostatnými prístavmi Únie. Podobne skutočnosť, že kumulovaná činnosť malých francúzskych prístavov predstavuje len 1 % celkovej dopravy v Únii neznamená, že ich podiel na jednom alebo na viacerých relevantných trhoch je z hľadiska analýzy narušenia hospodárskej súťaže rovnaký. Okrem toho sa rozhodnutie z 11. apríla 2016, na ktoré sa odvolávajú francúzske orgány a zainteresované strany, týka zlučiteľnosti opatrenia investičnej pomoci, čo znamená, že predmetné opatrenie sa uznáva za štátnu pomoc, ktorá má vplyv na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.
- (91) Zatiaľ čo „malé prístavy“ vymedzené Francúzskom⁽⁶⁵⁾ predstavujú len malú časť dopravy v Únii, skutočnosť, že podnik prijímajúci pomoc je malý, sama osebe nevyklučuje narušenie alebo hrozbu narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, najmä ak sa činnosť príjemcov vykonáva v pohraničných oblastiach. Pripomienky CCI v Bayonne v Baskicku, koncesionára obchodného prístavu Bayonne a rybárskeho prístavu Saint-Jean-de-Luz/Ciboure, ktoré sú „malými prístavmi“ podľa vymedzenia navrhovaného Francúzskom, okrem iného poukazujú na to, ako tieto prístavy v blízkosti hraníc vnímajú existenciu účinnej cezhraničnej hospodárskej súťaže⁽⁶⁶⁾. Ak Komisia v niektorých prípadoch uznáva⁽⁶⁷⁾, že takáto výhoda nemusí ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, nevychádza výlučne z veľkosti podniku prijímajúceho pomoc, ale z individuálneho hodnotenia viacerých kritérií⁽⁶⁸⁾.
- (92) Komisia nevyklučuje, že v konkrétnom prípade niektorých prístavov, najmä tých, ktoré spĺňajú podmienky stanovené v jej rozhodovacej praxi, možno predmetné opatrenie považovať za opatrenie, ktoré nemá vplyv na obchodovanie.
- (93) Z uvedených systémových dôvodov však skúmané opatrenie ako všeobecný systém oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb pre všetkých príjemcov uvedených v ministerských rozhodnutiach z rokov 1942 a 1943 ovplyvňuje obchod v rámci Únie a naruša alebo môže narušiť hospodársku súťaž.

5.1.6. Záver

- (94) V dôsledku toho Komisia dospela k záveru, že oslobodenie od dane pre autonómne prístavy (z ktorých sa v niektorých prípadoch stali veľké námorné prístavy), námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré spravujú prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

⁽⁶³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 10. decembra 1969, Komisia/Francúzsko, spojené veci 6/69 a 11/69, ECLI:EU:C:1969:68, bod 21. Rozsudok Súdneho dvora z 19. mája 1999, Taliansko/Komisia, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 21.

⁽⁶⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, bod 36.

⁽⁶⁵⁾ Prístavy s prepravou pod úrovňou vymedzenou v článku 20 ods. 2 písm. b) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 z 11. decembra 2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ, Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 1 (t. j. 0,1 % celkového ročného objemu tovaru prechádzajúceho cez námorné prístavy Únie).

⁽⁶⁶⁾ CCI uvádza, že ak by podliehalo dani z príjmov právnických osôb, ohrozilo by to prístavy, ktoré spravuje, vzhľadom na ich cezhraničnú geografickú situáciu so Španielskom a na blízkosť španielskych prístavov.

⁽⁶⁷⁾ Pozri najmä rozhodnutia Európskej komisie z 29. apríla 2015 vo veciach SA.37432 Česká republika – Verejné nemocnice v okrese Hradec Králové (Ú. v. EÚ C 203, 19.6.2015, s. 1), SA.37904 Nemecko – Zdravotné centrum v Durmersheime (Ú. v. EÚ C 188, 26.6.2015, s. 1), SA.33149 Nemecko – Städtische Projektgesellschaft „Wirtschaftsbüro Gaarden – Kiel“ (Ú. v. EÚ C 188, 5.6.2015, s. 1).

⁽⁶⁸⁾ Na jednej strane sa musí činnosť prístavu prijímajúceho pomoc uskutočňovať čisto na miestnej úrovni, napríklad keď prístav dodáva tovary alebo poskytuje služby na obmedzenom území v rámci vnútroštátneho územia a nie je schopný priťahovať zákazníkov z iných členských štátov. Okrem toho nesmie mať opatrenie predvídateľný účinok – alebo len okrajové účinky – na nadnárodné investície v príslušnom sektore alebo na zakladanie podnikov v rámci jednotného trhu.

5.2. Zlučiteľnosť opatrenia s vnútorným trhom

- (95) Je na príslušnom členskom štáte, aby preukázal, že opatrenia štátnej pomoci možno považovať za zlučiteľné s vnútorným trhom. Hoci francúzske orgány ako základ pre zlučiteľnosť opatrenia odkazujú iba na kompenzáciu určitých úloh vykonávaných prístavmi, na ktoré odkazuje článok 106 ods. 2 ZFEÚ na jednej strane a článok 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ na druhej strane, niektoré zainteresované strany sa odvolávajú aj na články 93 (koordinácia dopravy) a 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ (dôležité projekty spoločného európskeho záujmu).
- (96) Po prvé, v článku 106 ods. 2 ZFEÚ sa stanovuje, že náhrada za vykonávanie služieb vo verejnom záujme sa môže vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom, ak spĺňa určité podmienky⁽⁶⁹⁾. V tejto súvislosti sa francúzske orgány a niektoré zainteresované strany domnievajú, že dotknuté opatrenie je zlučiteľné s vnútorným trhom, lebo umožňuje kompenzovať niektoré úlohy financované prístavmi, ktoré súvisia s výsadami verejnej moci. Komisia však poznamenáva, že predmetné opatrenie, ktoré spája výšku pomoci s dosiahnutými ziskami, nie je spojené ani sa neobmedzuje na čisté náklady na verejnoprávne poslania⁽⁷⁰⁾. Nevyplýva ani z jasného mandátu poskytnutého príjmom opatrenia na vykonávanie tohto poslania⁽⁷¹⁾. V dôsledku toho sa opatrenie nemôže považovať za náhradu za službu vo verejnom záujme zlučiteľnú s vnútorným trhom a nie je zlučiteľné na základe článku 106 ods. 2 ZFEÚ.
- (97) Po druhé, v článku 93 ZFEÚ sa stanovuje, že pomoc, ktorá slúži na koordináciu dopravy alebo predstavuje náhrady za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou, sa takisto môže vyhlásiť za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Ako to zdôrazňujú zástupcovia správcoov francúzskych vnútrozemských prístavov, hoci prístavy zohrávajú dôležitú úlohu pri rozvoji multimodálnej dopravy, všetky investície prístavov nepatria do rozsahu pôsobnosti článku 93 ZFEÚ, ktorý sa obmedzuje na pomoc, ktorá slúži na koordináciu dopravy. Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb okrem toho nepredstavuje investičnú pomoc, ale prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zameraná na investície. Opatrením sa podporujú podniky, ktoré vykazujú najvyšší zisk, a preto majú vyššiu kapacitu na akumuláciu zisku, a teda na financovanie investícií. Toto opatrenie už nie je zamerané ani na náhradu za plnenie niektorých záväzkov súvisiacich s verejnoprospešnou službou, ako sa uvádza vyššie. Okrem toho, výhoda tohto oslobodenia od dane sa jednoducho neobmedzuje na výšku potrebnú na zabezpečenie koordinácie dopravy, ani na náhradu nákladov za niektoré záväzky súvisiace s verejnoprospešnou službou, a preto nezaručuje dodržiavanie zásady proporcionality. Nemá ani jasne vymedzený stimulačný účinok, keďže toto oslobodenie od dane je výhodnejšie pre tie najziskovejšie prístavy, ktoré majú viac zdrojov, a teda menšiu potrebu stimulov. V dôsledku toho sa článok 93 ZFEÚ neuplatňuje.
- (98) Po tretie, podľa článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu možno takisto považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom. V tejto súvislosti sa zástupcovia prevádzkovateľov francúzskych vnútrozemských prístavov vo všeobecnosti domnievajú, že oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb patrí do rozsahu pôsobnosti tohto článku. Z rovnakých dôvodov ako vyššie teda nemožno toto zdôvodnenie zohľadňovať. Toto opatrenie nie je zamerané na realizáciu dôležitého projektu európskeho záujmu a nie je primerané nákladom na takýto projekt. Táto výhoda je pre prístavy prospešná jednoducho preto, lebo vytvárajú zisk, a teda skutočnosť, že prispievajú k dôležitému projektu spoločného európskeho záujmu, je v tejto súvislosti irelevantná.
- (99) Po štvrté, v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ za zlučiteľnú s vnútorným trhom možno považovať najmä pomoc určenú na podporu „hospodárskeho rozvoja [...] regiónov uvedených v článku 349 ZFEÚ, pričom sa zohľadní ich štrukturálna, hospodárska a sociálna situácia“. Na toto ustanovenie sa odvolávajú francúzske orgány a niekoľko zámorských zainteresovaných strán vzhľadom na prístavy nachádzajúce sa v zámorí. Toto opatrenie však nie je zamerané na predmetné regióny.

⁽⁶⁹⁾ Pozri oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci Európskej únie na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu – 2012/C 8/02 (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4). Pozri aj rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3).

⁽⁷⁰⁾ Pozri závery generálnej advokátky Kokott vo veci C-74/16, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania/Ayuntamiento de Getafe, ECLI:EU:C:2017:135, bod 75.

⁽⁷¹⁾ Článok L 5312-2 zákona o doprave, v ktorom sa uvádza zoznam úloh, za ktoré sú zodpovedné prístavy, sa vzťahuje len na veľké námorné prístavy. Nevymedzuje sa v ňom parametre výpočtu kompenzácie, ani ochranné opatrenia s cieľom predchádzať nadhodnotenej kompenzáci.

- (100) Aj keď bolo toto opatrenie prospešné iba pre prístavy v regiónoch uvedených v článku 349 ZFEÚ, nebolo zamerané na hospodársky rozvoj týchto regiónov ani na kompenzáciu ich štrukturálne nepriaznivej situácie, pretože sa obmedzilo len na poskytnutie sektorového zvýhodnenia konkrétnemu typu podnikov v sektore dopravy, a to bez ohľadu na činnosť týchto podnikov. Francúzsko nepreukázalo, že by toto opatrenie malo vplyv na náklady na dovážaný tovar a v tejto súvislosti možno poznamenať, že niektoré zámorské prístavy vytvárajú zisk, vyplácajú dividendy štátu ⁽⁷²⁾, a preto majú *a priori* priestor na zníženie výšky prístavných poplatkov, ak boli vnímané ako prekážka pre hospodársky rozvoj príslušných regiónov. Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb teda môže mať vplyv na rôzne finančné toky (najmä dividendy), a nie nevyhnutne na náklady dovážaného tovaru. Francúzsko v tejto súvislosti nepodporuje skutočnosť, že prístavy sa nachádzajú v mimoriadne nepriaznivej situácii v porovnaní s inými podnikmi nachádzajúcimi sa v regiónoch uvedených v článku 349. Samotná povaha opatrenia a jeho fungovanie (výhoda vyhradená pre určité podniky bez ohľadu na ich činnosť, primerane skôr k dosiahnutým ziskom ako k potrebám, ktorá sa neobmedzuje na jasne vymedzený cieľ, ktorého dosiahnutie by vyžadovalo finančný stimul) sú v jasnom rozpore s daňovými ustanoveniami v oblasti prevádzkovej pomoci, na ktoré poukázali zainteresované strany a ktoré Komisia prijala. Opatrenia daňovej pomoci pre investície alebo DPH s nulovou sadzbou sú všeobecné opatrenia, ktorých rozsah pôsobnosti sa bez rozdielu týka aj podnikov nachádzajúcich sa v regiónoch uvedených v článku 349 ZFEÚ.
- (101) Navyše na rozdiel od toho, čo tvrdí GPM v Guadeloupe, revidované všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách ⁽⁷³⁾, ktoré sa do určitej miery vzťahuje na prevádzkovú pomoc pre zámorské prepravy, sa na dotknuté opatrenie nevzťahuje. Článok 15 ods. 4 nariadenia sa totiž uplatňuje len na opatrenia, ktorých výška je obmedzená na základe určitých ukazovateľov (hrubá pridaná hodnota, mzdové náklady, obrat), čo však nie je prípad oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb.
- (102) Toto skúmané opatrenie preto nemôže byť vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ.
- (103) Po piate, hoci Francúzsko ani zainteresované strany neuviedli článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, Komisia preskúmala, či je predmetné opatrenie také, aby „umožnilo rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych regiónov“ bez toho, aby sa zmenili obchodné podmienky v rozsahu, ktorý by bol v rozpore so spoločným záujmom. Z uvedených dôvodov (nedostatočná proporcionalita, chýbajúci stimulačný účinok a nedostatočná súvislosť s určeným cieľom všeobecného záujmu) sa však Komisia domnieva, že článok 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ sa neuplatňuje.
- (104) Hoci sa niektoré zainteresované strany domnievajú, že zrušenie opatrenia bude mať vplyv na investičnú kapacitu prístavov, Komisia zdôrazňuje, že predmetné opatrenie nie je zamerané na investície ⁽⁷⁴⁾.

5.3. Existujúca pomoc alebo nová pomoc

- (105) V súlade s článkom 1 písm. b) bodom i) procesného nariadenia predstavujú schémy pomoci zavedené pred nadobudnutím platnosti zmluvy existujúce schémy pomoci.
- (106) Vzhľadom na to, že dotknuté oslobodenie od dane nadobudlo účinnosť v roku 1942 a odvtedy nebolo podstatne zmenené, Komisia sa domnieva, že toto opatrenie predstavuje existujúcu schému pomoci.

6. O NÁVRHOCH NA PRERUŠENIE KONANIA

- (107) Komisia musí v súlade s povinnou úlohou, ktorú má na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ, bezodkladne ukončiť poskytovanie štátnej pomoci, ktorá sa považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, a obnoviť podmienky spravodlivej hospodárskej súťaže.

⁽⁷²⁾ 1,196 milióna EUR má vyplatiť v roku 2016 veľký námorný prístav v Guadeloupe (pozri dekrét z 18. februára 2016 uverejnený v Úradnom vestníku Francúzskej republiky č. 0048 z 26. februára 2016).

⁽⁷³⁾ Revízia nariadenia bola uverejnená 20. júna 2017. Pozri nariadenie Komisie (EÚ) 2017/1084 zo 14. júna 2017, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 651/2014, pokiaľ ide o pomoc na prístavnú a letiskovú infraštruktúru, stropy vymedzujúce notifikačnú povinnosť pri pomoci na kultúru a zachovanie kultúrneho dedičstva a pri pomoci na športovú a multifunkčnú rekreačnú infraštruktúru, ako aj schémy regionálnej prevádzkovej pomoci pre najvzdialenejšie regióny, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 702/2014 z hľadiska výpočtu oprávnených nákladov (Ú. v. EÚ L 156, 20.6.2017, s. 1).

⁽⁷⁴⁾ Na druhej strane by iné opatrenia zamerané na investície a plnenie kritérií zlučiteľnosti (najmä existencia všeobecného záujmu, relevantnosť a proporcionalita opatrenia) mohli byť za určitých podmienok vyhlásené za zlučiteľné s vnútorným trhom.

- (108) V súlade s článkom 9 ods. 6 procesného nariadenia Komisia musí prijať konečné rozhodnutie hneď, ako sa odstráni pochybnosti vyvolané rozhodnutím o začatí konania. Ak sa Komisia v tomto štádiu konania domnieva, že niektorým podnikom sa poskytne nezlučiteľná pomoc, nemôže v zásade prerušiť príslušné konanie o štátnej pomoci, ani udeliť prechodné obdobie. Okrem iného by to viedlo k poskytnutiu dlhšieho obdobia pomoci, ktoré by bolo nezlučiteľné s vnútorným trhom, čo by bolo nespravodlivé aj voči konkurentom, ktorí pomoc nedostávajú alebo ktorí dostávajú nižšiu sumu pomoci. V tejto súvislosti Komisia poznamenáva, že holandské prístavy, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb od 1. januára 2017, ju žiadajú, aby bezodkladne poriadila francúzske prístavy dani z príjmov právnických osôb.
- (109) Ako už bolo uvedené, prípadná existencia inej štátnej pomoci poskytovanej iným prístavom v iných členských štátoch neodôvodňuje pozastavenie konania, počas ktorého by sa aj naďalej poskytovala nezlučiteľná pomoc. Je vhodné zdôrazniť, že „vplyv viacerých narušení hospodárskej súťaže na obchod medzi členskými štátmi nie je navzájom sa neutralizovať, ale je naopak kumulatívny, čo zvyšuje jeho škodlivé dôsledky pre spoločný trh“⁽⁷⁵⁾. Pozastavenie postupu, ktorým by sa zrušilo oslobodenie francúzskych prístavov od dane, by malo za následok predĺženie súčasných narušení hospodárskej súťaže medzi prístavmi v severnej Európe, pretože holandské prístavy zrušili tieto daňové výhody od 1. januára 2017.
- (110) Ďalej skutočnosť, že konanie začaté Komisiou v prípade režimu zdaňovania holandských prístavov⁽⁷⁶⁾ by trvalo dlhšie ako konanie v prípade francúzskych prístavov, nie je relevantná na podporu žiadosti o prechodné obdobie v tejto veci. Komisia posudzuje všetky prípady spravodlivo a každú vec s ohľadom na jej konkrétne charakteristiky. Komisia sa preto snaží stanoviť lehotu, v rámci ktorej musia byť vykonané jej rozhodnutia s cieľom umožniť členskému štátu vykonať rozhodnutie v primeranej lehote vzhľadom na okolnosti, a nie umožniť dotknutým podnikom využívať pomoc vyhlásenú za nezlučiteľnú počas dlhšieho obdobia.
- (111) Francúzsko napokon nespresňuje, v čom by si revízia nariadenia RGEC a návrh nariadenia o prístavných službách vyžadovali pozastavenie postupu. V každom prípade bola revidovaná verzia RGEC, ktorá sa priamo nevzťahuje na opatrenia oslobodenia od dane z príjmov právnických osôb, prijatá 17. mája 2017. Nariadenie o prístavných službách, ktoré bolo prijaté 15. februára 2017⁽⁷⁷⁾, nemá za cieľ ani za účinko ovplyvňovať činnosť Komisie podľa článkov 107 a 108 ZFEÚ.
- (112) Preto nie je potrebné konanie prerušiť.

7. O NÁVRHOCH HOLANDSKÝCH PRÍSTAVOV

- (113) Pokiaľ ide o žiadosť holandských prístavov o odloženie ich zdanenia daňou z príjmu spoločností, Komisia zdôrazňuje, že toto konanie sa netýka holandských, ale [francúzskych] (***) prístavov. Komisia vo svojom konečnom rozhodnutí vo veci SA.25338 týkajúcej sa holandských prístavov⁽⁷⁸⁾ okrem iného odmietla odsunúť zdanenie holandských prístavov daňou z príjmov právnických osôb z rovnakých zásadných dôvodov, ako sú dôvody uvedené v tomto rozhodnutí. Skutočnosť, že holandské prístavy podliehajú dani z príjmov právnických osôb, je takisto dôsledkom holandského vnútroštátneho práva a Komisia v nijakom prípade nemôže v rámci rozsahu pôsobnosti článku 107 ZFEÚ nariadiť členskému štátu, aby zmenil svoje právne predpisy s cieľom poskytnúť štátnu pomoc určitým prevádzkovateľom.

8. ZÁVER

- (114) Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb v prospech subjektov uvedených v ministerských rozhodnutiach z 11. augusta 1942 a 27. apríla 1943 (autonómne prístavy, z ktorých sa v niektorých prípadoch stali veľké námorné prístavy, námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré spravujú prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení), predstavuje existujúcu schému štátnej pomoci nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

⁽⁷⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 22. marca 1977 vo veci 78/76, Steinike & Weinlig proti Nemeckej spolkovej republike, ECLI:EU:C:1977:52, bod 24.

⁽⁷⁶⁾ Pozri konečné rozhodnutie vo veci štátnej pomoci SA.25338 (Ú. v. EÚ L 113, 27.4.2016, s. 148).

⁽⁷⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/352 z 15. februára 2017, ktorým sa stanovuje rámec pre poskytovanie prístavných služieb a spoločné pravidlá o finančnej transparentnosti prístavov (Ú. v. EÚ L 57, 3.3.2017, s. 1).

⁽⁷⁸⁾ Rozhodnutie Komisie z 21. januára 2016 o štátnej pomoci SA.25338 (2014/C ex E 3/2008 a ex CP 115/2004) – Holandsko – Oslobodenie verejných podnikov od dane z príjmov právnických osôb (Ú. v. EÚ L 113, 27.4.2016, s. 148).

- (115) Francúzske orgány by preto mali zrušiť príslušné oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb a podriaďiť dotknuté subjekty dani z príjmov právnických osôb. Toto opatrenie by sa malo prijať pred koncom prebiehajúceho kalendárneho roka ku dňu tohto rozhodnutia a uplatniť najneskôr na príjmy vytvorené z hospodárskych činností od začiatku účtovného roka po jeho prijatí,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb pre autonómne prístavy (z ktorých sa v niektorých prípadoch stali veľké námorné prístavy), námorné obchodné komory, obchodné a priemyselné komory, ktoré spravujú prístavné zariadenia, obce, ktoré sú koncesionármi verejných zariadení vo vlastníctve štátu v námorných prístavoch, ako aj podniky, ktorými tieto obce boli schopné nahradiť prevádzku týchto verejných zariadení), predstavuje existujúcu schému štátnej pomoci nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

Článok 2

1. Francúzsko je povinné zrušiť oslobodenie od dane z príjmov právnických osôb uvedené v článku 1 a podriaďiť dani z príjmov právnických osôb tie subjekty, na ktoré sa toto oslobodenie vzťahuje.
2. Opatrenie, ktorým Francúzsko plní svoje povinnosti podľa odseku 1, musí byť prijaté do konca bežného kalendárneho roka v deň oznámenia tohto rozhodnutia. Toto opatrenie sa musí uplatňovať najneskôr na príjmy z hospodárskych činností vytvorené od začiatku účtovného roka po jeho prijatí.

Článok 3

Francúzsko bude Komisiu informovať do dvoch mesiacov odo dňa oznámenia tohto rozhodnutia o opatreniach prijatých na jeho splnenie.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Francúzskej republike.

V Bruseli 27. júla 2017

Za Komisiu
Margrethe VESTAGER
členka Komisie

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK